

karanlık kitaplık

HENRY JAMES

yürek burgusu

ithaki

"Son yüz senede yazılmış en iyi doğaüstü korku romanlarından bir"
—STEPHEN KING

Üç kere Nobel Edebiyat Ödülü'ne aday gösterilen Henry James, İngiliz dilinin en önemli yazarlarından biri. Bir gotik eser olan *Yürek Burgusu* da ustaca kurgulanmış karakterleri ve uğursuz atmosferiyle, edebiyattaki en meşhur hayalet anlatılarından.

Genç bir mürebbiye iki çocuğa eğitim vermek için kırsaldaki bir konağa yerleşir. İki hayaletin, kendilerini göstermeye başlamasıyla konakta geçen mesut günler giderek daha tekinsiz bir hal alır. Çocukları bu korkunç görüntülerden korumaya çalışan mürebbiyeyse hayaletlerden daha korkunç bir gerçeklikle yüzleşmek zorunda kalacaktır. Bu hayaletler mürebbiyenin sanrılarından mı ibarettir yoksa konak gerçekten lanetli midir?

Pencereye bak.
Ziyaretçiler seni bekliyor.

Çeviren: Egemen Özkan

ithaki

www.ithaki.com.tr

9 786053 758440

/ithakiyayinlari

HENRY JAMES

15 Nisan 1843 doğumlu Amerikalı yazar Henry James romanları, kısa romanları, oyunları ve eleştiri yazılarıyla ünlüdür. İngiliz dilinin en önemli romancılarından biri kabul edilen Henry James birkaç kez Nobel Edebiyat Ödülü'ne aday gösterilmiş olsa da ödüle sahip olamamıştır. *Bir Kadının Portresi, Güvercinin Kanatları, Daisy Miller* ve *Yürek Burgusu* en önemli eserleri arasındadır.

28 Şubat 1916 yılında Chelsea'de hayatını kaybetmiştir.

Yürek Burgusu

Henry James
Orijinal Adı: *The Turn of the Screw*

İthaki Yayınları - 1397
Karanlık Kitaplık - 9

Yayım Sorumlusu: *Alican Saygı Ortanca*

Dizi Editörü: *Alican Saygı Ortanca*
Redaksiyon: *Melis Oflas*
Düzelti: *Emre Aygün*
Kapak Tasarımı: *Hamdi Akçay*
Kapak İllüstrasyonu: *Hamdi Akçay*
Grafik Uygulama: *B. Elif Balkın*
2. Baskı, Nisan 2019, İstanbul

ISBN: 978-605-375-844-0

Sertifika No: 11407

Türkçe Çeviri © Egemen Özkan, 2018
© İthaki, 2018

Yayıncının yazılı izni olmaksızın alıntı yapılamaz.

İthaki[TM] Penguen Kitap-Kaset Bas. Yay. Paz. Tic. Ltd. Şti. nin tescilli markasıdır.
Caferağa Mah. Neşe Sok. 1907 Apt. No: 31 Moda, Kadıköy - İstanbul
Tel: (0216) 348 36 97 Faks: (0216) 449 98 34
editor@ithaki.com.tr – www.ithaki.com.tr – www.ilknokta.com

Kapak, İç Baskı: Deniz Ofset Matbaacılık
Maltepe Mah. Hastane Yolu, No: 1/6, Zeytinburnu - İstanbul
Tel: (0212) 613 30 06 Faks: (0212) 613 51 97
Sertifika No: 40200

karanlık kitaplık

Henry James

Yürek Burgusu

Çeviren
Egemen Özkan

ithaki

Hikâye bizi soluğumuz kesilmiş bir şekilde şöminenin başına mıhlamıştı fakat anlatılanların beklendiği üzere ürkütücü bulunmasının dışında, ki Noel gecesi eski bir evde anlatılan bir hikâye zaten ürkütücü olmalıydı, biri çıkıp bir çocuğa böyle bir zuhurda bulunulduğunu ilk defa duyduğunu söyleyene kadar kimsenin ağzından tek kelime çıkmadığını hatırlıyorum. Olay şuydu: Tam şu an içinde toplanmış olduğumuz gibi eski bir evde, annesinin yanında uyuyan küçük bir oğlan çocuğuna korkunç bir hayalet belirmiş, çocuk dehşet içinde annesini uyandırmış, annesi de çocuğu yatıştırıp yeniden uyutmaya çalışırken oğlanı korkutan görüntüyle karşılaşmış. Douglas'tan bu hikâyeye, hemen değilse de gecenin ilerleyen saatlerinde, dikkat verilmesini istediğim ilginç bir sonuca neden olan bir yanıt geldi. Başka birisi pek etkileyici olmayan bir hikâye anlatıyor, Douglas da gördüğüm kadarıyla hikâyeyle ilgilenmiyordu. Bunu onun da bir şeyler anlatmak üzere olduğuna ve bunun için beklememiz gerektiğine yordum. Hakikaten de iki gece beklememiz gerekti; fakat aynı gece, grubumuz dağılmadan önce, aklındaki şeyden bahsetti.

"Griffin'in anlattığı o hayalet midir nedir, o şeyin önce o küçücük oğlana görünmesinin hikâyeyi çok daha dokunaklı hale getirdiği konusunda çok haklısın. Ama ben içinde bir çocuğun bahsinin geçtiği bir hikâyeyi ilk defa dinlemiyorum. Çocuğun varlığı yüreğimizi bir kat daha buruyor diyorsan, iki çocuğun olduğu bir hikâyeye ne dersiniz?"

"Ne diyeceğiz," diye atıldı biri, "iki kat buruyor deriz! Ayrıca dinlemek isteriz."

Douglas'ın ayağa kalkıp ateşe sırtını vererek, hikâyeyi dinlemek isteyen kişiye elleri cebinde yukarıdan bakışı hâlâ gözümün önünde. "Şu âna kadar bu hikâyeyi benden başka duyan olmadı. Epey korkunçtur." Bu sözler doğal olarak olaya iyice değer katacak bir ses tonuyla söylenmişti ve arkadaşımız vakur bir edayla bize bakıp zaferine hazırlanarak devam etti: "Bildiğiniz gibi değil. Hiçbir şey yanına bile yaklaşamaz."

"Sadece korkunç olduğu için mi?" diye sorduğumu hatırlıyorum.

Douglas sanki o kadar basit olmadığını söylemek ister ama nasıl tanımlayacağını da bilemez gibiydi. Elini gözlerine götürdü, yüzünü hafifçe buruşturdu. "Feci... fecaat olduğu için!"

"Ah, şahane!" dedi kadınlardan biri heyecanla.

Douglas kadını duymazdan geldi; bana bakıyordu ama sanki beni değil, söylediği şeyi görüyordu. "Tekinsiz bir çirkinliği, dehşeti ve korkuyu içerdiği için."

"E otur da anlatmaya başla o zaman," dedim.

Ateşe döndü, kütüklerden birini ayağıyla dürttü, bir süre izledi. Sonra yeniden bize döndü: "Başlayamam. Önce şehre haber göndermem gerekir." Bu sözler üzerine gruptan sitem dolu bir homurtu yükseldi. Douglas kayıtsız bir şekilde durumu izah etti. "Yazılı bir hikâye bu. Bir çekmecede kilitli duruyor. Yıllardır o çekmeceden çıkmadı. Hizmetçime bir mektup yazıp zarfın içine anahtarı koyarsam kâğıtları bulup gönderebilir belki." Bunu özellikle bana söylemişti sanki; tereddüt etmemek için yardımımı istiyor gibi bir hali vardı. Uzun kış ayları boyunca oluşmuş kalın bir buz tabakasını kırmıştı; uzun süre sessiz kalmış olmasının kendince nedenleri vardı. Diğerleri hikâyenin ertelenmesine bozulmuştu, beni cezbedense işte bu tereddüttü. Yalvara yakara ilk postayla mektubu göndermesini ve sabah erkenden hikâyesini anlatmasını istedim, sonra da mevzubahis olayın kendi başından mı geçtiğini sordum. Anında cevap geldi: "Ah, şükür ki hayır!"

"Kayıt sana mı ait peki? Anlatılanları sen mi kaleme aldın?"

"Sadece izlenimler bana ait. Onu buraya yazdım," dedi kalbini göstererek. "Bir daha da asla unutmadım."

"Yani o sayfalar..."

"Eski, soluk bir mürekkeple yazılmış. Ve çok güzel bir el yazısıyla." Yine bir an durakladı. "Bir kadının el yazısı. Yirmi yıldır hayatta olmayan bir kadının. Bahsettiğim o sayfaları bana ölmeden önce yollamıştı." Artık herkes onu dinliyordu. Tabii arada imalı bakışlar atanlar, en azından bazı anlamlar çıkaranlar da vardı. Douglas bu imaları savuştururken gülümsemedi ama kızgın da değildi. "Çok alımlı biriydi ama benden on yaş büyüktü. Kız kardeşimin mürebbiyesiydi," dedi sakince. "Bu işe hayatımda gördüğüm en uygun kadındı; onunla çalışmak her şeye değerdi. Bu dediğim epey zaman önceydi, hikâye ise ondan da eski. O zamanlar Trinity'de okuyordum. İkinci yılımın yaz tatilinde eve geldiğimde gördüm onu. O yıl evde uzun süre kalmıştım. Çok güzel bir yazdı. Boş saatlerinde birlikte bahçede gezinir, sohbet ederdik. Bu sohbetlerimiz esnasında onun muazzam akıllı ve iyi biri olduğunu fark etmiştim. Evet, evet; gülme; ondan ziyadesiyle hoşlanıyordum ve hâlâ da memnuniyetle söyleyebilirim ki o da benden hoşlanıyordu. Hoşlanmıyor olsaydı bu hikâyeyi anlatmazdı. Kimseye anlatmamış. Sadece anlatmadım dedi diye öyle düşünmüyordum, kimseye anlatmadığını biliyordum. Bundan emindim; bunu görebiliyordum. Hikâyeyi dinleyince sen de hemen hak vereceksin."

"Çok korkunç olduğu için mi?"

Gözlerini benden ayırmıyordu. "Hemen hak vereceksin," diye yineledi. "Hemen."

Ben de ona baktım. "Anladım. Âşıktı."

İlk kez güldü. "Çok zekisin. Evet, âşıktı. Yani bir zamanlar âşık olmuştu. Âşık olduğu ortaya çıkmıştı; hikâyesini âşık olduğu ortaya çıkmadan anlatamazdı. Bunu anlamıştım, o da anladığımı anlamıştı ama ikimiz de bundan bahsetmedik. Zamanı ve yeri hatırlıyorum; bahçenin köşesini, koca kayınların gölgesini, uzun, sıcak yaz akşam-

larını. Aslında ürperecek bir sahne değil ama ah!" Şöminenin başından ayrılıp koltuğuna geri oturdu.

"Paketi perşembe sabahı mı alırsın?" diye sordum.

"Herhalde ikinci postaya kadar alamam."

"Eh, o zaman akşam yemeğinden sonra."

"Hep birlikte burada buluşur muyuz?" Hepimize bir daha baktı. "Kimse gitmiyor mu?" diye sordu neredeyse umutlu bir ses tonuyla.

"Herkes kalıyor!"

"Ben kalıyorum... Ben de kalıyorum!" diye bağırıştı gidişleri önceden kararlaştırılan kadınlar. Bayan Griffin ise konu hakkında biraz daha aydınlanma ihtiyacını dile getirdi: "Kadın kime âşıkmış?"

"Hikâyeyi dinleyince öğreneceğiz," dedim cevabı üstlenerek.

"Ah, dinlemek için sabırsızlanıyorum!"

"Hikâyeyi dinleyince öğrenemeyeceksiniz," dedi Douglas. "Düz ve kaba bir anlatım değil."

"Çok yazık. Ben sadece o şekilde anlayabilirdim."

"Anlatmayacak mısın, Douglas?" diye sordu başka biri.

Douglas yeniden ayağa kalktı. "Anlatacağım. Yarın. Şimdi yatmam gerek. İyi geceler." Bir şamdan kaptı ve bizi biraz afallamış bir şekilde bırakıp gitti. Büyük kahverengi salonda oturduğumuz yerden merdivenlerdeki ayak seslerini dinliyorduk ki Bayan Griffin araya girdi: "Eh, ben o kadının kime âşık olduğunu bilmesem de Douglas'ın kime âşık olduğunu biliyorum."

"Ama kız ondan on yaş büyükmüş," dedi kocası.

"İyi ya işte. O yaşlarda öyle olur! Ama bu uzun sessizliği çok hoş."

"Kırk yıl!" diye ekledi Griffin.

"Ve nihayet sessizliğin bozulması."

"Sessizliğin bozulması sayesinde," dedim, "perşembe gecesi muhteşem olacak." Herkes benimle o kadar aynı fikirdeydi ki kimse başka şey düşünemez olmuştu. Bu son hikâye, her ne kadar bir tefrikanın yalnızca giriş bölümünden ibaret gibi olsa da artık anlatılmıştı. El sıkıştık, aramızdan birinin tabiriyle "şamdanlandık" ve yataklarımıza gittik.

Ertesi gün zarfının içinde anahtarın olduğu bir mektubun ilk postayla Douglas'ın Londra'daki evine gönderildiğini biliyordum; fakat bu bilginin yayılmasına rağmen ya da belki tam da bu nedenle, onu akşam yemeğinden sonraya, akşamın duygusal beklentilerimize en uygun olacak saatine kadar rahat bıraktık. Sonra Douglas tam arzu ettiğimiz şekilde konuşkan bir hal aldı ve neden böyle olduğunu da güzelce izah etti. Hikâyeyi ondan bir kez daha salondaki şöminenin başında, tıpkı önceki geceki hafif meraklı halimizle dinledik. Anlaşıldı ki bize okumayı vadettiği hikâye için gerçekten de küçük bir girizgâh yapılması gerekiyormuş. Yeri gelmişken şunu da açıkça ifade edeyim ki, size az sonra anlatacağım hikâye, Douglas'ın anlattıklarının benim çok daha sonra kâğıda döktüğüm tam bir kopyasıdır. Zavallı Douglas, ölümünden önce –öleceği anlaşıldığında– o günlerin üçüncüsünde eline geçen ve dördüncü günün akşamı çıt çıkarmadan onu dinleyen küçük grubumuza muazzam etkileyici bir şekilde okumaya başladığı el yazmasını bana emanet etmişti. Gitmeye hazırlanırken kararlarından vazgeçip kalacaklarını söyleyen hanımefendiler neyse ki kalmamışlar, hazırlıklarını tamamladıktan sonra meraktan kudurduklarını itiraf ederek evden ayrılmışlardı. Bu da kalan dinleyici grubunu daha derli toplu bir hale getirmiş, müşterek bir heyecanla şöminenin başına toplamıştı.

Douglas'ın verdiği ilk detaylardan yazılı ifadenin hikâyeyi başlangıcından daha sonraki bir noktadan itibaren anlatmaya başladığı anlaşılıyordu. Dolayısıyla sahip olunması gereken bilgi, Douglas'ın eski dostunun, yoksul bir kasaba papazının birçok kızından en küçüğünün, yirmi yaşında ilk kez öğretmenlik yapmaya başlamışken bir iş ilanı üzerine kısa bir yazışma yaptığı biriyle bizzat görüşmek üzere korka korka Londra'ya gelmiş olduğuydu. Kız kendini takdim etmek üzere Harley Sokağı'ndaki görkemli eve gittiğinde, müstakbel işvereninin hayatının baharında, Hampshireli ürkek bir papaz kızının rüyaları veya okuduğu romanlar dışında hiçbir yerde karşısına çıkamayacak bekâr bir beyefendi olduğunu görmüştü. İnsan o adamın ne tür biri olduğunu kolayca anlayabilirdi; ne mutlu ki

bu tip insanların nesli asla tükenmez. Adam yakışıklı, acar, sevimli, uçarı, neşeli ve nazik biriydi. Efendiliği ve letafetiyle kızı kaçınılmaz olarak anında etkilemişti fakat kıza daha sonra göstereceği cesareti veren esas şey, adamın her şeyden, kız sanki ona lütufta bulunuyormuşçasına, onu büyük bir minnet borcu altında bırakıyormuşçasına bahsetmesiydi. Kız, adamın son moda süslü elbiselerini, yakışıklı halini, pahalı alışkanlıklarını, kadınların nazarındaki cazibeli halini görünce onun zengin ama korkutucu derecede gösterişli biri olduğunu düşünmüştü. Adam şehirde, seyahatlerden topladığı hediyelik eşyalarla ve avladığı hayvanların kafalarıyla dolu kendine ait büyük bir evde yaşıyordu ama kızı bir an önce ailesinin Essex'teki eski kır evine göndermek istiyordu.

Adam annesinin ve babasının Hindistan'da ölmesinden sonra, iki yıl önce kaybettiği asker kardeşinin kızı ve oğlunun sorumluluğuyla baş başa kalmıştı. Bu çocukların sorumluluğu da onun gibi yeterli tecrübesi ve zerre kadar tahammülü olmayan bir adam için ağır bir yüktü. Bütün bunlar büyük bir dert halini almış, acemilikten bir sürü hata yapmasına neden olmuştu ama adam zavallı yavrucaklara çok acıyor ve onlar için elinden geleni yapıyordu. Esas olmaları gereken yer elbette köy olduğu için çocukları öteki evine yollamış, onlara göz kulak olmaları için bulabildiği en iyi insanları tutmuş, onlara hizmet etsinler diye kendi hizmetçilerinden bile vazgeçmiş, çocukların nasıl olduğunu görmek için her fırsatta eve gitmişti. İşin en zor kısmı da çocukların başka hiçbir akrabasının olmaması, adamın kendi işlerinin ise tüm vaktini almasıydı. Çocukları sağlıklı ve güvenli bir yer olan Bly'a göndermiş, küçük ev ahalisinin başına da (yalnızca alt katta kalmak koşuluyla) misafirinin seveceğinden emin olduğu ve eskiden annesinin hizmetçiliğini yapmış mükemmel bir kadın olan Bayan Grose'u getirmişti. Bayan Grose artık evin kâhyası olmuştu ve şükür ki kendi çocuğu olmadığı için aşırı düşkün olduğu küçük kızın bakıcılığını yapıyordu. Başka birçok yardımcı daha vardı ama tabii mürebbiye olarak eve gidecek genç hanım tek yetkili olacaktı. Ayrıca tatillerde bir süredir yatılı okulda okuyan ve tatil

zamanı yaklaştığı için bugün yarın eve gelecek olan oğlana da (çocuk yatılı okula gönderilmek için çok küçüktü ama elden ne gelirdi ki?) göz kulak olmak zorundaydı. Daha önce iki çocuk için genç bir hanım gelmişti ama ne yazık ki onu kaybetmişlerdi. O genç hanım ölümüne kadar çocuklara çok iyi bakmıştı (çok saygıdeğer bir kişiydi) ama yaşanan bu büyük talihsizlik küçük Miles'ı okula göndermekten başka bir seçenek bırakmamıştı. Bayan Grose o günden beri Flora için elinden geleni yapmıştı. Evde ayrıca hepsi de Bayan Grose gibi muteber insanlar olan bir aşçı, bir hizmetçi kız, bir sütçü kadın, yaşlı bir midilli, yaşlı bir seyis ve yaşlı bir bahçıvan vardı.

Douglas bütün bunları anlatadururken birisi bir soru sordu: "Peki eski mürebbiye neden ölmüş? Fazla muteberlikten mi?"

Arkadaşımız soruyu hemen yanıtladı: "Oraya geleceğiz. Hemen anlatmak istemiyorum."

"Özür dilerim. Ben şu an anlattığını sanıyordum."

"Ben o eski mürebbiyenin yerine gelen kişi olsaydım," dedim, "acaba bu işte..."

"Hayati bir tehlike var mı diye sorardın," diye cümlemi benim yerime tamamladı Douglas. "Bu kız da aynı soruyu sormuş. Cevabını da almış. Cevabın ne olduğunu yarın öğreneceksiniz. Tabii kız bu esnada işin biraz zorlu olduğunu anlamış. Kız gençti, deneyimsizdi, heyecanlıydı ve onu ciddi görevler, az sayıda arkadaş ve büyük bir yalnızlık bekliyordu. İkircikliydi; birilerine danışmak ve konuyu düşünmek için bir-iki gün istedi. Fakat maaş da mütevazı ihtiyaçlarına göre oldukça dolgundu, bu yüzden ikinci görüşmede bütün zorlukları göze alarak işi kabul etti." Douglas bunu söyledikten sonra bir an için susunca bana da grubumuzun hissiyatına tercüman olacak şeyi söyleme fırsatı doğdu.

"Tabii işin aslı şu ki, kız genç adamın yakışıklılığına vurulmuştu. Bu hissine yenik düştü."

Douglas ayağa kalkıp önceki gece yaptığı gibi şöminenin önüne gitti, ayağıyla bir odunu dürttü ve bir süre sırtı bize dönük şekilde durdu. "Kız adamı yalnızca iki kere gördü."

"Evet ama tutkusundaki güzel yan da işte bu."

Douglas bunu söyledikten sonra beni biraz şaşırtan bir hareketle bana döndü. "İşin güzel yanı gerçekten buydu. Adamın cazibesine yenik düşmeyenler olmuştu," diye devam etti. "Adam kıza yaşadığı tüm zorlukları, iş için daha önce başvuranların şartları zorlu bulduğunu açık açık söyledi. Öncekiler, her nedense, korkmuşlardı. İş onlara sıkıcı, tuhaf gelmişti. Özellikle de adamın koştuğu esas şart yüzünden."

"Neymiş o?"

"Kız onu katiyen rahatsız etmeyecekti. Hiç ama hiç. Hiçbir şekilde yardım istemeyecek, hiçbir şeyden şikâyet etmeyecek, hiçbir konuda mektup yazmayacaktı. Bütün sorunlarını kendi halledecek, parasını hep adamın avukatından alacak, her işi kendi üstlenecek ve adamı rahat bırakacaktı. Kız bu konuda söz verdi. Bana daha sonra söylediğine göre, adam birden rahatlayıp sevinerek elini uzatınca ve kıza bu fedakârlığı için teşekkür edince kız kendini ödüllendirilmiş hissetti."

"Bu muymuş yani ödül?" diye sordu hanımefendilerden biri.

"Adamı bir daha hiç görmedi."

"Aa!" dedi hanımefendi. Bu da arkadaşımızın bizi öylece bırakıp gidiverdiği andan ertesi akşam şöminenin karşısındaki en güzel koltuğa kurulup eski moda, kenarları altın yaldızlı ince defterin solmuş kırmızı kapağını açtığı âna kadar geçen süre içinde bu konu hakkında söylenen tek anlamlı kelime oldu. Tüm hikâyenin okunması bir geceden uzun sürdü ama ilk gece aynı hanımefendi bir soru daha sordu: "Hikâyenin adı ne?"

"Bir adı yok."

"Ah, ben buldum!" dedim. Fakat Douglas bana aldırış etmeden yazarın el yazısının güzelliğini yansıtan bir akıcılıkla okumaya başlamıştı bile.

I

Her şeyin bir dizi uçuş ve iniş, yerli yersiz kalp çarpıntılarından oluşan küçük bir tahterevalli olarak başladığını hatırlıyorum. Verdiği ilana başvurmak üzere şehre geldiğimde neşem yerindeydi ama bir-iki berbat gün geçirince yeniden kuşkularım uyanmış, bir hata yaptığımdan emin olmuştum. Beni çalışacağım yere götüren at arabasında bu haletiruhiye içinde hoplaya sallana uzun saatler geçirdikten sonra evden gönderilen bir araç tarafından karşılanacağım yere geldim. Bana böyle bir kolaylık sağlanması için talimat verildiğini söylemişlerdi. Böylece bir haziran günü akşamüzeri, tek atlı, rahat bir arabayı beni beklerken buldum. Güzel bir günde, o saatte, yazın tüm tatlılığıyla beni karşıladığı kırların arasından at arabasıyla geçerken cesaretim yerine geldi ve araba evin yoluna girdiğinde daha önceden içimdeki sıkıntının ne kadar büyük olduğunu gösteren bir rahatlama yaşadım. Galiba o kadar hüzünlü bir yer bekliyordum ki, karşımda gördüğüm şey güzel bir sürpriz olmuştu. Evin geniş, temiz ön cephesinin, açık pencerelerinin, temiz perdelerinin ve pencereden dışarı bakan iki hizmetçinin yarattığı o çok hoş izlenimi hatırlıyorum; bahçeyi, parlak renkli çiçekleri, tekerleklerin çakıl taşları üzerindeki çıtırtısını, ekin kargalarının üzerinde gaklaya gaklaya daireler çizerek uçuştuğu ağaç kümelerini hatırlıyorum. Manzaranın burayı benim yoksul eviminkinden çok farklı kılan bir harikalığı vardı. Kapıya hemen küçük bir kızın elini tutmuş, beni sanki evin sahibesiymişim ya da seçkin bir misafirmişim gibi hafifçe reverans yaparak karşılayan saygılı biri çıktı. Harley Sokağı'nda an-

latılanlardan kafamda yeterli bir fikir oluşturamadığımı fark etmiştim ve bu da, hatırladığım kadarıyla, ev sahibinin sandığımdan da kibar bir beyefendi olduğunu, beni vadettiğinden de güzel günler bekliyor olabileceğini düşünmeme neden olmuştu.

Ertesi güne kadar duygusal bir düşüş yaşamadım çünkü günün ilerleyen saatlerini öğrencilerimin küçük olanıyla tanıştırılmanın kıvancıyla geçirdim. Bayan Grose'un yanındaki küçük kız gözüme öyle şirin bir varlık olarak görünmüştü ki onunla ilgileneceğim için kendimi çok şanslı saymıştım. Hayatımda gördüğüm en güzel çocuktu. Onunla tanıştıktan sonra işverenim acaba neden ondan daha fazla bahsetmedi diye merak ettim. O gece heyecandan çok az uyuyabildim; bunun da beni çok şaşırttığını, bana çok cömert davranıldığı hissini iyice güçlendirdiğini hatırlıyorum. Evin en güzel odalarından biri olan o büyük, etkileyici oda, o harika tek kişilik yatak, o desenli kalın perdeler, hayatımda ilk kez kendimi tepeden tırnağa görebildiğim boy aynası, tıpkı cüzi miktardaki ücretimin o sıradışı cazibesinde olduğu gibi, sanki bana bir anda çok fazla şey verilmiş duygusu yaratmıştı. Ayrıca bu eve girdiğim ilk andan itibaren, buraya gelirken yolda uzun uzun düşündüğüm üzere, Bayan Grose'la iyi geçineceğim hissine de kapılmıştım. Bu ilk izlenimler içerisinde beni ürküten tek şey Bayan Grose'un beni gördüğüne çok sevinmiş olmasıydı. Bu gürbüz, basit, sade, temiz, sağlıklı kadının sevincini pek belli etmek istemeyecek kadar temkinli biri olduğunu ilk yarım saat içinde anlamıştım. Hatta daha sonra sevincini neden belli etmek istemediğini hafifçe merak bile etmiştim ve bu da üzerinde biraz kuşkuyla düşününce beni huzursuz etmiş olabilirdi.

Fakat meleksi güzelliği sabah olana kadar birkaç kez yataktan çıkıp manzarayı uzun uzun seyretmeme, açık penceremden yeni doğan soluk yaz güneşini izlememe, evin geri kalan kısmına gözümün görebildiği kadar bakmama, bir yandan da alacakaranlıkta ötüşmeye başlayan ilk kuşlarınkiyle birlikte daha az doğal, hatta belki de duymadığım ama duyduğumu sandığım bir-iki başka sesi dinlememe neden olan tedirginliğin galiba her şeyden çok nedeni

olan küçük kızımın mutluluk saçan görüntüsü gibi güzel bir şeyden kaynaklanabilecek herhangi bir huzursuzluk olamayacağı düşüncesi içimi rahatlatıyordu. Uzaklarda bir yerde bir çocuğun ağladığını duyar gibi olduğum bir an olmuştu; başka bir an ise koridorda, tam kapımın önünde hafif bir ayak sesi duyup irkilmiştim. Fakat bu hayali düşünceler bir kenara atılamayacak kadar belirgin değildi ve onları artık sadece diğer ve daha sonraki meselelerin ışığında, daha doğrusu loşluğunda hatırlıyorum. Küçük Flora'yı izlemek, eğitmek, "şekle sokmak", gayet belliydi ki mutlu ve faydalı bir hayatın temelini oluşturacaktı. Bu ilk olaydan sonra onun geceleri mutlaka alt katta benimle yatmasını kararlaştırmış, bu amaçla küçük beyaz yatağını benim odama taşımıştık bile. Onun tüm sorumluluğunu ben üstlenmiştim ama benim kaçınılmaz yabancılığımı ve onun doğal çekingenliğini göz önünde bulundurduğumuz için son bir kez Bayan Grose'la kalmıştı. Kızın görülmemiş bir açık yüreklilik ve cesaretle, en ufak bir rahatsızlık belirtisi göstermeden, sadece Rafael'in kutsal çocuklarında görülebilecek derin, tatlı bir dinginlikle konuşulmasına, çocukluğuna verilmesine ve aramızdaki ilişkiyi belirlemesine izin verdiği çekingenliğine rağmen beni seveceğine gayet emindim. Bayan Grose'u sevmemin nedenlerinden biri de dört büyük mumun etrafında, yemek önlüğümü takmış yüksek bir sandalyede, masanın üzerindeki ekmek ve sütün üzerinden gözleri parlayarak bana bakan öğrencimle akşam yemeği sofrasına oturduğumdaki hayran, şaşkın ama mutlu halimi hissedebildiğini görüyor olmamdı. Flora yanımızdayken doğal olarak aramızda yalnızca manalı bakışlarla, üstü kapalı imalı sözlerle anlaşabiliyorduk.

"Peki ya küçükbey? Kardeşine benziyor mu? O da böyle fevkalade bir çocuk mu?"

Çocuklar fazla övülmezdi. "Ah, küçükhanım, hem de ne fevkalade. Hele bunu sevdiyseniz!" Bakışlarında bizi inceleyen hiçbir ifade bulundurmayan sakin, tatlı gözlerle bir ona bir bana bakan küçük kızı elinde bir tabakla orada durmuş, gözlerinin içi gülerek izliyordu.

"Evet, sevdiysem..."

"Küçükbeyi görünce kendinizden geçeceksiniz!"

"Eh, ben de zaten bunun için geldim buraya. Kendimden geçmek için. Yalnız korkarım ben biraz kolay kendimden geçerim," diye ekleme ihtiyacı duyduğumu hatırlıyorum, "Londra'da kendimden geçmiştim!"

Bunu duyan Bayan Grose'un yuvarlak suratı hâlâ gözümün önünde. "Harley Sokağı'nda mı?"

"Harley Sokağı'nda."

"Eh, bunu yaşayan ilk kişi siz değilsiniz küçükhanım, son da olmayacaksınız."

"Öyle bir iddiam yok zaten," dedim zoraki gülerek. "Diğer öğrencim de anladığım kadarıyla yarın geliyor."

"Yarın değil, cuma günü, küçükhanım. O da sizin gibi bekçiyle birlikte faytonla geliyor ve aynı at arabası tarafından karşılanacak."

Ben de bunun üzerine, hem doğru hem de güzel ve dostça olacak şeyin araba geldiğinde küçükbeyi kız kardeşiyle karşılamak olduğunu söyledim. Bayan Grose bu fikri öylesine içten bir şekilde kabul etti ki bu tavrını her konuda anlaşacağımıza dair rahatlatıcı bir işaret olarak algıladım. Tanrı'ya şükür ki hiçbir zaman da yanıldığımı düşünmedim! Ah, orada olduğuma çok memnundu!

Ertesi gün hissettikleriminse, sanırım, geldiğim günkü neşemle hiçbir şekilde alakası yoktu; galiba gezdikçe ve etrafa bakındıkça yeni ortamımı iyice algılamamdan doğan hafif bir sıkıntıydı. Burasının hiç hazır olmadığım ve içinde kendimi birden biraz korkmuş, biraz da gururlanmış olarak bulduğum bir büyüklüğü vardı. Dersler de, bu karmaşık hisler içerisinde, haliyle biraz gecikti. Öncelikli vazifemin, elimden gelen en mutedil şekilde, çocuklara beni tanıdıkları hissiyatını kazandırmak olduğunu düşünüyordum. O günü kızla dışarıda geçirdim; burayı bana gösterebilecek yegâne kişinin o olduğu konusunda anlaşmıştık. Evi bana adım adım, oda oda, bütün gizli köşeleriyle ve evden komik, neşeli, çocukça bir şekilde bahsede bahsede gezdirdi ve sonuç olarak yarım saat içinde yakın dost

oluverdik. Yaşı küçüktü ama gezintimiz boyunca boş odalardaki ve kasvetli koridorlardaki, benim bir an duraklamama neden olan eğri büğrü merdivenlerdeki, hatta mazgallı kulenin başımı döndüren tepesindeki güveni ve cesaretine, sabah sabah o şen şakrak haline, sorduğundan çok daha fazlasını anlatmak isteyerek beni gezdirmesine hayran kalmıştım. Oradan ayrıldığım günden sonra Bly'ı bir daha görmedim ama şimdiki yaşlı ve bilgili gözlerimle baksam evin bana yeterince küçülmüş görüneceğini rahatlıkla söyleyebilirim. Fakat küçük mihmandarım altın sarısı saçlarıyla ve mavi elbisesiyle etrafımda hoplaya zıplaya köşeleri dönüp koridorlarda tıpış tıpış yürürken gördüğüm şey, içinde bir gül perisi yaşayan, renklerini öykü kitaplarından ve peri masallarından almış romantik bir şatoydu. Burası okurken uyuyakalıp rüya gördüğüm bir öykü kitabı değil miydi? Hayır; burası yaşlı bir binaya ait birkaç özelliği bünyesinde barındıran, yarısı yenilenmiş yarısı kullanılan, içinde kendimi dalgalarda sürüklenen kocaman bir gemideki bir avuç yolcu gibi kaybolmuş hissettiğim, büyük, çirkin, eski ama rahat bir evdi. İşin tuhaf yanı ise, bu geminin dümeninde ben vardım!

II

Bunu iki gün sonra, Flora'yla birlikte, Bayan Grose'un tabiriyle küçükbeyi karşılamaya giderken anladım; özellikle de ikinci akşam beni ziyadesiyle huzursuz eden bir olay vasıtasıyla. İlk gün, genel olarak, daha önce de söylediğim üzere, güven verici olmuştu; fakat bu hissin yerini derin bir endişeye bırakacağını görecektim. O akşamüzeri posta kutusunda, bana gönderilen, biraz da geç gelen, işverenim tarafından yazılmış, birkaç kelimeden ibaret ama içinde ona gönderilmiş ve mührü henüz kırılmamış olan ikinci bir zarfın olduğu bir mektup vardı. "Bu, anladığım kadarıyla, okulun müdüründen geliyor; müdür de feci can sıkıcı bir adamdır. Mektubu okuyun lütfen; fakat sakın ha bana iletmeyin. Tek kelimesini dahi. İlgilenmiyorum!" Mührü zor bela kırdım. O kadar sağlam bir mühürdü ki zarfı açmam çok vaktimi aldı. Açılmamış zarfı alıp odama götürdüm ve tam yatağa girerken açtım. Keşke sabahı bekleseymişim, çünkü ikinci bir uykusuz gece geçirmeme neden oldu. Akıl danışacak kimsem olmadığı için ertesi günüm endişe içinde geçti; sonunda bu endişeye yenik düşerek derdimi en azından Bayan Grose'a anlatmaya karar verdim.

"Bu da ne demek oluyor? Çocuk okuldan atılmış."

Bir an bana ilginç bir ifadeyle baktı, sonra gözle görülür bir şekilde, o bakışını geri almak istercesine, hemen yüzünü ifadesizleştirdi. "Ama onları..."

"Eve gönderiyorlardı, evet. Ama sadece tatiller için. Miles bir daha asla okula geri dönmeyebilir."

Ona dikkatle baktığımı görünce yüzü kızardı. "Geri almayacaklar mıymış?"

"Kesinlikle reddediyorlar."

Bu sözlerim üzerine az önce benden kaçırmış olduğu bakışlarını bana döndürdü; gözlerinin yaşlarla dolduğunu gördüm. "Ne yapmış ki?"

Bir an tereddüt ettim, sonra en iyisinin mektubu ona vermek olduğuna kanaat getirdim. Fakat mektubu almak yerine ellerini arkasına koydu. Başını üzüntüyle iki yana salladı. "Bunlar bana göre işler değil, küçükhanım."

Danışmanım okuma yazma bilmiyordu! Hatamı fark edince yüzümü buruşturdum ve bu hatayı elimden geldiğince telafi etmeye çalışarak mektubu açıp ona okudum. Sonra beceriksiz hareketlerle mektubu yeniden katlayıp cebime koydum. "Gerçekten kötü müymüş yani?" Gözleri hâlâ yaşlıydı. "Beyefendiler öyle mi diyor?"

"Ayrıntıya girmemişler. Sadece onu artık okulda tutmalarının imkânsız bir hale gelmesinden ne kadar üzüntü duyduklarını söylüyorlar. Bunun tek bir anlamı olabilir." Bayan Grose boş gözlerle beni dinliyor, bunun ne anlama geldiğini bana sormaya çekiniyordu. Ben de, şimdilik, olaya biraz mantıklı bir açıklama getirmek için ve kendimce onun varlığından yardım alarak devam ettim: "Demek ki diğer çocuklara zarar veriyor."

Bu sözlerim üzerine, sıradan insanlara özgü ani dönüşlerden biriyle bir anda parladı. "Miles Efendi mi? O mu zarar verecekmiş?"

Bu sözlerinde öyle büyük bir itimat vardı ki, çocukla henüz tanışmamış olmama rağmen, bunun ne kadar saçma bir düşünce olduğunu hemen anladım. Kendimi hemen kinayeli bir sesle arkadaşımla aynı fikirde olduğumu söylemeye çalışırken buldum. "Hem de o zavallı, küçük, masum arkadaşlarına!"

"Böyle insafsızca şeyler söylemeleri ne ayıp!" dedi Bayan Grose öfkeyle. "O daha on yaşında yahu."

"Evet, evet. İnanılmaz bir şey."

Belli ki bu söylediklerim onu çok sevindirmişti. "Onu önce bir

görün, küçükhanım. Sonra inanırsınız!" Onu görmek için bir anda sabırsızlandım; bu, daha sonraki saatler içerisinde neredeyse acı verecek şekilde artacak olan bir merakın başlangıcıydı.

Bayan Grose'un beni ikna ettiğinin farkında olduğunu görebiliyordum. Kendine güveni iyice yerine gelerek devam etti: "Aynı şey küçükhanım için de geçerli. Tanrı onu kutsasın. Şuna bir baksanıza!"

Dönüp bakınca on dakika önce bir beyaz kâğıt, bir kurşunkalem ve bir sayfa dolusu güzel "O" harfiyle okuldaki sınıfına bıraktığım Flora'nın kapının ağzında durduğunu gördüm. Sıkıcı ödevlerden ne kadar bunaldığını kendi çapında kelimelerle fakat gözlerinde bana karşı, beni buraya kadar takip etme ihtiyacını hissetmesine neden olan bir düşkünlüğü gösteren çocuksu bir ışıltıyla ifade etti. Bayan Grose'un yaptığı karşılaştırmayı iliklerime kadar hissetmek için bundan başka bir şeye ihtiyacım yoktu. Öğrencime sımsıkı sarılıp onu içinde biraz da pişmanlık gözyaşları barındıran öpücüklere boğdum.

Mamafih günün geri kalan kısmını, özellikle akşamüzerine doğru benden kaçmaya çalıştığını hissetmeye başladığım meslektaşımın yanına gitmek için fırsat kollayarak geçirdim. Merdivenlerin başında onu yakaladığımı hatırlıyorum; birlikte aşağı indik, merdivenlerin dibinde onu kolundan tutup çektim. "Sanırım öğlen bana söylediğiniz şey, onu hiç kötülük yapacak biri olarak tanımadığınız anlamına geliyor."

Kafasını çevirdi; o an, açıkça ve gayet dürüstçe bir tavır takınmıştı. "Hiç mi? Öyle bir şey söylemedim!"

Yine sinirlendim. "Yani onu kötülük yapabilecek..."

"Evet, küçükhanım, Tanrı'ya şükür!"

Biraz düşününce ona hak verdim. "Yani hiç kötülük yapmayan bir oğlan..."

"Bence çocuk değildir!"

Kolunu iyice sıktım. "Onları yaramazlıklarıyla mı seviyorsunuz?" Sonra cevabına ayak uydurmak için, "Ben de öyle!" deyiverdim. "Ama bunu başkalarına sirayet ettirmemeleri kaydıyla."

"Sirayet?" Kullandığım sunturlu kelime kafasını karıştırmıştı.

Açıkladım: "Başkalarını da bozmamaları kaydıyla yani."

Söylediklerimi anlamaya çalışarak boş gözlerle baktı; sonra tuhaf bir şekilde güldü. "Sizi de bozacağından mı korkuyorsunuz?" Bu soruyu öylesine cüretkâr bir istihzayla sormuştu ki, onunkine benzeyen, biraz da aptalca bir gülüşle bu alaycı ifadeyi şimdilik bir kenara koydum.

Fakat ertesi gün, at arabasının gelme saati yaklaşırken onu başka bir yerde sıkıştırdım. "Burada benden önce çalışan hanım nasıl biriydi?"

"Önceki mürebbiye mi? O da genç ve güzeldi. Sizin gibi genç ve güzel."

"Ah, o zaman umarım gençliği ve güzelliğinin faydasını görmüştür!" deyiverdiğimi hatırlıyorum. "Beyefendi galiba bizim gibi genç ve güzel hanımlardan hoşlanıyor!"

"Ah, evet, öyleydi," dedi Bayan Grose. "Genç ve güzelleri severdi!" Bunları der demez pot kırdığını fark etti. "Yani büyük beyefendiden bahsediyorum."

Afallamıştım. "Peki önce kimden bahsediyordunuz?"

Anlamamış gibi yapmaya çalışıyordu ama yüzü kızarmıştı. "Ondan canım."

"Büyük beyefendiden mi?"

"Başka kim olacak ki?"

Gerçekten başka kimseden bahsediyor olamayacağı için ağzından yanlışlıkla bir şey kaçırdığı izlenimim anında kaybolmuştu. Bu yüzden sadece öğrenmek istediğim şeyi sordum: "Eski mürebbiye oğlanda herhangi bir şey görmüş müydü?"

"Yanlış bir şey mi? Bana öyle bir şey söylemedi."

Bir an tereddüt ettim ama yine de sordum: "Dikkatli, titiz biri miydi?"

Bayan Grose'un dürüst olmaya çalışır gibi bir hali vardı. "Bazı konularda, evet."

"Her konuda değil mi yani?"

Tekrar düşündü. "Neyse, küçükhanım, artık aramızda değil sonuçta. Arkasından konuşmayayım şimdi."

"Duygularını anlıyorum," dedim telaşla; ama sonra biraz daha ısrar etmenin vermiş olduğum bu ödüne aykırı olmadığını düşündüm. "Burada mı öldü?"

"Hayır. Gitmişti."

Bayan Grose'un bu az ama öz konuşan halinin neden bende bir muğlaklık hissi uyandırdığını bilmiyorum. "Öleceği için mi gitti?" Bayan Grose pencereden dışarı bakıyordu. Bense Bly'da çalışmaya gelen genç insanlardan neler beklendiğini bilmeye hakkım olduğunu düşünüyordum. "Yani hastalanıp evine mi gitti demek istiyorsunuz?"

"Göründüğü kadarıyla bu evde hastalanmamıştı. Yılın sonuna doğru, burada çalıştığı sürenin karşılığında hak ettiği kısa süreli bir tatil için, bize söylediği kadarıyla evine gitmek üzere buradan ayrıldı. O ara burada kalan genç bir kadın vardı; bir dadı. Mürebbiye gidince burada o kaldı. İyi ve akıllı bir kızdı. O süre içinde çocuklarla o ilgilendi. Ama bizim genç hanım bir daha geri gelmedi. Tam geleceği gün beyefendiden öldüğünü öğrendim."

Allak bullak olmuştum. "Peki ama neden?"

"Beyefendi bana asla söylemedi! Ama lütfen, küçükhanım," dedi Bayan Grose, "şimdi işime geri dönmeliyim."

III

Neyse ki zihnim başka şeylerle meşguldü de bana böyle sırt çevirmesini birbirimize olan saygımıza halel getirecek bir davranış olarak algılamamıştım. Küçük Miles'ı eve getirdikten sonraki afallamış halimle hiç olmadığımız kadar samimi bir şekilde konuştuk. Böyle bir çocuğun okuldan uzaklaştırılmasının nasıl bir canavarlık olduğunu telaffuz etmeye hazırdım. O gün Miles'la buluşacağımız yere biraz geç kalmıştım. Arabacının bıraktığı hanın kapısında durmuş, tıpkı ilk bakışta kız kardeşini gördüğüme benzeyen ışıltılı bir tazelikle, o aynı mis gibi saflıkla, sabırsızlık içinde beni bekliyordu. İnanılmaz güzeldi. Bayan Grose doğru söylüyordu: O varken tutkulu bir şefkat dışındaki tüm duygular bir anda uçup gidiyordu. Ona o an, oracıkta gönlümü kaptırıvermem bugüne kadar hiçbir çocukta görmediğim derecede ulvi bir şeyden kaynaklanıyordu; dünyada sevgiden başka hiçbir şey bilmeyen o tarif edilemez halinden. Lekelenmiş bir ad bundan daha tatlı bir masumiyetle taşınamazdı. Bu yüzden onunla birlikte Bly'a döndüğümde odamdaki çekmecelerden birinde kilitli duran o korkunç mektubun etkisiyle sadece afallamış haldeydim (yani en azından o an için çünkü öfkelenmemiştim). Bir punduna getirip Bayan Grose'la baş başa kalınca bunun ne kadar saçma ve gülünç bir mektup olduğundan bahsettim.

Beni hemen anladı. "Yani diyorsunuz ki, bu acımasızca suçlama..."

"Buna mümkün değil inanamam. Hanımefendiciğim, şuna bir baksanıza!"

Onun bu ciciliğini ilk kez ben fark etmişim gibi konuşmama gülümsedi. "Emin olun bakıyorum, küçükhanım!" dedi ve hemen ekledi: "Ne diyeceksiniz peki?"

"Mektuba cevaben mi?" Kararımı vermiştim. "Hiçbir şey."

"Ya amcasına?"

Kararım kesindi. "Hiçbir şey."

"Peki oğlana?"

Harikaydım. "Hiçbir şey."

Önlüğüyle ağzını uzun uzun sildi.

"O halde ben de yanınızdayım. Birlikte bu işin üstesinden geliriz."

"Birlikte üstesinden geliriz!" diye tekrarladım coşkuyla, ant içmiş olmak için elini tutarak.

Bir süre o halde durduk, sonra boştaki eliyle yeniden önlüğünü çırptı. "Kusura bakmazsanız, küçükhanım, sizi..."

"Öpmek mi istiyorsun? Hayır, kusura bakmam!" Bu iyi yürekli kadıncağıza sarıldım. Abla kardeş gibi uzun uzun kucaklaştıktan sonra kendimizi iyice güçlenmiş ve içerlemiş hissediyorduk.

Bu yine de geçici bir süreliğineydi; şimdi olup bitenleri düşününce açık seçik anlatabilmek için tüm maharetimi kullanmam gerekecek kadar dolu geçen bir süre. Geri dönüp baktığımda beni hayretler içinde bırakan şey, kabullenmiş olduğum durumdu. Arkadaşımla birlikte bu işin üstesinden gelmeye karar vermiştik, bense böylesine zorlu bir işin nerelere varabileceğini görmemi engelleyecek bir büyüye kapılmış haldeydim. Karasevdaya tutulmuş, bir acıma dalgasına kapılmış gidiyordum. O cahil halimle, kafa karışıklığımla, galiba biraz da kibrim yüzünden, eğitimi daha yeni başlamış bir oğlan çocuğuyla baş etmenin kolay bir şey olduğunu sanmıştım. Tatili bitip okulu başlayacağı zaman Miles'a ne yapmayı önerdiğimi bugün bile hatırlayamıyorum. Hepimiz o güzel yaz ayları boyunca benden ders alacağını varsayıyorduk; fakat şimdi düşünüyorum da, o haftalar boyunca ders alan biri varsa o kişi bendim. İlk olarak o küçük, boğucu hayatımda hiç öğrenmemiş olduğum bir şeyi

öğrendim; eğlenmeyi, hatta eğlenceli olmayı, yarını düşünmemeyi öğrendim. Bir bakıma ilk kez açık havayı, özgürlüğü, yaz günlerinin müziğini, doğanın gizemini öğreniyordum. Sonra saygı görüyordum; saygı görmek çok hoşuma gidiyordu. Heyhat, bu hayal gücüme, hassasiyetime, galiba biraz da kibrime, içimde uyandırılabilir ne his varsa hepsine, bilerek değilse de derinlerde bir yerde kurulmuş bir tuzaktı. Bütün bunları betimlemenin en iyi yolu gafil avlandığımı söylemek olur. Çocuklar bana o kadar az yük oluyorlardı ki! Olağanüstü iyi huylulardı. Bir ara onları nasıl çetin bir geleceğin beklediğini (çünkü bütün gelecekler çetindir!) ve bu geleceğin onları nasıl yaralayabileceğini düşündüm (ama bunu bile kopuk kopuk düşünüyordum). Her yerlerinden sağlık ve mutluluk fışkırıyordu; sanki her şeyden sakınılması ve korunması gereken, geleceklerini sadece krallara layık uçsuz bucaksız bir bahçe ve park olarak tahayyül edebildiğim iki küçük asilzadeden sorumluydum. Tabii bütün bunları bir anda allak bullak eden şeyin önceki zamana bir dinginlik, içinde bir şeyin çömelip saklandığı bir sessizlik hissi vermesi yüzünden olabilir bu. Yaşanan değişim âdeta vahşi bir hayvanın bir anda saldırması gibiydi.

İlk haftalarda günler uzun sürüyordu; öğrencilerim yemeklerini yiyip yattıktan sonra bana kalan, uyumadan önce bir süre kendi başıma kalabildiğim kısa bir süre oluyordu. Küçük dostlarımı çok sevsem de günün en sevdiğim saati buydu; en sevdiğim şeyse hava kararırken, daha doğrusu gün biraz oyalanır, son kuşlar kızıl bir gökyüzünün altında, yaşlı ağaçlarda son kez şakırken, neredeyse mutluluk ve gurur verici bir mülkiyet hissiyle mekânın güzelliğinin ve asaletinin keyfini çıkararak bahçede dolaşmaktı. O saatlerde kendimi böyle huzurlu ve haklı çıkmış hissetmek, kuşkusuz biraz da sağduyululuğumla, kendimce akıllılığımla ve edepliliğimle beni bu işe ısrarla isteyen kişiyi mutlu ettiğimi düşünmek beni çok keyiflendiriyordu. Yaptığım şey benden beklediği ve doğrudan istediği şeydi ve benim de bunu yapabiliyor olmam bende tahmin ettiğimden de büyük bir mutluluk yaratıyordu. Kısacası kendimi önemli

bir genç kadın olarak görüyor, bunun da bir gün herkes tarafından görüleceğini düşünerek seviniyordum. Eh, yavaş yavaş ilk emareleri belirmeye başlayan tuhaf olayları göğüslemek için de önemli biri olmak gerekiyordu.

Olay bir akşamüstü birdenbire, tam kendi saatimin ortasında oldu: Çocuklar odalarına geçmişti, ben de mutat yürüyüşüm için dışarı çıkmıştım. O yürüyüşlerde aklımda olan, şu an belirtmekten katiyen kaçınmayacağım şeylerden biri, orada birden biriyle karşılaşıvermenin masallardaki kadar hoş bir şey olacağıydı. Bir patikayı döndüğüm anda karşıma biri çıkacak, beni beğenerek gülümseyecekti. Bundan fazlasını istemiyordum; sadece bilmesini istiyordum. Bildiğinden emin olmanın tek yolu da bunu, o yakışıklı yüzündeki nuru görmekti. Uzun bir haziran gününün sonunda, fidanlıklardan birinden çıkıp evi görebildiğim bir noktada olduğum yerde donakalmama neden olan şey de işte buydu, yani bu yüzdü. Bugüne kadar hiçbir görüntünün bende yaratmadığı bir dehşetle öylece kalıvermemin nedeni hayalini kurduğum şeyin bir anda gerçek olduğu hissiydi. Gerçekten de orada duruyordu! Ama ta yukarıda, çimenlik alanın arkasında, o ilk sabah küçük Flora'nın beni çıkarttığı kulenin tepesindeydi. Ben aralarında pek fark göremesem de her nedense eski ve yeni diye birbirinden ayırdıkları köşeli, uyumsuz, burçlu iki kuleden biriydi bu. Evin iki ucunda yükseliyorlardı ve evden tamamen bağımsız ve fazla gösterişli bir yükseklikte olmamalarıyla tuhaflıklarını bir yere kadar telafi eden, aşırı süslü halleriyle tarihin saygıdeğer sayfalarında çoktan yerini almış romantik bir diriliş döneminden kalma bir çift mimari garabetti. Bu kulelere hayrandım, onlarla ilgili hayaller kuruyordum çünkü hepimiz, özellikle de alacakaranlığın içinde belli belirsiz görünürlerken mazgallarının ihtişamından bir nebze faydalanabiliyorduk; yine de bu zihnimde canlandırıp durduğum kişiyi böyle yüksek bir noktada görmeyi yadırgamıştım.

Alacakaranlıkta gördüğüm bu karaltının, biri yaşadığım ilk şoktan, diğeriyse onu takip eden şaşkınlığımdan kaynaklanan iki küçük

çığlık atmama neden olduğunu hatırlıyorum. İkinci küçük çığlığı ilk gördüğüm şeyin bir yanılgı olduğunu dehşetle fark ettiğim için atmıştım: Gördüğüm adam hiç de sandığım kişi değildi. Bu yüzden, aradan bunca yıl geçmesine rağmen hâlâ nasıl tanımlayacağımı bilemediğim bir şaşkınlığa boğuldum. Kimsenin olmadığı bir yerde duran kimliği belirsiz bir adam yalnız büyümüş bir genç kadın için haliyle korkutucu bir görüntüdür; karşımdaki karaltı da, birkaç saniye içerisinde anladığım üzere, tahayyülümdeki imge olmadığı gibi tanıdığım herhangi başka biri de değildi. Bu yüzü ne Harley Sokağı'nda görmüştüm ne de başka yerde. Bir de üstüne karaltı, çok tuhaf bir şekilde, belirdiği gibi bir anda kaybolmuştu. Şu an bu olayı daha önce hiç yapmadığım şekilde aynıyla vaki anlatırken o anki hislerimi yeniden yaşıyorum. Ben orada ne olduğunu anlamaya çalışırken sanki her yerde ölüm kol geziyordu. Bunları yazarken akşamüzeri seslerinin bir anda gömüldüğü sessizliği yeniden duyabiliyorum. Kargalar altın sarısı gökyüzünde gaklamayı kesmiş, günümün bu güzel saatinin sesi kesilmişti. Gökyüzü hâlâ altın sarısıydı, hava hâlâ berraktı ve mazgalların üzerinden bana bakan adam çerçeve içindeki bir resim gibi belirgindi. Sıradışı bir hızla bu adamın olabileceği ve olamayacağı herkesi tek tek düşündüm. Bu kişinin eğer düşündüğüm kişiler değilse kim olabileceğini kendime defalarca sordum; bir cevap alamayınca merakımı iyice artıracak kadar uzun bir süre birbirimize uzaktan baktık.

Bazı durumlarda en önemli soru veya en önemli sorulardan biri, bu durumun ne kadar sürdüğüdür. Benim durumum ise, siz istediğinizi düşünebilirsiniz ama, hiçbirine makul bir cevap veremediğim bir sürü olasılığı düşündükten sonra evde (üstelik bunca zaman geçirdikten sonra) tanımadığım biri olabileceğine kanaat getireceğim kadar uzun sürdü. İşim gereği böyle birini tanımadığım ve böyle bir kişinin olamayacağı düşüncesiyle bir süre cebelleşeceğim kadar uzun sürdü. Bu ziyaretçi, ki hatırladığım kadarıyla tuhaf bir tercihte bulunarak şapka takmamak gibi bir laubalilik yapmıştı, olduğu yerden, orada olmasının bende uyandırmış olduğu aynı şaşkınlıkla,

aynı meraklı bakışlarla gözünü dikip bana uzun uzun baktı. Birbirimize seslenemeyeceğimiz kadar uzaktık fakat daha yakın olsak bu karşılıklı bakışmamızın doğal sonucu olarak aramızda sessizliği bozan bir konuşma yaşanabilecek bir an oldu. Kulenin eve uzak köşelerinden birinde, iki elini birden mazgalın kenarına koymuş, dimdik duruyordu. Yani onu bu sayfaya yazdığım harfleri gördüğüm gibi görüyordum; sonra, tam bir dakika sonra, sanki bu temaşaya bir şeyler katmak ister gibi, yavaşça yer değiştirdi. Gözlerini benden hiç ayırmadan platformun karşı köşesine geçti. Evet, bu geçiş esnasında gözlerini benden hiç ayırmadığını kesinlikle hissetmiştim. Şu an bile elinin bir mazgaldan ötekine nasıl geçtiğini görebiliyorum. Öteki köşede, bu sefer daha kısa süre olmak üzere durdu. Arkası dönükken bile gözleri üzerimdeydi. Arkası dönüktü; tek bildiğim buydu.

VI

Bu olayla ilgili başka şeyler olmasını beklemedim değil, çünkü ne kadar sarsılmış olsam da oraya iyice yerleşmiştim. Bly'da bir "sır" mı vardı; bir Udolpho gizemi ya da kimselere bahsedilmeden içeride hapis tutulan deli bir akraba mı? Bu düşünceyi ne kadar süre zihnimde döndürüp durduğumu, kafam allak bullak, merak ve korku içerisinde orada öylece ne kadar süre kalakaldığımı bilemiyorum. Sadece eve girdiğimde karanlığın tamamen çökmüş olduğunu hatırlıyorum. Bu süre içinde endişe beni ele geçirmiş olmalıydı çünkü evin etrafında döne döne herhalde üç mil yürümüştüm; fakat ilerleyen zamanlarda öylesine büyük bir korkuya kapılacaktım ki bu ilk endişe onun yanında hafif bir ürperti olarak kalacaktı. İşin daha sonraki her şey kadar tuhaf olan kısmı ise evin girişinde Bayan Grose'un beni beklediğini görmemdi. Bu sahne, olan biteni her düşündüğümde tekrar tekrar aklıma geliyor: girişteki beyaz duvarlı alan, lambanın parlak ışığı, duvarlardaki portreler, kırmızı halı ve içeri girdiğim anda beni merak ettiğini söyleyen arkadaşımın yüzündeki şaşkın ifade. Beni görünce saf bir içtenlikle rahatlamasından az önce yaşadığım olayla ilgili hiçbir şey bilmediğini hemen anlamıştım. Rahatlamış ifadesinin korkumu gidereceğini hiç tahmin etmiyordum, bu yüzden kendimi az önceki olayı anlatıp anlatmamak arasında ikircikli bir halde bulunca gördüğüm şeyin önemini kafamda şöyle bir tarttım. Bütün bu olan biten içerisinde sanırım en tuhaf bulduğum şey arkadaşımı koruma içgüdüsüyle birlikte ortaya çıkan korku hissiydi. Bu yüzden oracıkta, o güzel antrede, Bayan

Grose gözlerini ayırmadan bana bakarken, o an dile getiremediğim bir nedenle, kendi kendime bir çözüm uyduruverdim. Geç kaldığım için yarım ağızla özür diledim ve mazeret olarak gecenin güzelliğini ve çiyden ıslanmış ayaklarımı bahane ederek hemen odama geçtim.

Sonrasında bambaşka, günler boyunca sürecek oldukça garip bir dönem başladı. Her gün, gündelik işlerimin arasında odama kapanıp düşündüğüm saatler, en azından dakikalar oluyordu. Şimdilik tahammül edemeyeceğim kadar gergin biri olmaktan çok korktuğum için o kadar gergin değildim, çünkü artık düşünüp durmak zorunda olduğum hakikat, sadece ve sadece, esrarengiz bir şekilde ama sanırım beni oldukça derinden etkileyen bu ziyaretçiyle ilgili hiçbir hakikate ulaşamamış olmamdı. Çok geçmeden evle ilgili pürüzleri sorular sormadan ve heyecanlı sözler sarf etmeden dile getiremez olduğumun farkına vardım. Yaşadığım şok tüm hislerimi keskinleştirmiş olmalıydı. Üç gün sonra, etrafımı birazcık daha dikkatle gözlemlememle birlikte hizmetçilerin beni kandırmadığından veya bana herhangi bir "şaka" yapmadığından emin oldum. Bildiğim şey her neyse, etrafımdakilerin bundan haberi yoktu. Yapılabilecek tek bir makul çıkarım vardı: Birisi büyük bir densizlik yapmıştı. Odama kapanıp kapıyı içeriden kilitleyerek kendime tekrar tekrar söylediğim şey buydu. Hep birlikte bir haneye tecavüze maruz kalmıştık. Eski evlere meraklı, pervasız bir seyyah kimse fark etmeden içeri girmiş, evin en güzel noktasından manzaranın keyfini çıkarmış, sonra geldiği gibi gizlice çıkıp gitmişti. Bana öyle gözlerini dikip uzun uzun bakması da bu pervasızlığının bir parçasıydı. İşin tek iyi yanı ise onu bir daha katiyen görmeyecek olmamızdı.

İtiraf etmeliyim ki, bu durumun bir türlü aklımdan çıkmayarak bana güzel işimden başka hiçbir şeyin öneminin olmadığını unutturması o kadar da iyi bir şey değildi. Güzel işim dediğim Miles ve Flora'yla olan hayatımdı ve hiçbir şey canım sıkıldığı zaman kendimi işime verebileceğim hissi kadar bu hayatı sevdirtemiyordu bana. Küçük öğrencilerimin tatlılığı her seferinde baştaki korkularımın ne kadar boş olduğuna, işimin sıkıcı olacağını düşünerek keyfimin

kaçmış olmasına hayret etmeme neden olan, sürekli bir neşe kaynağıydı. Halbuki işim ne sıkıcıydı ne de angarya; hem her gün bana güzellikler sunan bir iş nasıl keyifli olmazdı? Hayatım çocuk odasının masalsılığından, ders odasının şiirselliğinden ibaretti. Çocuklarla sadece öykü ve şiir çalıştığımızı söylemek istemiyorum elbette; demek istediğim şey şu ki, küçük dostlarımın bende uyandırdığı hissiyatı başka türlü ifade etmem mümkün değil. Bunu onlara alışmaya başlayacağım yerde (ki mürebbiye ablalarım şahidim olsun, bu bir mürebbiye için fevkalade bir şeydir), onlarla ilgili sürekli yeni şeyler keşfettiğimi söylemek dışında nasıl dile getirebilirim ki? Tabii bu keşiflerin gelip durduğu bir nokta vardı: oğlanın okuldaki durumu hakkındaki bitmek bilmeyen büyük bilinmezlik. Bu gizeme yüreğim sızlamadan dayanma gücü ise anında verilmişti. Aslında bu meseleyi Miles'ın, tek kelime etmeden hallettiğini söylemek daha doğru olur. Bu cezanın baştan aşağı saçma görünmesini sağlamıştı. Bu kanaate o masum, gül pembe yüzünü görünce varmıştım. Miles o korkunç, kirli okul hayatı için fazla iyi yürekli bir çocuktu ve bunun bedelini ödemişti. Bu tür farklılıkların, böyle üstünlüklerin, çoğunluk olanı (buna o aptal, sefil müdürler de dahildi) daima ceza vermeye yönelttiğini düşünüyordum.

İki çocuğun onları, nasıl söylesem, neredeyse insan değilmiş gibi gösteren, cezalandırılmalarını olanaksız kılan bir uysallıkları vardı (bu onların tek kusuruydu ve Miles'ı katiyen bön bir çocuk yapmıyordu). Sanki masallardan çıkma, en azından ahlaki olarak tek kötü söz söylenemeyecek birer melek gibiydiler! Özellikle Miles'ın sanki hiçbir geçmişi yokmuş gibime geliyordu. Çocukların zaten pek geçmişi olmaz ama bu güzel oğlanın, yaşıtlarında hiç görmediğim, beni her yeni gün bir kez daha etkileyen olağanüstü zarif, olağanüstü mutlu bir yanı vardı. Bugüne kadar bir an bile acı çekmemişti. Bunu onun bugüne kadar hiç gerçekten cezalandırılmadığının somut bir kanıtı olarak görüyordum. Bir kötülük yapmış olsaydı bunun cezasını çekmiş olurdu, ben de bunu mutlaka anlar, mutlaka onda bir iz görürdüm. Halbuki hiçbir şey görmüyordum ve o bir melekti. Oku-

luyla ilgili hiç konuşmuyor, bir arkadaşından veya öğretmeninden katiyen bahsetmiyordu. Ben de onlardan adlarını anmak istemeyecek kadar tiksiniyordum. Tabii büyülenmiş haldeydim ve işin en güzel tarafı, o zaman bile bunun farkındaydım. Fakat kendimi bu büyülenmişlik haline teslim etmiştim çünkü bu dertlerimin dermanıydı; derdim ise birden çoktu. O aralar işlerin pek de iyi gitmediği evimden can sıkıcı mektuplar alıyordum. Fakat çocuklarımın yanındayken dünyada neyin önemi vardı ki? Kendi başıma kaldığım tek tük anlarda kendime sorduğum soru buydu. Tatlılıkları yüzünden gözüm hiçbir şey görmez olmuştu.

Uzatmayayım, saatlerce bardaktan boşanırcasına yağmur yağdığı için kilisedeki ayinin yapılamadığı bir pazar günüydü; bu yüzden günün ilerleyen saatlerinde Bayan Grose'la, eğer akşamüzerine doğru yağmur dinecek olursa, son ayine gitmeyi kararlaştırmıştık. Şansımıza yağmur da dinince parkın içinden köye giden güzel yoldan geçersek en fazla yirmi dakika sürecek olan yürüyüşümüz için hazırlandım. Arkadaşımla salonda buluşmak üzere merdivenden indim ve çocuklarla birlikte oturmuş pazar günleri ikram edilen ama o güne özgü olarak maun ağacı ve pirinç ağırlıklı soğuk, temiz "yetişkinler" odasında verilen çayı içerken (biraz da yakışık almaz biçimde herkesin ortasında) üç yerinden dikilmesi gereken eldivenleri hatırladım. Eldivenleri yukarıda unutmuştum, bu yüzden gidip almak için geri döndüm. Hava kararmaya yüz tutmuştu ama akşamüzeri ışığı hâlâ içeri giriyordu ve kapının eşiğinden adımımı atar atmaz sadece o an için kapalı duran büyük pencerenin önündeki koltukta duran eldivenleri değil, aynı zamanda pencerenin öbür tarafından içeri bakmakta olan kişiyi görmemi sağladı. Odadan içeri tek bir adım atmam yetmişti; her şeyi bir anda görüvermiştim. Pencereden içeri bakan kişi daha önce bana belirmiş olan adamdı. Bu sefer daha belirgin diyemeyeceğim çünkü bu imkânsız; ama sanki bana bir adım daha yaklaşmış gibi gelen bir yakınlıkta belirmiş, onu gördüğüm anda nefesimi tutup buz kesmeme neden olmuştu. Aynıydı; aynı şekilde, tıpkı geçen seferki gibi belden yukarısı görü-

nüyordu. Fakat göründüğü pencerenin olduğu oturma odası zemin kattaydı, üzerinde durmakta olduğu taraçaya açılmıyordu. Yüzü cama yakındı fakat bu daha net görüntünün etkisi ne tuhaftır ki bana bir önceki görüntüsünün yarattığı etkinin ne kadar güçlü olduğunu göstermişti. O halde yalnızca birkaç saniye durdu ama bu süre onun da beni gördüğüne ve fark ettiğine ikna olmama yetmişti; fakat sanki ona yıllardır bakıyormuşum ve sanki onu ezelden beri tanıyormuşum gibiydi. Yalnız bu defa geçen sefer olmayan bir şey oldu; pencereden yüzüme bakışı geçen seferki gibi pür dikkatti ama bir an için gözlerini benden ayırıp içerideki başka birkaç şeye de uzun uzun baktı. Tam o anda dehşet verici bir kesinlikle anladım ki oraya benim için gelmemişti. Başka biri için gelmişti.

Bir anda zihnimde çakan bu bilgi, dehşet anında gelen bir bilgi olarak, bende muazzam bir etki yapmış, ani bir sorumluluk ve cesaret hissi yaratmıştı. Cesaret diyorum çünkü hiçbir şüpheye mahal vermeyecek şekilde aklımı oynatmıştım. Derhal odadan çıkıp evin kapısına koştum, bahçeye çıktım, olabildiğince hızlı şekilde taraçadan geçip köşeyi döndüm ve onu görebileceğim bir noktaya vardım. Fakat artık kimseyi görmüyordum. Ziyaretçim gitmişti. Durdum, yaşadığım rahatlamayla neredeyse yere yığılıp kalacaktım fakat etrafıma uzun uzun bakındım. Ona yeniden belirmesi için biraz zaman verdim. Zaman diyorum ama ne kadar süre geçmişti acaba? Şu an bütün bunların ne kadar zamanda vuku bulduğunu tam olarak bilemiyorum. Böyle bir zaman algısını yitirmiş olmalıydım. Bu yaşadığım şey şimdi düşündüğüm kadar uzun sürmüş olamazdı. Taraça, çimenlik, arkasındaki bahçe, park; gözümün alabildiği her yer boş, bomboştu. Etrafta çalılar ve ağaçlar vardı ama hiçbirinin onu gizleyemeyeceğinden adım gibi emin olduğumu hatırlıyorum. Oradaydı veya orada değildi: Onu görmüyorsam orada değil demekti. Buna kanaat getirdim; sonra içgüdüsel olarak, geldiğim yoldan eve geri dönmek yerine pencereye gittim. Tuhaf bir şekilde onun durduğu yerde durmam gerektiğini düşünüyordum. Öyle de yaptım; yüzümü cama yaklaştırıp onun yaptığı gibi içeri baktım. Tam o anda, sanki

adamın ne mesafede durmuş olduğunu bana göstermek ister gibi, Bayan Grose salondan gelip odaya girdi. Böylece az önce yaşanan olay bir kez daha tıpa tıp zihnimde canlanmış oldu. Bayan Grose beni, benim ziyaretçimi görmüş olduğum gibi görüyordu. Tıpkı benim gibi olduğu yerde donakaldı; ona az önce yaşamış olduğum şoku yaşatmıştım. Yüzü bembeyaz olunca kendime acaba benim de benzim böyle atmış mıydı diye sordum. Kısa bir süre bana baktı, sonra tastamam benim yaptıklarımı yaparak dışarı çıktı. Az sonra yanıma geleceğini biliyordum. Olduğum yerde durdum ve beklerken aklımdan birden fazla şey geçti. Fakat bunların arasından sadece tek bir şeye yer vereceğim. Bayan Grose niçin korkmuş olabilirdi ki?

V

Ah, evin köşesini dönüp görüş alanıma girdiğinde neden korktuğu anlaşıldı. "Neyiniz var, Tanrı aşkına?" Yüzü kıpkırmızı olmuş, nefes nefese kalmıştı.

İyice yanıma gelene kadar hiçbir şey demedim.

"Benim mi?" Suratım harika bir hal almış olmalıydı. "Çok mu belli oluyor?"

"Bembeyaz olmuşsunuz. Berbat görünüyorsunuz."

Düşündüm; bu sözlerden, en ufak bir şüpheye yer vermeksizin masumane bir anlam çıkarabilirdim. Bayan Grose'un yüzünün rengini geri getirme zorunluluğunun getirdiği yük bir anda üzerimden kalkmıştı. Bir an için bocaladıysam da bu söylemek istemediğim şey yüzünden değildi. Elimi ona uzattım, o da elimi tuttu. Yakınımda olmasından memnuniyet duyarak ona sıkıca sarıldım. Çekingen bir şaşkınlıkla bana bakışında bir tür destek var gibiydi. "Sen tabii kiliseye gideceğiz diye yanıma geldin ama ben gelemiyorum."

"Bir şey mi oldu?"

"Evet. Sana söylemem gerek artık. Çok mu garip görünüyordum?"

"Pencerede mi? Korkunçtunuz!"

"Eh," dedim, "çok korkmuştum." Bayan Grose'un bana bakışından korkmayı hiç istemediği ama bir yandan da görevi gereği benimle tüm ciddi sorunları paylaşması gerektiğinin farkında olduğu açıkça anlaşılıyordu. Artık iyice anlaşılmıştı ki paylaşmak zorundaydı! "Korkumun sebebi senin az önce oturma odasının penceresin-

den gördüğün şeydi. Ama hemen öncesinde benim gördüğüm şey çok daha kötüydü."

Elimi iyice sıktı. "Neymiş o?"

"Garip bir adam. İçeri bakıyordu."

"Ne garip adamı?"

"Hiçbir fikrim yok."

Bayan Grose nafile etrafına bakındı. "Nereye gitti peki?"

"Onu da bilmiyorum."

"Onu daha önce görmüş müydünüz?"

"Evet, bir kere. Eski kulede."

Şimdi daha bir dikkatle bakmaya başlamıştı yüzüme. "Yabancı biri mi yani?"

"Ah, hem de nasıl!"

"Ama bana söylemediniz, öyle mi?"

"Söylemedim. Birtakım nedenlerden ötürü. Ama artık anladığına göre..."

Bayan Grose yuvarlak gözleriyle savıma karşı çıktı. "Anlamadın canım!" dedi. "Siz kim olduğunu bilmiyorsanız ben nereden bileyim?"

"Katiyen bilmiyorum."

"Onu sadece kulede mi gördünüz?"

"Bir de şimdi burada gördüm."

Bayan Grose bir daha etrafına bakındı. "Kulede ne yapıyordu?"

"Öylece durmuş bana bakıyordu."

Biraz düşündü. "Efendice biri miydi?"

Düşünmeme gerek bile yoktu. "Hayır." Bayan Grose iyice şaşkın bir ifadeyle bana baktı. "Hayır."

"Buralardan biri miydi peki? Köyden biri mesela."

"Değildi, tanıdık biri değildi. Sana söylemedim ama eminim."

Rahat bir nefes aldı. Her nedense tanıdık biri olmaması onu rahatlatmıştı. Ama bu bizi pek bir yere götürecek bir bilgi değildi. "Madem efendice biri değildi..."

"Neydi o zaman? Korkunçtu."

"Korkunç mu?"

"Bu adam... Ah Tanrım, ne olduğunu bir bilsem!"

Bayan Grose bir kez daha etrafına bakındı; bir süre puslu uzaklara baktı, sonra kendini toparlayıp aniden bana döndü. "Şimdi kiliseye gitmemiz gerek."

"Ah, ben pek kiliseye gidecek halde değilim!"

"İyi gelmez miydi?"

"Onlar için iyi olmaz!" Başımla evi işaret ettim.

"Çocuklar için mi?"

"Onları burada bırakamam şimdi."

"Korkuyor musunuz?"

Açık açık söyledim. "O adamdan korkuyorum."

Bu sözler üzerine Bayan Grose'un koca suratında ilk kez daha berrak bir zihnin belli belirsiz pırıltısını gördüm. Ona benim sunmamış olduğum ve daha benim için bile hâlâ muğlak olan bir düşüncenin ilk ışıklarını sezer gibi olmuştum. Şimdi hatırlıyorum da, bunu bir an için ondan bir şeyler öğrenebileceğime yormuş, biraz daha fazla şey öğrenmek için sergilediği arzuyla ilgili bir şey olduğunu sanmıştım.

"Ne zaman olmuştu bu? Şu kuledeki olay."

"Ayın ortasına doğru. Tam bu saatte."

"Hava kararırken yani," dedi Bayan Grose.

"Ah, hayır, tam öyle sayılmaz. Şu an seni gördüğüm gibi gördüm onu."

"Peki nasıl girmiş içeri?"

"Ve nasıl çıktı?" dedim gülerek. "Ona sorma fırsatım olmadı! Ama belli ki bu akşam," dedim, "içeri girmeyi başaramamış."

"Gizlice içeri mi bakıyordu yani?"

"Umarım daha fazlasını yapmaz!" Artık elimi bırakmıştı; başını hafifçe çevirdi. Biraz bekledim. "Sen git kiliseye. Hoşça kal. Benim burada kalmam gerek," dedim sonra.

Yavaşça tekrar bana döndü. "Onlar için mi korkuyorsunuz?"

Bir kez daha uzun uzun bakıştık. "Sen korkmuyor musun?" Ce-

vap vermek yerine pencerenin yanına gidip yüzünü bir süre cama dayadı. "İçeriyi görebildiğini görüyorsun, değil mi?" dedim ben de bu esnada.

Kıpırdamıyordu. "Burada ne kadar durdu?"

"Ben dışarı çıkana kadar. Yanına gidecektim."

Bayan Grose sonunda camdan uzaklaşıp yüzünde manalı bir ifadeyle bana döndü. "Ben olsam çıkamazdım."

"Ben de çıkamazdım!" dedim yine gülerek. "Ama çıktım işte. Sorumluluklarım var."

"Benim de," dedi ve sonra ekledi: "Nasıl biriydi?"

"Keşke bilebilsem. Ama kimseye benzemiyordu."

"Kimseye mi?"

"Şapkası yoktu." Bu son sözüm üzerine, yüzündeki dehşetli ifadeden, gözünde bir şeyler canlanır gibi olduğunu sezince hızlı hızlı eklemeye başladım: "Kızıl saçlıydı, kıpkızıl, kıvırcık; ince uzun, solgun bir yüzü, düzgün bir tipi, saçları gibi kızıl renkte, çok tuhaf favorileri vardı. Kaşları her nedense daha koyu renkliydi; sanki iyice havaya kalkabilecekmişçesine yay gibiydi. Gözleri keskin bakışlı ve feci tuhaftı. Sadece çok küçük olduklarını ve sabit baktıklarını biliyorum. Ağzı kocaman, dudakları ince, favorileri dışında yüzünde hiç sakal yok. Aktörlere benzer bir hali var sanki."

"Aktör mü?" Bayan Grose en azından o anki haliyle hiç de oyun oynuyor gibi görünmüyordu.

"Hayatımda hiç aktör görmedim ama neye benzediklerini tahmin edebiliyorum. Uzun boylu, hareketli, dik duruşlu," diye devam ettim, "ama katiyen, hayır, katiyen bir beyefendi değil."

Söylediklerimin üzerine arkadaşımın yüzü bembeyaz oldu, yuvarlak gözleri fal taşı gibi açıldı, ağzı açık kaldı. "Beyefendi mi?" dedi afallamış bir şekilde. "O mu beyefendiymiş?"

"Onu tanıyor musun yani?"

Gözle görülür şekilde kendini toparlamaya çalışıyordu. "Ama yakışıklı, öyle değil mi?"

Ona nasıl yardım edebileceğimi anlamıştım. "Oldukça!"

"Peki üzerinde ne vardı?"

"Birinin elbisesi. Şık elbiselerdi ama ona ait değildi."

Bayan Grose boğuk bir sesle inleyerek beni doğruladı. "Onlar beyefendinin elbiseleri!"

İstediğim noktaya gelmiştik. "Onu tanıyor musun yani?"

Bir an tereddüt etti. "Quint!" dedi heyecanla.

"Quint mi?"

"Peter Quint. Beyefendinin buradaykenki uşağı!"

"Beyefendi buradayken mi?"

Hâlâ şaşkınlıktan ağzı açıktı ama dediğimi anlayarak her şeyi bir araya getirdi.

"Şapkasını hiç takmazdı ama başka şeylerini... yani yelekler kaybolurdu bazen! İkisi de buradaydı. Geçen sene. Sonra beyefendi gitti, Quint tek başına kaldı."

Anladım ama bir an durakladım. "Tek başına mı?"

"Bizimle tek başına." Sonra iyice boğuk bir sesle, "Bizden sorumlu olarak," diye ekledi.

"Ne oldu peki ona?"

O kadar uzun süre sustu ki iyice kafam karıştı.

"O da gitti," dedi sonra.

"Nereye gitti?"

Bu sorum üzerine yüzü allak bullak oldu. "Kim bilir nereye! Öldü."

"Öldü mü?" dedim çığlık atarcasına.

Kendine şöyle bir çekidüzen verdi, o tuhaf cümleyi söylemek üzere biraz doğruldu: "Evet, Bay Quint öldü."

VI

Tabii artık elimizden geldiğince katlanmak zorunda olduğumuz bu şeyin, yani benim çok canlı bir örneğiyle karşılaştığım türden görüntülere olan korkunç yatkınlığımın ve arkadaşımın bu yatkınlığımı yarı şaşkınlık yarı acıma duygusuyla fark etmiş olmasının mevcudiyetinde birbirimize destek olabilmek için bu konuşmadan daha fazlasını yapmak durumunda kaldık. O akşam bir saat boyunca perişan bir halde kalmama neden olan bu olaydan sonra, ikimiz de kilisedeki ayine gitmedik ama kendimizi ders odasına kapatıp gözyaşlarından ve yeminlerden, dualardan ve vaatlerden, bir dizi karşılıklı ant içmeden oluşan küçük bir ayin yaptık. Kendimizi odaya kapattığımız için durumumuzu en ince ayrıntısına kadar konuşabildik. Bayan Grose hiçbir şey görmemişti, tek bir gölge bile ve evde mürebbiye dışında kimsenin böyle bir şeyden haberi yoktu; yine de akıl sağlığımdan bir an bile şüphe etmeden ona anlattıklarımı olduğu gibi kabul etti ve bana hayranlık uyandırıcı bir şefkatle, bende gerçekliği gayet sorgulanabilir bir ayrıcalık hissi yaratan, o gün bugündür çok tatlı bir anı olarak içimde yaşattığım bir merhametle yaklaştı.

Dolayısıyla o gece aramızda anlaştığımız konu bu duruma birlikte göğüs gerebileceğimiz oldu; bense Bayan Grose'un böyle bir yükün altından kalkabileceğinden hiç emin değildim. Ben o an da daha sonrasında da öğrencilerimi koruyabileceğimi biliyordum; fakat dürüst arkadaşımın bu kadar riskli bir anlaşmanın koşullarına uymaya hazır olduğundan emin olmam için biraz süre geçmesi ge-

rekti. Ben zaten yeterince tuhaf bir arkadaştım, hem de o ziyaretçim kadar garip ama şimdi birlikte yaşadıklarımızı bir daha düşününce, bizi ne mutlu ki bir arada tutan tek bir düşüncede ne kadar çok ortak yön bulmuş olduğumuzu anlıyorum. Beni korku ve dehşetle içerideki bir odaya kapanmaktan kurtaran da bu düşünce olmuştu. En azından avluya çıkıp hava alabilmiştim ve Bayan Grose orada bana eşlik edebilmişti. O gece ayrılmadan önce bana nasıl bir güç gelmiş olduğunu şu an çok net hatırlıyorum. Görmüş olduğum şeyin bütün detaylarını tekrar tekrar konuşmuştuk.

"Başka birini aradığını söylediniz. Sizi aramıyor muydu yani?"

"Miles'ı arıyordu." Birden uğursuz bir katiyet ele geçirmişti beni. "Evet, onu arıyordu."

"Nereden biliyorsunuz?"

"Biliyorum, biliyorum, biliyorum!" İyice aşka gelmiştim. "Ayrıca sen de biliyorsun, canım!"

Bunu inkâr etmedi ama etse bile ben emindim. Bir süre sonra devam etti: "Peki ya onu görürse?"

"Küçük Miles'ı mı? Zaten istediği bu!"

Yine aşırı korkmuş görünüyordu. "Çocuğun mu yani?"

"Ağzından yel alsın! Adamın. Çocuklara görünmek istiyor." Çocuklara görünmek istiyor olabileceği korkunç bir düşünceydi, yine de bu düşünceyi bir şekilde zihnimden uzak tutmayı, üstelik Bayan Grose'la orada dikilirken bunu kendime ispatlayarak başarmıştım. Görmüş olduğum şeyi bir daha göreceğimden kesinlikle emindim ama içimden bir ses kendimi böyle bir olayın tek öznesi olarak cesurca öne sürerek, her şeyi kabullenerek, davet ederek, yenerek dostlarımın huzuru için kendimi feda edebileceğimi söylüyordu. Bilhassa çocukların bu şekilde korunması ve kurtarılması gerekiyordu. O gece Bayan Grose'a söylediğim son şeylerden birini hatırlıyorum.

"Dikkatimi çeken bir şey var, öğrencilerim bana daha önce bundan hiç bahsetmedi."

Ben derin düşünceler içinde susarken Bayan Grose dikkatle

beni süzüyordu. "Adamın burada olduğundan ve onunla geçirdikleri vakitlerden mi?"

"Onunla geçirdikleri vakitten, adamın adından, varlığından, hiçbir şekilde bahsetmediler."

"Ah, küçükhanım hatırlamaz ki. Hiç duymadı ve öğrenmedi."

"Adamın öldüğünü mü?" Biraz düşündüm. "Olabilir. Ama Miles hatırlar. Miles biliyordur."

"Ah, ona sormayın!" diye atıldı Bayan Grose.

Aynı bana baktığı gibi baktım ona. "Korkma." Düşünmeye devam ettim. "Gerçekten çok tuhaf."

"Adamdan hiç bahsetmemiş olması mı?"

"İsmini tek bir kez bile zikretmemiş olması. Hele ki sen 'çok iyi arkadaş' olduklarını söylüyorken."

"Ha, o değildi canım!" dedi Bayan Grose üzerine bastırarak. "O Quint'in kendi düşüncesiydi. Quint, Miles'la oynamayı, onu şımartmayı çok severdi demek istiyorum." Bir an durdu, sonra ekledi: "Quint fazlasıyla samimi davranırdı."

Bu söz üzerine birden adamın yüzü (hem de ne yüz!) midemi bulandırarak gözümün önüne geldi. "Benim çocuğumla mı fazla samimiydi?"

"Herkesle çok samimiydi!"

O an için bu sözün üzerinde, tarifin kısmen ev ahalisinin birkaçına ve hâlâ küçük kolonimizin bir parçası olan yarım düzine hizmetçi ve uşağa uyduğunu düşünmek dışında pek durmadım. Neyse ki bugüne kadar bu güzel evde çalışanlarla ilgili hiçbir can sıkıcı olay, hiçbir rahatsızlık yaşanmadığını gayet iyi biliyorduk. Evin hiçbir şekilde kötü bir şöhreti yoktu, Bayan Grose ise belli ki yalnızca bana tutunup sessizce sallanmak istiyordu. Son olarak onu sınadım bile. Gece yarısı, çıkmak üzere elini ders odasının kapısına uzatırken, "Yalnız şu çok önemli, Quint herkese göre kesinkes kötü biriydi diyorsun, öyle mi?" diye sordum.

"Ah, hayır, herkese göre değil. Ben bunu biliyordum ama beyefendi bilmiyordu."

"Ona bunu hiç söylemedin mi peki?"

"Beyefendi gammazlığı sevmezdi ki. Şikâyetten nefret ederdi. Ona böyle şeylerle gelenleri hemen başından savardı. İnsanlar ona karşı saygılı olduğu sürece..."

"Gerisine aldırmazdı, öyle mi?" Bu onunla ilgili izlenimime epey uyuyordu. Dert sevmeyen bir adam olduğu gibi, yanında bulundurduğu insanlar konusunda da pek müşkülpesent değildi. Ben yine de Bayan Grose'u sıkıştırmaya devam ettim. "Emin ol, ben olsam söylerdim!"

Yaptığım ayrımı sezmişti. "Hata etmiş olabilirim. Ama gerçekten korkmuştum."

"Neden korkmuştun?"

"O adamın yapabileceklerinden. Quint çok akıllıydı. O kadar anlaşılmaz biriydi ki."

Bunu, sanırım, gösterdiğimden daha iyi kavramıştım. "Başka bir şeyden korkmuyor muydun? Etkisinden mesela?"

"Etkisi mi?" dedi ıstıraplı bir yüzle ve ben bir an afallayınca bekledi.

"Küçüklerin kıymetli hayatları üzerinde. Senin sorumluluğundaydılar."

"Hayır, benim sorumluluğumda değildiler!" diye fevri bir şekilde çıkıştı. "Beyefendi ona güveniyordu ve onu güya hasta olduğu ve köy havası iyi geleceği için buraya yerleştirmişti. Bu yüzden her şeyde söz sahibiydi. Evet," dedi aklımdan geçeni okumuş gibi, "çocuklar üzerinde bile."

"Çocuklar mı? O yaratık mı?" Ulur gibi bir ses çıkartmamak için kendimi zor tuttum. "Sen de buna tahammül edebiliyordun, öyle mi?"

"Hayır. Edemiyordum. Şu an da edemiyorum!" Zavallı kadıncağız bir anda gözyaşlarına boğuldu.

Dediğim gibi, ertesi günden itibaren çocukları gözümüzün önünden hiç ayırmamaya başladık; yine de kim bilir kaç kez ve nasıl bir heyecanla konuyu konuşmak üzere baş başa kaldık! O pazar

akşamı konuyu ne kadar tartışmış olursak olalım, özellikle o tartışmayı takip eden saatlerde (çünkü uyuduğum zannedilebilir) Bayan Grose'un bana söylememiş olduğu bir şeyin gölgesi zihnime tebelleş olmuştu. Ben hiçbir şey saklamamıştım ama Bayan Grose'un söylemediği bir şey vardı. Üstelik sabah olduğunda bunun dürüstlük yoksunluğundan değil, tamamen korkudan kaynaklandığından emin olmuştum. Şu an geriye dönüp bakıyorum da, sabah güneş doğana kadar elimizdeki tüm bilgileri, bu bilgilerin daha sonraki ve daha beter vukuatla kazanacağı neredeyse tüm anlamları huzursuz bir şekilde düşünüp durmuştum. Sonuçta elimde kalan şey ise canlı bir adamın uğursuz görüntüsü (ölü olanı bir süreliğine görünmeyecekti!) ve adamın sürekli Bly'dan geçtiği ve arka arkaya eklenince bitmek tükenmek bilmeyen uzun aylar oldu. Bu meşum zamanlar en sonunda bir kış sabahı Peter Quint sabah işine giden bir işçi tarafından köy yolunda ölü olarak bulununca sona erdi. Bu felaket, en azından yüzeysel olarak, Quint'in kafasındaki görünür bir yarayla açıklanmıştı; böyle bir yara karanlıkta ve meyhane çıkışında, buzlu ve yokuş bir yolda, üstelik dibinde cansız halde bulunduğu yanlış bir yola girerek kayıp düşme sonucunda oluşmuş olabilirdi (ki son tahlilde gerçekten böyle olduğu da ortaya çıkmıştı). Buzlu yokuş, gece karanlığında yanlışlıkla girilen yol, sarhoşluk zaten birçok şeyi açıklıyordu; üzerine yapılan tahkikat ve sonsuz gevezelikle her şey açıklığa kavuşmuştu; fakat Quint'in hayatında daha pek çok şeye açıklık getirebilecek tuhaflıklar, bilinmeyen arızalar, şüphelenmenin ötesine geçilebilecek ayıplar da vardı.

Hikâyemi ruh halimi muteber bir biçimde yansıtabilecek kelimelere nasıl dökeceğimi pek bilmiyorum; fakat o günlerde içinde bulunduğum durumun benden talep ettiği sıradışı kahramanlık halinden keyif almayı düpedüz başarabiliyordum. Artık benden takdire şayan ve zor bir hizmet beklendiğinin farkındaydım; birçok kızın yapamayacağı bir şeyi başarmamın görülmesini (hem de doğru merci tarafından!) sağlamak muazzam olacaktı. Görevimi böylesine güçlü ve basit bir şekilde yerine getirmenin (itiraf etmeliyim ki şim-

di geriye dönüp baktığımda kendimi kutluyorum!) büyük faydasını görüyordum. Dünyanın en öksüz ve en sevimli, savunmasız halleri bir anda tüm açıklığıyla ortaya çıkan, insanın yüreğini burkan yavrucaklarını korumak için oradaydım. Birlikte tam anlamıyla yapayalnızdık; içinde bulunduğumuz tehlikeye karşı yekvücut olmuştuk. Onların benden başka kimsesi yoktu; benim de onlardan. Kısacası bu muhteşem bir fırsattı. Bu fırsat karşıma görsel bakımdan zengin bir şekilde çıkmıştı. Ben bir beyazperdeydim ve karşılarında duracaktım. Ben ne kadar çok şey görürsem onlar o kadar az görecekti. Onları bastırdığım bir endişeyle, belli etmemeye çalıştığım, çok uzun sürerse delilik gibi bir şeye dönüşebilecek bir heyecanla izlemeye başladım. Şimdi görüyorum da, beni kurtaran şey bunun bambaşka bir şeye dönüşmesi olmuştu. Endişe hissi uzun sürmedi; yerini korkunç kanıtlar aldı. Evet, kanıtlar diyorum; hem de ipleri tam anlamıyla elime aldığım anda ortaya çıkan kanıtlar.

Bu an öğrencilerimden daha küçük olanıyla tesadüfen bahçede yalnız olduğum bir öğleden sonra yaşandı. Miles'ı içeride, pencerenin önündeki kırmızı minderin üzerinde bırakmıştık; okuduğu bir kitabı bitirmek istiyordu, ben de tek kusuru ara sıra fazla kıpır kıpır olmak olan küçük adamın bu takdir edilesi isteğini memnuniyetle kabul etmiştim. Kız kardeşi ise, aksine, benimle dışarı gelmeye can atıyordu. Onunla yarım saat gölgelik bir yer arayarak dolandık, çünkü güneş iyice yükselmişti ve hava olağanüstü sıcaktı. Bahçede dolanırken onun da, tıpkı ağabeyi gibi, ne yapıp edip beni ihmal etmeden yalnız bırakmayı ve bunaltmadan bana eşlik etmeyi başardığının (iki çocuğun da hayranlık uyandıracak özelliğiydi bu) bir kez daha farkına varmıştım. Asla sırnaşık olmadıkları gibi katiyen lakayt da değillerdi. Tüm dikkatimi onları bensiz büyük bir coşkuyla eğlenirken izlemeye veriyordum. Bu belli ki bizzat hazırladıkları ve beni de onları hayranlıkla izleyecek biri olarak içine kattıkları bir gösteriydi. Onların yarattığı bir dünyaya adım atıyordum, onlarınsa hiçbir şekilde benim dünyama ihtiyacı yoktu; öyle ki ben sadece onlar için, o anki oyunun gerektirdiği önemli bir kişi veya şey olarak

oradaydım ve bu da başlı başına, oradaki üst ve büyük konumum sayesinde, mutluluk verici ve ayrıcalıklı bir işti. O gün ne olduğumu unuttum; sadece çok önemli ve çok sessiz bir şey olduğumu ve Flora'nın kendini oyuna iyice kaptırdığını hatırlıyorum. Gölün kıyısındaydık ve son zamanlarda coğrafya çalışmaya başladığımız için göl Azak Denizi olmuştu.

Birden Azak Denizi'nin karşı kıyısında bizi ilgiyle izleyen birinin olduğunu fark ettim. Bunu fark edişim hayatta olabilecek en tuhaf şekilde gerçekleşmişti; yani bununla birlikte fark etmiş olduğum çok daha tuhaf bir şeyi saymazsak en tuhaf şekilde. Elimdeki işle göle bakan eski bir taş banka oturmuştum (çünkü o an oturabilecek bir şeydim); ve o pozisyonda otururken doğrudan görmeden ama kesinkes emin olarak üçüncü bir kişinin varlığını sezmeye başladım. Yaşlı ağaçlar, sık çalılar çok güzel ve keyifli bir gölge yapıyordu ama her şey o yaprak kıpırdamayan sıcak günün parlaklığına karışmıştı. En ufak bir belirsizlik yoktu; en azından bir anda kafamı kaldırıp gölün karşı kıyısında, tam karşımda duran bir şey gördüğümden emindim. Gözlerimi elimdeki dikiş işinden ayırmıyordum ve bir kez daha ne yapacağıma karar verebilmek için kendimi toparlayana kadar gözlerimi hareket ettirmeme çabasının sancısını yaşıyordum. Görüş alanımda yabancı bir nesne vardı: orada var olma hakkını anında, büyük bir heyecanla sorguladığım bir karaltı. Olasılıkları tek tek aklımdan geçirdiğimi, bunun mesela gayet rahatlıkla oralardan bir adam, hatta belki köyden bir ulak, postacı veya bir tüccarın çırağı olabileceğini kendime telkin ettiğimi hatırlıyorum. Bu kişinin ziyaretçimizle aynı karaktere ve tavırlara sahip olduğunu (bakmadan bile) fark etmiş olmanın bilinciyle telkinim pek bir işe yaramamıştı. Bu şeylerin aslında katiyen olmadıkları başka şeyler olmasından daha doğal bir şey yoktu.

Gördüğüm karaltının kesin kimliğinden küçük cesaret saatim doğru saniyeyi gösterdiğinde emin olacaktım; bu esnada, oldukça keskin bir hareketle, o an yaklaşık on metre ötemde duran küçük Flora'ya döndüm. Kalbim bir an acaba o da benim gördüğüm şeyi

görecek mi düşüncesi ve korkusuyla duracak gibi oldu; ondan anlam çıkartabileceğim bir çığlık, ilgi veya korkudan kaynaklanacak herhangi bir masum tepki bekleyerek nefesimi tuttum. Bekledim fakat hiçbir şey olmadı; sonra, ilk anda (ki bunda anlatacağım her şeyden daha vahim bir yan var) bir an için Flora'dan gelen tüm seslerin kesildiği hissine kapıldım ve yine aynı anda oyun oynarken sırtını göle dönmüş olduğunu fark ettim. Ona son kez, hâlâ birinin doğrudan bize bakıyor olduğundan kesinkes emin bir halde baktığımdaki hali buydu. Üzerinde belli ki ona başka bir parça yerleştirerek direk yapabileceği ve böylece gemiye dönüştürebileceği fikrini veren bir delik olan küçük, yassı bir tahta parçası almıştı eline. Ben onu izlerken o büyük bir dikkatle bu ikinci tahta parçasını yerine yerleştirmeye çalışıyordu. Ne yaptığını anlamış olmak bana güç verince daha fazlasını da yapmaya hazır olduğumu hissettim. Sonra tekrar kafamı çevirdim ve görmem gereken şeyi gördüm.

VII

Bu olay üzerine hemen koşup Bayan Grose'u buldum; arada geçen süreyi nasıl geçirdiğimi size anlaşılabilir bir şekilde aktarmam mümkün değil. Yine de kendimi âdeta onun kollarına atarkenki bağırışımı hâlâ duyabiliyorum: "Biliyorlar. Çok feci. Biliyorlar, biliyorlar!"

"Neyi biliyorlar?" Bana sarılırken aklımdan şüphe ettiğini hissedebiliyordum.

"Neyi olacak, bizim bildiklerimizi. Tanrı bilir başka neleri biliyorlar!" Sonra, beni bırakırken, başıma geleni bana bile ancak şu an mantıklı gelen bir tutarlılıkla anlattım. "İki saat önce, bahçede." Doğru düzgün konuşamıyordum. "Flora gördü!"

Bayan Grose karnına yumruk yemişe dönmüştü. "O mu söyledi size?" diye sordu zorlukla nefes alarak.

"Tek kelime etmedi. Korkunç olan da bu ya. Hiç renk vermedi! Bu çocuk daha sekiz yaşında!" Yaşadığım şaşkınlığı hâlâ tarif edemiyordum.

Bayan Grose, tabii ki ağzı açık bakakalmıştı. "Peki siz nasıl biliyorsunuz bunu?"

"Oradaydım. Gözlerimle gördüm. Her şeyin farkında olduğunu gördüm."

"Adamın mı farkındaydı yani?"

"Hayır, kadının." Bunu söylerken çok tuhaf göründüğümün farkındaydım çünkü arkadaşımın suratında bu halimin yansımasını görebiliyordum. "Bu sefer başka biriydi. Ama tastamam aynı korkunçlukta ve kötülükte biri. Siyah giysiler içinde bir kadın, solgun

yüzlü ve korkunç görünümlü, ayrıca çok korkunç bir hali ve suratı vardı! Gölün karşı kıyısında. Çocukla orada sessiz sakin duruyorduk, tam o anda çıkageldi."

"Nasıl geldi? Nereden?"

"Nereden geliyorlarsa oradan! Bir anda belirdi ve orada durdu. Ama çok yakında değildi."

"Daha yaklaşmadı mı yani?"

"Ah, etki ve his olarak senden daha yakındı diyebilirim!"

Arkadaşım, garip bir içgüdüyle bir adım geri attı. "Hiç görmediğiniz biri miydi?"

"Evet. Ama çocuğun gördüğü biriydi. Belki senin de," dedim. Sonra her şeyi nasıl düşünmüş olduğumu göstermek için, "Selefim. Hani şu ölen," diye ekledim.

"Bayan Jessel mı?"

"Bayan Jessel. İnanmıyor musun bana?"

Endişeli bir şekilde sağına soluna baktı. "Nasıl emin olabiliyorsunuz?"

Bu soru üzerine, o gergin halimle birden parladım. "Flora'ya sor o zaman. O emin!" Ama bunu der demez kendimi toparladım. "Hayır, Tanrı aşkına, sakın sorma! Emin değilim der, yalan söyler!"

Bayan Grose çok şaşırmıştı ama yine de içgüdüsel olarak itiraz etti. "Ama böyle bir şeyi nasıl söyleyebiliyorsunuz?"

"Çünkü durum çok açık. Flora bilmemi istemiyor."

"Sizi üzmemek içindir."

"Hayır, hayır... İşin içinde başka, bambaşka meseleler var! Düşündükçe daha fazla şey görüyorum, daha fazla şey gördükçe daha çok korkuyorum. Görmediğim, korkmadığım bir şey var mı bilmiyorum!"

Bayan Grose söylediklerimi takip etmeye çalışıyordu. "Yani onu bir daha görmekten mi korkuyorsunuz?"

"Ah, hayır; o artık önemli değil!" Açıkladım: "Onu görmemekten korkuyorum."

Fakat arkadaşım boş gözlerle bana bakıyordu. "Sizi anlamıyorum."

"Şöyle ki, çocuk bu işi sürdürebilir, ayrıca mutlaka sürdürecektir, hem de benim haberim olmadan."

Bu olasılığın belirmesiyle Bayan Grose bir an için yıkıldı ama sonra sanki bir santim bile geri adım atarsak boyun eğmiş olacağımız düşüncesinin itici gücüyle kendini toparladı. "Canım, canım; başımızı dik tutalım! Hem zaten onun umurunda değilse..." Kötü bir şaka yapmayı bile denedi: "Belki hoşuna bile gidiyordur!"

"Böyle şeyler mi hoşuna gidecek? Küçücük çocuğun!"

"Bu onun masumiyetinin bir kanıtı değil mi?" dedi arkadaşım cesurca.

Beni bir an için ikna eder gibi olmuştu. "Ah, işte bu düşünceye sarılmalıyız. Hem de dört elle! Bu dediğin şeyin kanıtı değilse, başka neyin kanıtı olabilir ki? Çünkü o kadın gerçekten çok korkunç."

Bayan Grose bu sözlerim üzerine bir süre başını önüne eğdi, sonra bana baktı. "Nereden bildiğinizi söyler misiniz?"

"Yani gördüğüm şeyin o olduğunu kabul ediyorsun," dedim heyecanla.

"Nereden bildiğinizi söyleyin," dedi arkadaşım sadece.

"Nereden mi biliyorum? Onu gördüm de ondan! Bakışlarını gördüm."

"Size mi yani? Çok mu kötü bakıyordu?"

"Hayır, efendim. Ona dayanabilirdim. Bana bir an bile bakmadı. Gözlerini dikmiş çocuğa bakıyordu."

Bayan Grose sahneyi gözünün önüne getirmeye çalışıyordu. "Çocuğa mı bakıyordu?"

"Hem de çok feci gözlerle!"

Sanki bakınca o gözleri görecekmiş gibi benimkilere baktı. "Yani sevmiyormuş gibi mi?"

"Hayır, canım. Çok daha kötü bir ifadeyle."

"Sevmemekten de mi kötü?" Kafası iyice karışmıştı.

"Tarifsiz bir kararlılıkla. Aşırı bir ilgiyle."

Bu sözlerim üzerine yüzü bembeyaz kesildi. "İlgiyle mi?"

"Onu eline geçirmek istercesine." Bayan Grose gözlerimin içine

bakarak ürperdi ve pencereye yürüdü; o orada durmuş dışarı bakarken ben sözlerimi tamamladım: "Flora'nın bildiği şey de işte bu."

Bir süre sonra bana döndü. "Bu kişi siyah bir elbise giymişti mi dediniz?"

"Yas tutuyormuş gibi. Oldukça yoksul, neredeyse hırpani görünüyordu. Ama evet, sıradışı bir güzelliği vardı." Kararlılığımın kurbanını adım adım getirmiş olduğum noktayı artık görebiliyordum, çünkü söylediklerimi gözle görülür bir şekilde zihninde tartıyordu. "Ah, güzel, çok, hem de çok," dedim ısrarla, "olağanüstü güzel. Ama kötü."

Yavaşça bana döndü. "Bayan Jessel gerçekten kötü biriydi." Elimi bir kez daha ellerinin arasına alıp sanki bu söylediğinin üzerine artabilecek endişelerime karşı bana güç vermek istercesine sıkı sıkı tuttu. "İkisi de kötüydü," dedi sonra.

Böylece kısa bir süre bir kez daha içinde bulunduğumuz durumla yüzleşmiş olduk. Her şeyi apaçık görüyor olmanın bir miktar faydasını görüyordum. "Şimdiye dek incelik gösterip bir şey söylememiş olmanı anlıyorum," dedim, "ama artık bana her şeyi anlatmanın vakti geldi." Anlatmaya razı olacak gibiydi ama hâlâ susuyordu; bunu görünce devam ettim: "Her şeyi hemen şimdi öğrenmem gerekiyor. Kadın neden ölmüştü? Aralarında bir şey mi vardı?"

"Çok şey vardı."

"Aralarındaki farka rağmen mi?"

"Ah, sınıf farkına, durumlarının farkına..." dedi kederle. "O bir hanımefendiydi."

Bir kez daha düşündüm ve bir kez daha gördüm. "Evet, bir hanımefendiydi."

"Adamsa ondan çok daha aşağıdaydı," dedi Bayan Grose.

Bayan Grose'un yanında bir hizmetçinin toplumdaki yeri hakkında çok fazla şey söylememem gerektiğinin farkındaydım fakat selefim mürebbiyenin bizzat arkadaşım tarafından aşağılanmasını kabul etmekten başka çare de yoktu. Bu işin bir adabı vardı ve ben de buna göre davrandım; işverenimizin merhum akıllı, yakışıklı

"uşağının" hali bir kez daha gözlerimin önüne geldi; edepsiz, kendini beğenmiş, şımarık, ahlaksız. "İtin tekiydi yani," dedim.

Bayan Grose sanki bu tabirim yetersizmiş gibi bir süre düşündü. "Onun gibisini görmedim. Kafasına eseni yapardı."

"Kadınla mı?"

"Hepsiyle."

Sanki şu an Bayan Jessel arkadaşımın gözlerinin önüne bir kez daha gelmiş gibiydi. Bir an o gözlerin kadını benim göl kıyısında görmüş olduğum gibi gördüğünü sezer gibi oldum ve kararlı bir şekilde konuştum: "Kadının da istediği bu olsa gerek!"

Bayan Grose'un suratından durumun gerçekten de bu olduğu anlaşılıyordu ama, "Zavallı kadın, bunun bedelini ödedi!" dedi.

"Neden öldüğünü biliyorsun o halde," dedim.

"Hayır. Hiçbir şey bilmiyorum. Bilmek istemiyordum; bilmediğime memnundum; kurtulduğu için de Tanrı'ya şükretmiştim!"

"Yine de hiçbir fikrin..."

"Buradan ayrılmasının esas nedeni hakkında mı? Ah evet, o konuda fikrim var. Burada kalamazdı. Bir düşünsenize, burada... Hem de bir mürebbiye! Sonrasında çok düşündüm. Hâlâ da düşünüyorum. Düşündüklerim de çok korkunç."

"Benim düşündüklerim kadar korkunç olamaz," dedim. Bunu söylerken yüzümde acınası bir yenilgi ifadesi olmalıydı ki (öyle olduğunun da gayet farkındaydım) bir kez daha içindeki acıma duygusu uyanmıştı. Bir kez daha şefkatle bana dokununca artık direnme gücüm kalmadı. Gözlerimden yaşlar süzüldü, geçen seferki gibi o da gözyaşlarına boğuldu; beni anaç bir sevgiyle bağrına basınca da feryat figan ağlamaya başladım. "Yapamadım!" dedim çaresizlik içinde inleyerek. "Koruyamadım onları! Sandığımdan çok daha kötü... Kaybettik onları!"

VIII

Bayan Grose'a söylediğim şey doğruydu; ona sunmuş olduğum mesele benim dirayetle çözemeyeceğim kadar derin ve çetrefilliydi. Bu yüzden bir kez daha ne yapacağımızı bilemez halde buluştuğumuzda olmayacak hayallere kapılmamayı görev edinmek konusunda hemfikir olduk. Hiçbir şeyi koruyamayacaksak aklımıza mukayyet olacaktık. Bu da zorlu bir işti ama içinde bulunduğumuz fevkalade durum düşünülürse pek de sorgulanmamalıydı. O gecenin ilerleyen saatlerinde, evdeki herkes uyurken, görmüş olduğum şeyi gerçekten gördüğüme dair bir kez daha Bayan Grose'un aklında en ufak bir soru işareti kalmayana kadar odamda uzun uzun konuştuk. Bu konuda tamamen mutabık olabilmemiz için ona bütün bunları "uyduruyor" olsam bana görünen herkesi nasıl böyle en ince ayrıntısına kadar tarif edebildiğimi, önüne koyduğum anda adıyla sanıyla tanıdığı portreler sunabildiğimi sormam yeterli olmuştu. Tabii o bütün meseleyi unutup gitmekten yanaydı (bu konuda da onu pek suçlayamam!); bense onu bu konuya olan ilgimin artık bu konudan kaçmanın bir yolunu bulmaya çalışma halini aldığına hemen ikna ettim. Ona bu olayın tekrar etmesi durumunda (ki tekrar edeceğinden emindik) içinde bulunduğum tehlikeli duruma alışmam gerektiğini, beni en az tedirgin eden şeyin de kişisel olarak maruz kaldığım bu tehlike olduğunu uzun uzun izah ettim. Esas dayanılmaz olansa zihnimde yeni beliren kuşkuydu; fakat günün ilerleyen saatlerinde bu pürüz de biraz ortadan kalkar gibi oldu.

O ilk feveranımdan sonra Bayan Grose'un yanından ayrılıp ta-

bii ki öğrencilerimin yanına gittim. Derdimin dermanının bana her seferinde iyi gelen ve beni hiç yanıltmayan tatlılıkları olduğunu biliyordum. Başka bir deyişle, hemen koşup bir kez daha Flora'nın özel dünyasına girmiş, orada küçük elini tam acıyan yerime koyabildiğini (bu neredeyse bir lükstü!) görmüştüm. Bana meraklı meraklı bakmış, sonra "ağlamış olmakla" suçlamıştı. Çirkin izleri silmiş olduğumu sanıyordum; fakat bu uçsuz bucaksız iyilik karşısında izlerin tamamen geçmemiş olduğuna, en azından o an için düpedüz sevindim. Kızın mavi gözlerinin derinliklerine bakıp bu güzelliğin çocuksu bir kurnazlığın oynadığı bir oyun olduğunu telaffuz etmek, doğal olarak tövbe edip vazgeçmeyi tercih edeceğim bir kötücüllük olurdu. Bense Bayan Grose'a, gece yarısını takip eden saatlerde de defalarca yaptığım üzere, etrafta onların sesleri varken, varlıklarını yüreğimin içinde, mis kokulu suratlarını yanaklarımda hissederken, korumasızlıkları ve güzellikleri karşısında her şeyin yerle yeksan olduğunu tekrar tekrar söyleyebilirdim. Gel gör ki benim bu sorunu halletmek için akşamüzeri göl kıyısında mucizevi bir irade göstermemi sağlayan kurnazlık belirtilerini de bir o kadar sergilemem gerekiyordu. Gel gör ki o ânın gerçekliğini yeniden sorgulamalı ve beni daha sonra çok şaşırtan bu akıl almaz ilişkinin her iki taraf için de bir alışkanlık meselesi olduğunu fark ettiğimi yinelemeliydim. Gel gör ki küçük kızın ziyaretçimizi benim Bayan Grose'u gördüğüm gibi görmüş olduğunu, gördüğü halde görmediğini sanmamı istediğini, bir yandan da hiçbir şey belli etmeyerek benim görüp görmediğimi anlamaya çalıştığını o hezeyanlı halim içerisinde pek de sorgulamamış olmamın ardında yatan nedenleri bir bir saymak zorundaydım. Gel gör ki dikkatimi başka yöne çekmek için gösterdiği gayreti, gözle görülür derecede hareketlenmesini, oyunun dozunu artırışını, şarkılar söyleyişini, hızlı hızlı anlaşılmaz şeyler söylemeye başlamasını, beni hoplayıp zıplamaya davet etmesini bir kez daha izah etmem gerekiyordu.

Diğer yandan kendimi bunda hiçbir şey olmadığına kanıtlamaya kaptırmış olmasaydım, hâlâ elimde olan rahatlatıcı iki-üç noktayı

kaçırırdım. Mesela arkadaşımı, en azından kendimi ele vermediğimden emin olduğuma (ki bu da gayet iyi bir şeydi) ikna etmeyi başaramazdım. Zaruretten, çaresizlikle (nasıl adlandıracağımı bilemiyorum), arkadaşımı köşeye sıkıştırarak aklına başvurmayı beceremezdim. O baskı altında bana peyderpey bayağı bir şey anlatmıştı; yine de yanlış tarafta duran küçük, kaypak bir nokta hâlâ ara sıra bir yarasanın kanadı gibi alnıma değip duruyordu. O gece hem ev ahalisinin uyuyor olmasını fırsat bilerek hem de bizi bekleyen tehlikeye karşı tetikte oluşumuzun yardımıyla perdeyi son bir kez sallamanın önemini hissettim. "Ben çok korkunç bir şey olduğunu düşünmüyorum," dediğimi hatırlıyorum; "hayır, dosdoğru söyleyelim, canım, düşünmüyorum. Ama düşünüyor olsaydım, şimdi senden, üstelik sözümü hiç, hem de hiç sakınmadan bir şey öğrenmek isterdim. O gün Miles eve dönmeden önce, okulundan gelen mektup üzerine, ben ısrarla sorduğumda onun bugüne kadar hiçbir kötülük yapmamış olduğunu söylemekten imtina ederken aklında ne vardı? Benim burada onunla birlikte yaşadığım ve onu çok yakından izlediğim haftalar boyunca gerçekten hiçbir kötülüğünü görmedim; bilakis ağırbaşlı, tatlı, iyi kalpli bir çocuk. Bu yüzden, eğer bir istisna görmüyor olsaydın sen de aynı bu şekilde konuşurdun. Bu istisna neydi ve onda ne gördün de böyle söyledin?"

Bu çok ciddi bir soruydu ama zaten aramızda herhangi bir laubalilik söz konusu değildi, sonuçta kurşuni şafak ayrılmamız için bizi uyarmadan önce cevabımı aldım. Meğer arkadaşımın aklındaki şey tam da amacımıza yönelikmiş. Bu şey de Quint ve oğlanın birkaç ay boyunca birlikte olmalarıymış. Bu aslında Bayan Grose'un işi bu kadar yakın bir birlikteliğin edep kurallarına uygunluğunu sorgulamaya, yersizliğinden dem vurmaya vardırdığı, hatta konuyu Bayan Jessel'a açmaya kadar götürdüğü hakikatti. Bayan Jessel ise, çok tuhaf bir davranış sergileyerek, ona kendi işine bakmasını söylemiş, kadıncağız da bunun üzerine doğrudan küçük Miles'a gitmişti. Biraz üsteleyince genç delikanlıya toplumdaki yerini unutmamasını istediğini söylediği ortaya çıktı.

Tabii ben bunu duyunca iyice üzerine vardım. "Miles'a Quint'in vasıfsız biri olduğunu mu söyledin?"

"Öyle de diyebilirsiniz! Kötü olan ilk şey de buna verdiği cevaptı işte."

"Peki ya diğeri? Söylediklerini Quint'e mi iletti?"

"Hayır, hayır. Hayatta öyle bir şey yapmaz!" Bu düşünceyi hâlâ bana aşılayabiliyordu. "Zaten ben de böyle bir şey yapmayacağından emindim," diye devam etti, "ama bazı şeyleri de sakladı."

"Ne gibi şeyleri?"

"Birlikte oldukları dönemde Quint'in onun hocası (ne hoca ya), Bayan Jessel'ın da küçükhanımın hocası olduğunu. O adamla dışarı çıkıp saatlerce vakit geçirdiğini."

"Yani Miles lafı dolandırıp onunla vakit geçirmediğini mi söylerdi?" Bayan Grose'un onayının gayet net olması hemen eklememe neden oldu: "Anlıyorum. Yalan söylüyordu."

"Eh!" diye geveledi ağzında Bayan Grose. Miles'ın yalan söylemesini umursamadığı belliydi; sonra söylediklerinden de bu durum iyice anlaşıldı. "Zaten Bayan Jessel'ın da umurunda değildi. Ona engel olmuyordu."

Düşündüm. "Miles mazeret olarak sana bunu mu sunuyordu?"

Suratı yine düştü. "Hayır, bu konuyla ilgili hiç konuşmadı."

"Quint'le ilgili konularda Bayan Jessel'dan hiç bahsetmedi mi?"

Yüzü gözle görülür derecede kızardı. Konuyu nereye getirmeye çalıştığımı anlamıştı.

"Yani hiçbir şey belli etmiyordu. İnkâr ediyordu," dedi tekrar; "inkâr ediyordu."

Tanrım, nasıl da sıkıştırıyordum onu! "O iki alçak arasında neler olduğunu bilesin diye mi?"

"Bilmiyorum, bilmiyorum," diye inledi zavallı kadıncağız.

"Biliyorsun, canımın içi," dedim; "sadece sende bendeki gözü peklik yok. Ürkeklikten, tevazudan, inceliğinden, geçmişte benim yardımım olmadığı zamanlarda sessizce debelenmek zorunda kalmış olmanın seni perişan ettiğini söylemek istemiyorsun. Ama ben

bunu senin ağzından duyacağım! Oğlanda ilişkilerini sakladığına dair bir şey görüyordun sen."

"Ama engelleyemezdi..."

"Gerçeği öğrenmeni mi? Eminim öyledir. Ama, Tanrı aşkına," dedim hiddetle, "demek ki onu bu hale getirmeyi başarmışlar!"

"Ama şimdi bu dediğiniz hiç hoş değil!" dedi Bayan Grose mahzun bir ifadeyle.

"Demek okuldan gelen mektuptan bahsettiğimde," dedim inatla, "bu yüzden yüzün allak bullak oldu!"

"Sizin kadar allak bullak olmasın!" diye cevabı yapıştırdı. "Hem madem çocuk o zaman o kadar kötüydü de, şimdi nasıl oldu da birden melek oluverdi?"

"Evet, aynen... Okuldayken bir canavarsa! Nasıl, nasıl, nasıl? O halde," dedim azap içinde, "bu soruyu bana bir daha sorman gerek fakat sana birkaç gün cevap veremeyebilirim. Sen sadece bu soruyu bir daha sor!" dedim arkadaşımın suratıma bakakalmasına neden olan bir feryatla. "Bu işin şu an için üzerine varmamam gereken yönleri var." Bu esnada Bayan Grose'un az önce bahsetmiş olduğu ilk örneğe, oğlanın ara sıra ortadan kayboluvermelerine geri döndüm. "Eğer Quint, ondan bahsederkenki serzenişlerin üzerine söylüyorum, dediğin gibi vasıfsız bir adamdıysa, ister istemez Miles'ın senin hakkında da aynı şeyi söylediğini düşünmekten kendimi alamıyorum." Bu söylediklerimi onayladığı yüzünden açık seçik belli olunca devam ettim: "Ve sen de onu bağışladın, öyle mi?"

"Siz olsanız bağışlamaz mıydınız?"

"Ah, tabii bağışlardım!" Bir an için durup tuhaf bir şekilde gülüştük. Sonra devam ettim: "Ne olursa olsun, o adamla birlikteyken..."

"Bayan Flora da kadınla birlikteydi. Herkese uyuyordu bu durum!"

Galiba bana da uyuyordu, hem de fazlasıyla; demek istediğim, bu durum kendime tahayyül etmeyi kesinlikle yasakladığım o berbat görüntüye tıpatıp uyuyordu. Fakat o âna kadar bu görüntüyle ilgili düşüncelerimi dile getirmemeyi başarmıştım ve şu an burada

Bayan Grose'a bu konuda söyleyeceğim son sözden başka herhangi bir şey söylemeyecektim. "Yalan söylemesi ve terbiyesizlik etmiş olması, itiraf etmeliyim ki, onun normal insanlarda olan kusurlardan nasibini almış olmasından daha nahoş bir durum. Yine de," dedim, "böyle olması iyi, çünkü onları her zamankinden daha fazla takip etmeme neden olacak."

Ben anlatılanlar üzerine merhamet gösterip affettiğimi düşünürken arkadaşımın yüzündeki ifadeden Miles'ı nasıl da kayıtsız şartsız affetmiş olduğunu anlayınca kıpkırmızı oldum. Bu durum ders odasının kapısında yanımdan ayrılırken anlaşılmıştı. "Herhalde onu suçlamayacaksınız..."

"Benden gizlediği bir ilişki yürütmekle mi? Ah, şunu unutma, daha fazla kanıt elde etmediğimiz sürece, şimdilik kimseyi suçlamıyorum." Sonra arkasından kapıyı kapatmadan önce, "Sadece beklemem gerekiyor," diye konuyu kapattım.

IX

Bekledim, bekledim; sonunda aradan geçen günler endişelerimi biraz azalttı. Öğrencilerimin sürekli gözümün önünde olduğu olaysız geçen birkaç gün, ıstırap verici düşüncelerimin, hatta tiksinti verici anılarımın üzerine bir miktar sünger çekmeye yetmişti. O muazzam çocuksu zarafetlerinden bana ilaç gibi gelen bir şey olarak bahsetmiştim; şu an da kendimi bu kaynağın sunacağı devaya bırakmayı ihmal ettiğim zannedilebilir. Tabii yeni edindiğim bilgilere karşı verdiğim mücadele ifade edebileceğimden daha tuhaftı; yine de bu mücadelemde sık sık başarılı olmasaydım çok daha büyük bir gerilime yenik düşebilirdim. Küçük öğrencilerimin onlar hakkında tuhaf şeyler düşündüğümü nasıl olup da anlamadıklarına hayret ediyordum; böyle şeylerin onları iyice ilginç bir hale getirmesi ise onları her şeyden sakınmaktan alıkoyamıyordu beni. Benim için çok daha ilginç bir hal aldıklarını görecekler diye ödüm kopuyordu. İşin en kötü yanı da, sık sık yaptığım üzere kara kara düşünürken, masumiyetlerine düşecek en ufak bir gölgenin, bu günahsız ve kadersiz çocuklarla ilgili daha fazla risk almama yol açabilecek olmasıydı. Bazen kendimi önüne geçilemez bir içgüdüyle onları yakalayıp bağrıma basarken buluyordum. Bunu yaparken de kendime şunu soruyordum: "Ne düşünecekler şimdi? Çok mu belli ediyorum acaba?" Hislerimi ne kadar belli ettiğime dair kederli bir muammaya teslim olmak işten bile değildi; fakat hâlâ keyfini çıkarabildiğim huzurlu anların küçük dostlarımın yanı başımda olduğu saatler olması da, bu keyfin bir yanılsama olduğu şüphesinin yarattığı gölgede dahi

işe yarayan bir kandırmacaydı. Çünkü onlara bir anda aşırı sevgi göstererek ara sıra kuşku uyandırabileceğimin farkına varmıştım ve acaba onların bana karşı olan sevgi gösterilerindeki gözle görülür artışta da bir tuhaflık sezmeli miyim diye düşünür olmuştum.

Bu dönemde bana olağanüstü ve anormal bir şekilde düşkünlük gösteriyorlardı; bu da sanırım el bebek gül bebek bakılan çocukların zarif tepkilerinden başka bir şey değildi. Doğrusu bu düşkünlükleri de içime öyle bir işliyordu ki, ne yaparsam yapayım bunda bir kasıt göremiyordum. Sanırım koruyucuları olan zavallı kadın için bugüne kadar asla çok fazla şey yapmak istememişlerdi; yani onu en mutlu edecek şeyi yapıp derslerinde giderek daha başarılı olmalarının dışında, eğlendirmek, şaşırtmak, ona kitaplardan parçalar okumak, hikâyeler anlatmak, taklitler yapmak, üzerine atlamak, hayvan ve tarihi karakter kılığına girmek, en önemlisi de gizlice ezberledikleri ve hiç durmadan okudukları "parçalarla" onu şaşırtmak gibi. Vaktimin tamamını onlarla beraber geçirdiğim o günlerde bana anlattıkları o harikulade öyküleri şimdi bile ne kadar uğraşırsam uğraşayım layıkıyla aktaramam. En başından beri her şeye karşı bir istidatları, muazzam işler başarabilmelerini sağlayan Tanrı vergisi bir yetenekleri vardı. Onlara verilen küçük ödevleri severek yapıyor, salt bu müthiş meziyetleri sayesinde hiç mecbur olmadıkları küçük hafıza mucizeleri bile yaratıyorlardı. Karşıma sadece kaplan veya Romalı kılığında değil, aynı zamanda Shakespeare oyunlarından fırlamış birer oyuncu, astronom veya gemici olarak da çıkıveriyorlardı. Bu öylesine fevkalade bir durumdu ki sanırım bugün başka bir izahat getiremeyeceğim hakikatle, yani Miles'a yeni bir okul bulma konusundaki o yapay kararlılığımla ilgiliydi. Hatırladığım kadarıyla o sıralarda bu konuyu açmıyor olmaktan memnundum ve bu memnuniyet de Miles'ın sürekli bir akıllılık sergiliyor olmasından kaynaklanıyordu. Miles bir rahibin kızı olan kötü bir mürebbiye tarafından şımartılamayacak kadar akıllı bir çocuktu; az önce bahsettiğim o endişe nakşındaki en parlak diyemesem de en tuhaf iplik, kendi kendime bulmaya cesaret edebilseydim edinebileceğim,

onun küçük düşünsel yaşamında birtakım etkilerin olağanüstü bir itici güç oluşturduğu izlenimiydi.

Böyle bir oğlanın okula gitmeyi erteleyebileceği kolayca düşünülebilse de, yine böyle bir oğlanın bir müdür tarafından okuldan "atılabilmiş" olması da en az o kadar gizemli bir durumdu. Onlarla birlikteyken, ki yanlarından neredeyse hiç ayrılmamaya özen gösteriyordum, hiçbir izi uzun süre takip edemediğimi de ekleyeyim. Bir müzik, sevgi, başarı ve bana özel tiyatro gösterileri bulutunun içinde yaşıyorduk. Her iki çocuğun da müthiş bir müzik kulağı vardı ama özellikle büyük olanı bir melodiyi yakalama ve tekrar etme konusunda hayret verici bir yeteneğe sahipti. Ders odasındaki piyano her türlü korkunç kuruntunun arasına giriyor, bunun yeterli olmadığı anlarda bir köşede yarenlikler ediliyor, arada çocuklardan biri müthiş bir neşeyle dışarı çıkıp başka bir şey olarak içeri giriyordu. Benim de ağabeylerim vardı ve küçük kızların ağabeylerini taparcasına sevebileceği düşüncesine aşinaydım. O küçük yaşına, cinsiyetine ve zekâsına göre bu kadar düşünceli olabilen bir oğlanın olması ise her şeyin üzerindeydi. Birbirlerine görülmemiş derecede bağlıydılar ve aralarında hiçbir şekilde hır çıkmadığını, birbirlerini hiç şikâyet etmediklerini söylemek tatlılıklarına yönelik kifayetsiz bir övgü olurdu. Hakikaten bazen kifayetsizlik ettiğimde, aralarında hangisinin diğeri bir yere gittiğinde beni oyalayacağı konusunda yaptıkları küçük anlaşmalara denk geliyordum. Her türlü diplomaside çocuksu bir yön vardır herhalde fakat benimkiler beni kandırıyorduysa da, bunu en ufak bir kabalık etmeden yapıyorlardı. Esas kabalık ise, sakin geçen bir dönemin ardından, bambaşka bir yerden patlak verdi.

Konuya bir türlü girmediğimin farkındayım ama artık gözümü karartıp girmek zorundayım. Bly'daki korkunç olayı anlatarak bana olan, aslında pek de umursamadığım o büyük güveni sarsmakla kalmayıp aynı zamanda (ki bu da başka bir mesele) çektiğim acıları baştan yaşayarak sınırlarımı sonuna kadar zorlamış oluyorum. Geriye dönüp baktığımda bu olayın katıksız bir acı çekiş olduğunu

gördüğüm bir ânın geldiğini görüyorum; fakat en azından olayın can alıcı kısmına ulaşmış durumdayım ve benim için en kısa çıkış yolu hiç kuşkusuz ki anlatmaya devam etmek olacak. Bir akşam, durup dururken, buraya geldiğim ilk günün gecesinde duyduğum ve sonraki günlerim o kadar çalkantılı olmasa hafızamda pek yer etmeyecek olan düşüncenin soğuk nefesini hissettim. Henüz uyumamıştım; birkaç mumun ışığında oturmuş kitap okuyordum. Bly'da odalar dolusu eski kitap vardı. Bunlar geçen yüzyıldan kalma, bazıları ahlaksız denemezse de rahatlıkla kötü bir şöhrete sahip olduğu söylenebilecek, bir yolunu bulup bu ücra eve gelen ve kimselere itiraf edemediğim gençlik merakıma hitap eden romanlardı. Elimdeki kitabın Fielding'in *Amelia*'sı olduğunu hatırlıyorum; bir de tamamen uyanık olduğumu. Anımsadığım diğer şeyler ise saatin feci geç olduğu ve saatime bakmayı özellikle reddettiğim. Son olarak da gözümün önüne beyaz perdenin benim çok evvel bizzat yapmış olduğum üzere bebek gibi derin bir uykuda olan Flora'nın küçük yatağının başucunda örtülü durduğu geliyor. Kısa bir süre sonra ise, yazarıyla derinden ilgileniyor olmama rağmen bir sayfasını çevirdiğim anda kitabın tüm büyüsünün bozulduğunu ve kafamı kitaptan kaldırıp dikkatle baktığımı hatırlıyorum. Bir süre durup, o ilk gece de belli belirsiz yaşamış olduğum, evin içinde tanımsız bir kıpırtı olduğu hissini anımsatan sesi dinledim ve pencereden içeri giren hafif rüzgârın yarı açık duran perdeyi hafifçe kıpırdattığını gördüm. Sonra, o an yanımda biri olsa hayran kalacağı bir dikkatle kitabımı masaya bıraktım, ayağa kalktım, bir mum alıp odadan çıktım ve mumun hafifçe aydınlattığı koridora çıkıp odanın kapısını sessizce kapattım ve kilitledim.

Şu an nasıl bu kadar kararlı olduğumu ve beni bu harekete neyin yönelttiğini bilemiyorum ama elimde mumumla koridordan geçip merdivenlerin başındaki uzun boşluğa bakan büyük pencerenin önüne geldim. Bu noktada bir anda üç şeyin farkına vardım. Bunlar aslında aynı anda vuku bulan şeylerdi ama bir yandan da arka arkaya olmuş gibilerdi. Mumum gösterişli bir şekilde dalgalanarak

sönüverdi ve sabahın perdesiz pencereden içeri giren ilk ışıklarıyla muma ihtiyacım olmadığını fark ettim. Hemen akabinde merdivende birinin olduğunu gördüm. Birbirini izleyen olaylardan bahsediyorum ama Quint'le üçüncü kez karşılaşıp kaskatı kesilmem için arada geçen saniyeler olmasına gerek yoktu. Karaltı merdivenlerin yarısını çıkıp sahanlığa ulaşmıştı; beni görünce bir anda olduğu yerde kalıp tıpkı kulede ve bahçede yaptığı gibi gözlerini ayırmadan bana bakmaya başladı. Beni, benim onu tanıdığım kadar iyi tanıyordu; bu yüzden soğuk, soluk alacakaranlıkta, üzerimizdeki pencereden yansıyan bir pırıltı, altımızdaki meşe merdivenin cilasından parlayan başka bir pırıltı eşliğinde, pür dikkat birbirimize bakıyorduk. Bu seferki haliyle yaşayan, nefret uyandırıcı, tehlikeli bir varlıktı. Fakat en hayret verici şey bu değildi; bu ayrımı bambaşka bir olaya saklıyorum: Korkunun beni tamamen terk ettiği ve içimde onun karşısına çıkıp meydan okuyamayacağım hiçbir şey kalmadığı âna.

O sıradışı andan sonra çok acı çektim ama Tanrı'ya şükür hiç dehşete kapılmadım. O da kapılmadığımı biliyordu. Bunu bir anda fark edivermiştim. Kendimden çok emin bir şekilde, bir dakika daha geri adım atmazsam, en azından o an için, onunla yüzleşmek zorunda kalmayacağımı biliyordum; dolayısıyla bu şey, o an içerisinde gerçek bir karşılaşmada olabilecek kadar insan ve iğrençti. İğrençti çünkü insandı; sabahın ilk ışıklarında, herkesin uyuduğu bir evde tek başına karşılaşılabilecek bir düşman, bir hırsız, bir suçlu kadar insandı. Bu müthiş dehşetli âna yapay bir hava katan tek şey birbirimize bu kadar yakın mesafeden uzun uzun bakarkenki ölüm sessizliğiydi. Böyle bir yerde ve anda bir katille karşılaşmış olsaydım en azından birbirimizle konuşmuş olurduk. Aramızda bir şeyler geçmiş olurdu; hiçbir şey geçmese bile birimiz hareket ederdi. Bu an o kadar uzun sürmüştü ki neredeyse ben bile yaşıyor olduğumdan şüphe edecektim. Bundan sonra olanları o sessizliğin (ki bu da bir bakıma gücümün ispatıydı) adamın içine girip kaybolduğu şeye dönüştüğünü söylemek dışında bir ifadeyle aktaramam. Bu sessizliğin içinde, aşağılık yaratığın bir zamanlar ait olduğu kişiden bir

emir almışçasına dönüp ben onun hiçbir kamburun daha biçimsiz görünemeyeceği çirkin sırtına bakarken, merdiveni hızla indiğini ve karanlığa karışıp kaybolduğunu net bir şekilde gördüm.

X

Merdivenlerin başında bir süre daha o halde kaldım fakat ziyaretçim, ben onun gittiğini idrak ettiğimde gitmişti. Sonra odama döndüm. Odamda yanar halde bıraktığım mumun ışığında gördüğüm ilk şey Flora'nın küçük yatağının boş olduğuydu; bunun üzerine beş dakika önce direnmeyi başardığım dehşet bu sefer soluğumu kesti. Fırlayıp Flora'yı uyurken bırakmış olduğum ve beyaz perdenin yanıltıcı bir şekilde (çünkü küçük ipek yatak örtüsü ve çarşaf bozulmuştu) üzerine çekildiği yatağın yanına koştum; sonra kelimelerle ifade edemeyeceğim bir rahatlamayla ayak sesleri duydum. Perdenin hafifçe hareket edişini ve arkasına çömelip saklanmış olan çocuğun al al olmuş yanaklarıyla ortaya çıkışını gördüm. Tüm saflığıyla, küçücük geceliğiyle, pembe çıplak ayaklarıyla ve altın sarısı bukleleriyle orada duruyordu. Çok ciddi bir ifadeyle bana bakıyordu. Sitemkâr bir sesle bana, "Seni yaramaz, nerelerdeydin bakayım sen?" diye sorduğu anda yaşadığım, kazanılmış (ve bana az önce muazzam bir coşku yaşatan) bir galibiyeti kaybetme hissini daha önce hiç yaşamamıştım. Kuralları ihlal ettiği için ona kızacağım yerde kendimi suçlu bir şekilde açıklama yaparken buldum. O da en tatlı, en candan haliyle kendi açıklamasını yaptı. Yatağında yatarken birden odadan çıktığımı fark etmiş, bana ne olduğunu anlamak için yatağından fırlamıştı. Yeniden ortaya çıkmasının getirdiği mutlulukla, birazcık da fenalaşarak kendimi koltuğuma bıraktım. Pıtır pıtır üzerime tırmandı, kendini dizlerimin üzerine bıraktı, uykudan hâlâ pembe pembe olmuş o harika suratıyla mum ışığında bana sarıldı.

Bir an gözlerimi kapadığımı, kendimi mavi gözlerinden parlayan güzelliğe bıraktığımı hatırlıyorum. "Pencereden bana mı bakıyordun?" dedim. "Bahçede dolaşıyorum mu sandın?"

"Şey, yani, birisi var sandım." Gülümseyerek bunu derken yüzü hâlâ pespembeydi.

Ah, nasıl da bakıyordum şu an ona! "Birini gördün mü peki?"

"Yok canım, hayır!" dedi, çocuksu bir mantıksızlığın tüm ayrıcalığıyla, hafifçe gücenmiş bir şekilde ama "hayır" kelimesini biraz uzatarak söyleyişinde büyük bir tatlılıkla.

O an, o gergin halimle, kesinlikle yalan söylediğini düşündüm; gözlerimi bir kez daha kapadıysam bu söylediğini yorabileceğim iki-üç şeyin yarattığı bocalama yüzündendi. Bu ihtimallerden birisi beni öyle tuhaf bir şiddetle öfkelendirmişti ki, bu öfkeye dayanabilmek için kızcağızı birden tutup bağrıma bastım. Neyse ki kız can acısıyla bağırmadan ve korku belirtisi göstermeden kendini bana bırakmıştı. Neden her şeyi ona buracıkta bir bir anlatıp bu işe bir son vermeyeydim ki? Her şeyi o güzel yüzüne karşı neden söylemeyeydim? "Gördün, gördün, gördüğünü de biliyorsun ve buna inandığımdan şüphe ediyorsun. Bu yüzden gel itiraf et, böylece biz de en azından buna birlikte katlanır, hem belki bu tuhaf alınyazımızla nerede olduğumuzu ve bunun ne anlama geldiğini öğrenebiliriz." Heyhat, bu yakarış dilimin ucuna geldiği gibi gitmişti. Halbuki kendimi tutmasam belki ne olduğunu daha sonra göreceğiniz o şeyden kendimi koruyabilirdim. Bense bu arzuya boyun eğmek yerine ayağa kalktım, Flora'nın yatağına baktım ve aciz bir orta yolu seçtim. "Neden hâlâ orada olduğunu zannedeyim diye perdeyi yatağının üzerine çektin?"

Flora gözleri ışıldayarak düşündü; sonra o sevimli gülümsemesiyle, "Çünkü seni korkutmak istemedim!" dedi.

"Ama ya gittin sanıp dışarı çıksaydım?"

Şaşırmayı kesinlikle reddediyordu; sorduğum soru sanki Bayan Marcet veya dokuz kere dokuz gibi alakasızmışçasına mumun ateşine baktı. "E ama zaten gelecektin," dedi gayet makul bir şekilde.

"İşte geldin de!" Bir süre sonra yatağa girdiğinde de, geri dönüşümün ne kadar yerinde bir hareket olduğunu kanıtlamak için, neredeyse üzerine oturarak uzun süre elini tutmak zorunda kaldım.

O andan itibaren gecelerimin nasıl bir gidişat gösterdiğini tahmin edebilirsiniz. Sürekli saatin kaç olduğunu unutana kadar oturuyordum; oda arkadaşımın uyuduğundan emin olduğum anları yakalayıp sessizce odadan çıkıyor, koridorda sessizce bir aşağı bir yukarı yürüyor, hatta işi Quint'i son gördüğüm yere gitmeye kadar bile vardırıyordum. Fakat onunla bir daha karşılaşmadım; onu evin başka bir yerinde bir daha görmediğimi de hemen ekleyeyim. Öte yandan merdivenlerin başında başka bir macera yaşamama ramak kaldığı oldu. Yukarıdan bakarken, sırtı bana dönük bir şekilde, hafifçe öne eğilmiş, başını kederli bir şekilde ellerinin arasına almış aşağıdaki basamaklardan birine oturan bir kadın çarptı gözüme. Hemen koşup yanına indim ama kadın dönüp bana bakmadan ortadan kayboldu. Buna rağmen nasıl korkunç bir suratı olduğunu gayet iyi biliyordum ve acaba yukarıda değil de aşağıda olsaydım yakın zamanda Quint'e karşı sergilediğim soğukkanlılığı gösterir miydim diye düşündüm. Eh, böyle bir soğukkanlılık sergilemem için bolca fırsatım da oldu. O beyefendiyle karşılaşmamdan sonraki on birinci gece (artık tüm geceler sayılıydı) neredeyse bu soğukkanlılığımı yitirmeme ve beklenmedik olmasından ötürü bende müthiş bir sarsıntıya neden olan bir korku yaşadım. Bu geceler dizisinin ilkinde, nöbet tutmaktan yorgun düşüp şöyle biraz uzanayım demiştim. Anında uyuyakalmış ve sonradan fark ettiğim üzere saat bire kadar uyumuştum; sonra biri gelip beni sarsmış gibi uyanıp yatağımda doğruldum. Yanar halde bıraktığım mum sönmüştü; mumu söndürenin Flora olduğundan kesinlikle emindim. Bu yüzden ayağa kalkıp karanlıkta doğrudan Flora'nın yatağına gittim ve kızın odadan çıkmış olduğunu gördüm. Pencereye bakınca durumu daha iyi kavradım, çakan bir kibritin ışığı da resmi tamamladı.

Çocuk yine kalkmıştı. Bu sefer mumu söndürmüş ve bir kez daha ya bir şeylere bakmak amacıyla ya da bir şey duyduğu için perdenin

arkasına sinmiş, dışarı bakıyordu. Geçen sefer bir şey görmediğine kendimi inandırmıştım ama bu sefer bir şeyler görüyor olduğu, ne mumu yeniden yakmamdan ne de telaşla terliklerimi giyip üzerime bir şal almamdan rahatsız olmasından anlaşılıyordu. Saklanmış, kendini korumaya almış, belli ki pervaza tutunup kendini yukarı çekmiş (pencerenin kanatları dışarı doğru açılıyordu), dalgın dalgın bahçeyi izliyordu. Dışarıyı daha iyi görmesini sağlayan kocaman bir ay vardı ve bu durum hızlı bir şekilde karar vermemde etkili olmuştu. Flora gölde karşılaştığımız görüntüyle yüz yüze duruyordu ve şu an onunla geçen sefer kuramadığı iletişimi kurmuş gibi görünüyordu. Benim yapmam gereken şey ise onu tedirgin etmeden koridordan geçip aynı kattaki başka bir pencereye ulaşmaktı. Hiç ses çıkartmadan kapıya gittim, dışarı çıktım, kapıyı kapadım ve kapının arkasından bakalım bir ses duyabilecek miyim diye dinlemeye başladım. Koridorda dururken bir yandan da gözüm ağabeyinin en fazla on adım ötedeki ve bende o baştan çıkarıcı diye bahsettiğim garip dürtüyü yeniden canlandıran kapısındaydı. Ya doğrudan o odaya girip Miles'ın penceresine gidersem? O çocuksu gözleriyle hayretler içerisinde bana bakarken, amacımı belli etmeyi göze alıp bu gizeme bir dizgin vurmaya kalkarsam ne olurdu?

Bu düşünceler içerisinde kapısının eşiğine kadar geldim ve bir kez daha durdum. Pür dikkat içeriyi dinledim; içeride nasıl bir uğursuzluk olabileceğini anlamaya çalıştım; acaba onun da yatağı boş mu, o da gizlice dışarıyı mı seyrediyor diye düşündüm. Derin bir sessizlikle geçen bir süreden sonra beni oraya getiren dürtü ortadan kayboldu. Miles'tan bir ses gelmiyordu; masum olabilirdi; risk çok büyüktü; geri döndüm. Bahçede biri vardı; sinsice dolaşan bir karaltı, Flora'nın iletişim halinde olduğu ziyaretçi; fakat benim oğlanla esas ilgilenen kişi bu değildi. Bir kez daha tereddüt ettim fakat başka nedenlerle ve yalnızca birkaç saniyeliğine; sonra seçimimi yaptım. Bly'da boş odalar vardı ve esas mesele doğru odayı seçmekti. Doğru odanın alt kattaki (her ne kadar bahçeden epey yüksekte olsa da), şu bahsettiğim eski kulenin bulunduğu köşedeki oda ol-

duğunu birden anladım. Burası büyük, kare şeklinde, yatak odası olarak döşenmiş fakat Bayan Grose tarafından sürekli derli toplu tutulmasına rağmen aşırı büyük olması nedeniyle yıllardan beri yatak odası olarak kullanılmayan bir odaydı. Bu odaya dışarıdan sık sık hayranlıkla bakardım ve içerisinin nasıl olduğunu biliyordum; ilk girdiğim anda içerideki odanın kullanılmamasından kaynaklanan serin ve kasvetli havayla bir an bocalasam da, pencereye gidip panjurlardan birinin sürgüsünü elimden geldiğince sessiz bir şekilde açtım. Sonra yine hiç ses çıkartmamaya çalışarak panjuru açıp yüzümü pencereye dayadım. Dışarısı içeriden çok daha az karanlık olduğu için doğru yöne baktığımı biliyordum. Sonra bir şey daha gördüm. Ay karanlık geceyi fazlasıyla aydınlattığı için bahçede, aramızdaki mesafe yüzünden küçücük görünen, olduğu yerde hiç kıpırdamadan benim olduğum yere, daha doğrusu tam bana doğru değil de galiba üzerimdeki bir şeye doğru büyülenmiş gibi bakarak duran birini gördüm. Yukarımda kesinlikle başka biri vardı. Kulede biri duruyordu; fakat bahçedeki bu şahıs katiyen düşündüğüm ve görmek için koşa koşa buraya geldiğim kişi değildi. Bahçedeki şahıs, fenalaşarak fark ettiğim üzere, zavallı Miles'tı.

XI

Ertesi gün Bayan Grose'la ancak geç saatlerde konuşabildim; öğrencilerimi sürekli gözümün önünde bulundurma ısrarım yüzünden onunla pek baş başa kalamıyorduk, ayrıca ikimiz de çocuklarda olduğu kadar hizmetçilerde de gizli işler çevirdiğimiz veya esrarengiz bir şeyler konuştuğumuz şüphesini uyandırmamanın önemli olduğunu düşünüyorduk. Bayan Grose'un telaşsız hali bana büyük güven veriyordu. Sakin suratında başkalarına korkunç sırlarımı açık edecek hiçbir şey yoktu. Bana inandığından kesinlikle emindim; inanmıyor olsaydı halim nice olurdu bilmiyorum, çünkü bu yükü tek başıma taşıyamazdım. O ise muhteşem bir hayal gücü yoksunluğu abidesiydi ve küçük öğrencilerimizde güzelliklerinden ve şirinliklerinden, mutluluklarından ve akıllılıklarından başka bir şey göremiyor olsa da, derdimin esas kaynağıyla doğrudan hiçbir iletişimi yoktu. Çocuklar gözle görülür derecede hastalansa veya dayak yese, hiç şüphesiz gidip bunun nedenini bulur ve vahşice karşılığını verirdi; halbuki mevcut durumda koca beyaz kollarını kavuşturmuş, her zamanki sakin haliyle çocukları süzerken sağlıklı olsunlar da ne olursa olsun diye Tanrı'ya şükrettiğini hissedebiliyordum. Uçuk hayaller onun kafasında yerini sabit bir şömine başı dinginliğine bırakmıştı. Bense, kazasız belasız geçen bir süreden sonra, evlatlarımızın nasıl olsa kendi başlarının çaresine bakabileceklerine kanaat getiren Bayan Grose'un en büyük derdinin mürebbiye tarafından önüne konulan üzücü durum olduğunu algılamaya çoktan başlamıştım. Bu da işimi kolaylaştırıyordu. Ben yüzümdeki ifadeden in-

sanlara açık vermemeyi başarabilirdim, onun yüzündeki ifade için endişelenmekse mevcut koşullarda benim için fazladan bir gerginlik yaratırdı.

Şu an bahsetmekte olduğum saatte Bayan Grose ısrarlarıma dayanamayarak, sonuna yaklaştığımız mevsim itibariyle öğleden sonra güneşinin artık kavurucu olmadığı balkonda yanıma geldi; bir süre orada, çocuklar biraz uzağımızda ama sesimizi duyabilecekleri bir yerde en uysal halleriyle bir aşağı bir yukarı dolanırken birlikte oturduk. Çocuklar altımızdaki çimenlik alanda ahenk içinde yavaşça yürüyor, bu esnada oğlan kolunu yanından ayırmak istemediği kardeşinin omzuna atmış, bir öykü kitabından yüksek sesle bir şeyler okuyordu. Bayan Grose onları keyifli bir dinginlikle izliyordu; sonra dikkatimden kaçmayan bastırılmış bir homurtu eşliğinde vazifeşinas bir şekilde bana dönüp arkasına bir bakmak için elimdeki nakşı aldı. Onu korkunç şeylerle doldurduğum bir kap haline getirmiştim ama tüm dertlerimi sabırla dinleyişinde ondan üstünlüğümü (başarılarımı ve işlevimi) ilginç bir şekilde tanıyan bir yan vardı. Zihnini sırlarıma, sanki ben cadı kazanında çorba yapmak istediğimi söylemişim de bana büyük, temiz bir tencere veriyormuş gibi açmıştı. Gece olup bitenleri anlatırken Miles'ı gecenin bir vakti tam da şu an olduğu yerde görüp içeri almak için bas bas bağırıp evi ayağa kaldırmaktansa gidip onun yanına indiğimde çocuğun bana söylediği şeyi aktardığım kısma geldiğim andaki hali tam olarak buydu. O ise oğlanın onu eve aldıktan sonra neden dışarı çıktığını sorduğumda verdiği parlak cevabın bende yarattığı büyük şaşkınlığı başarıyla aktarma çabamı, tüm iyi niyetine rağmen biraz kuşkuyla dinliyordu. Ay ışığında bahçeye çıktığımda oğlan hemen yanıma gelmişti; ben de hiçbir şey demeden elinden tuttuğum gibi onu karanlıktan alıp Quint'in aç gözlerle onu beklediği merdivenlerden çıkarıp bir süre tir tir titreyerek koridorda ortalığı dinledikten sonra boş odasına geri sokmuştum.

Yolda aramızda hiçbir konuşma geçmeyince acaba o minik kafasında bana söyleyeceği, çok saçma olmayacak, makul bir şeyler

mi arıyor diye, ah hem de nasıl bir merakla düşünmüştüm. Bu şey onun hayal gücünü elbette zorlayacaktı; bense bu sefer yaşadığı büyük utanç üzerine garip bir zafer coşkusu yaşıyordum. Hinoğluhin kapana kısılmıştı! Artık masum numarası yapamayacaktı; bakalım bu sefer nasıl kurtulacaktı. Kalbim bu soruyla küt küt atarken bir yandan da acaba ben nasıl kurtulacağım diye içim içimi yiyordu. En sonunda bu korkunç sorunun beraberinde getirdiği riskle karşı karşıya kalmıştım işte. Kapıyı açıp yatağı hiç bozulmamış ve perdesi açık penceresinden içeri giren ay ışığı yüzünden kibrit yakmaya bile gerek olmayacak kadar aydınlık odasına girişimizi, kendimi onun şu an gerçekten beni, nasıl derler, "avucunun içine aldığının" farkında olduğu düşüncesinin ağırlığıyla yatağın kenarına bırakıverişimi hatırlıyorum. O akıllılığıyla, çocuklara batıl inanç ve korku aşılayan bakıcılara özgü o eski suç geleneğine boyun eğdiğim sürece, istediği her şeyi yapabilirdi. Beni gerçekten iki arada bir derede bırakmıştı; aramızdaki mükemmel ilişkiye böylesine uğursuz bir unsuru, ufacık bir imayla dahi olsa ilk ben sokarsam, beni kim kurtarır, darağacında asılmamama kim razı olurdu? Yok, yok; karanlığın içindeki o kısa münakaşamızda beni kendine nasıl hayran bıraktığını Bayan Grose'a anlatmaya çalışmak, şimdi burada dile getirmeye çalışmak kadar beyhudeydi. Elbette ziyadesiyle müşfik ve merhametliydim; yatağın kenarına oturmuş onu yaylım ateşine tutarken ellerimi omuzlarına hiç olmadığı kadar şefkatle koymuştum. Konuyu artık, en azından şeklen, ona açmaktan başka çarem kalmamıştı.

"Anlat bakalım. Ama doğruyu söyleyeceksin. Neden dışarı çıktın? Ne yapıyorsun orada?"

Muhteşem gülümseyişi, güzel gözlerinin akları, küçük dişlerinin karanlıkta parlayarak ortaya çıkışı hâlâ gözümün önünde. "Neden çıktığımı söylesem anlar mısın ki?" Bu sözler üzerine yüreğim ağzıma geldi. Neden çıktığını söyleyecek miydi bana? Kelimeler boğazımda düğümlendi. Yalnızca yüzümü buruşturarak, başımı arka arkaya belli belirsiz sallayarak cevap verebildiğimin farkındaydım. Miles nezaketin ta kendisiydi. Ben ona kafamı sallayıp dururken o

küçük bir masal prensi gibi öylece duruyordu. Bana bir soluk aldıran şey ise gözlerindeki parlaklıktı. Neden dışarı çıktığını gerçekten bana söylerse çok mu iyi olacaktı? "Şey," dedi sonunda, "tam da bunu yapman için çıktım."

"Neyi yapmam için?"

"Bir kerecik olsun kötü olduğumu düşünmen için!" Kötü derkenki tatlılığını ve neşesini, üstüne üstlük bir de uzanıp beni öpüşünü asla unutmayacağım. Bu artık resmen her şeyin sonuydu. Ben de onu öptüm ve ona bir dakika boyunca sarılırken ağlamamak için çok büyük bir çaba sarf etmek zorunda kaldım. Bu söylediği şeyin üzerine artık ben ne desem boştu. Bu kabulümün etkisiyle etrafıma şöyle bir bakınıp sadece şunu diyebildim:

"Yani hiç soyunmadın mı?"

Odanın loşluğunda âdeta parlıyordu. "Yok canım. Oturup kitap okudum."

"Peki ne zaman indin aşağı?"

"Gece yarısı. Ben kötü olduğumda gerçekten kötüyümdür!"

"Anlıyorum, anlıyorum... harika. Peki ama bunu anlayacağımı nereden bildin?"

"Ah, onu Flora'yla ayarlamıştık," diye yapıştırdı cevabı! "Yataktan çıkıp dışarı bakacaktı."

"Öyle de yaptı zaten." Tuzağa düşen ben olmuştum!

"Kalkınca seni uyandırdı, sen de onun neye baktığını görmek için dışarı bakınca beni gördün."

"Yani," dedim, "sen buz gibi havada şifayı kaparken!"

Beni kandırmış olmaktan öyle büyük bir mutluluk duyuyordu ki gözleri parlayarak onayladı. "Başka türlü nasıl kötü olabilirdim ki?" diye sordu. Bunun üzerine bir kez daha birbirimize sarıldık ve yaptığı bu şakayla içimdeki tüm iyilik kaynaklarından faydalanmayı başardığını fark etmemle birlikte konu kapandı ve görüşmemiz sona erdi.

XII

Tekrar edeyim, sabah olduğunda, gece yaşananların üzerimde bırakmış olduğu etkiyi, Miles'ın ayrılmamızdan önce bana söylediği diğer bir sözden bahsederek pekiştirmiş olmama da rağmen, Bayan Grose'a doğru düzgün aktaramadığımı gördüm. "Her şey o yarım düzine sözcükte gizli," dedim ona, "meseleyi tamamen gün ışığına çıkaran sözcüklerde. 'Neler yapabileceğimi bir düşünsene!' Bunu bana ne kadar iyi olduğunu göstermek için söyledi. Neler yapabileceğinin sonuna kadar farkında. Okulda ona bunu öğretmişler."

"Tanrım, nasıl da değiştiriyorsunuz," dedi arkadaşım.

"Değiştirmiyorum, sadece yorumluyorum. Bu dördü, inan bana, sürekli buluşuyor. Bu son gecelerden birinde çocuklardan biriyle olsaydın sen de net bir şekilde anlardın. Başlarında durup onları izledikçe sürekli sessiz kalmalarının her şeyi çok iyi açıkladığından iyice emin oluyorum. Eski arkadaşlarından, ağızlarından kaçırarak dahi olsa, Miles'ın onun kovulduğunu yarım ağızla söylemesi dışında, tek bir kez bile bahsetmediler. Ah, evet, belki burada oturup onları izleyebiliriz, onlar da bize istedikleri kadar gösteriş yapabilirler; ama kendi peri masallarında kaybolmuş gibi yaptıkları anlarda bile sürekli yaşayan ölü hayallerine gark olmuş haldeler. Miles kardeşine kitap okumuyor," dedim, "*onları* konuşuyorlar, korkunç şeyler konuşuyorlar! Biliyorum, delirmiş gibi konuşuyorum, delirmemiş olmam da bir mucize. Benim gördüklerimi görsen sen de delirirdin; halbuki bu aklımı iyice başıma getirdi, başka şeylere vâkıf olmamı sağladı."

Aklı başında halim berbat görünüyor olmalıydı ama bu halimin kurbanı olan şirin yaratıklar kol kola girmiş, en tatlı halleriyle önümüzden geçip durdukça arkadaşıma tutunacak bir dal veriyorlar, ben de arkadaşımın benim bu duygusal halime aldırmadan onları izleyip bu dala nasıl sımsıkı tutunduğunu görüyordum. "Başka nelere vâkıf oldunuz?"

"Nelere olacak, beni mest eden, büyüleyen ama yine de, sonunda, şimdi tuhaf bir şekilde gördüğüm üzere aklımı karıştıran ve canımı sıkan şeylere. O inanılmaz güzelliklerine, akıl almaz iyiliklerine. Bunların hepsi bir oyun," diye devam ettim, "bir siyasa, bir düzmece!"

"Bu yavrucaklar mı yapıyor bunları yani?"

"Hatta bu güzel bebekler mi? Evet, kulağa çılgınca gelse de öyle!"

Bu konuyu açmak gerçekten her şeyi takip edip tüm parçaları bir araya getirmemi kolaylaştırmıştı. "Meğer iyi değillermiş, sadece başka yerdelermiş. Onlarla yaşamak kolay olmuş çünkü meğerse kendi hayatlarını sürüyorlarmış. Onlar benim değil, bizim değil. Onlar o adamın ve o kadının!"

"Quint ve o kadının mı yani?"

"Quint ve o kadının. Çocuklara kavuşmak istiyorlar."

Zavallı Bayan Grose'un bu sözlerim üzerine çocuklara nasıl dikkatle baktığını görmeliydiniz! "Peki ama neden?"

"Bu çiftin o korkunç günlerde o çocuklara aşıladığı tüm kötülükler aşkına. Ve bu kötülüğü içlerine iyice işlemek, ifritlerin işini kaldığı yerden devam ettirmek başka kötülükleri de beraberinde getiriyor."

"Aman yarabbi!" dedi arkadaşım fısıldayarak. Bu gösterişsiz bir nidaydı ama kötü zamanlarda (yani şu andan daha kötü bir zaman da vardı!) yaşananlara dair sunduğum kanıtı kabul ettiğini gösteriyordu. Benim için onun gibi tecrübeli birinin bu alçakları benim bulduğum kadar ahlaksız bulmasından daha iyi bir onay olamazdı. Bir süre sonra da hatırladığı şeyi açıkça dile getirdi: "Hakikaten ahlaksız tiplerdi! Ama artık ne yapabilirler ki?"

"Ne mi yapabilirler?" Sesim öyle bir çınlamıştı ki ta uzaktan geçmekte olan Miles ve Flora bile bir an durup bize baktı. "Yaptıkları yetmiyor mu ki?" diye sordum, çocuklar bize gülümseyip öpücük yolladıktan sonra yürüyüşlerine kaldıkları yerden devam ederken sesimi biraz alçaltarak. Bir süre sustuk; sonra Bayan Grose'un az önce sorduğu soruyu cevapladım: "Onları mahvedebilirler!" Bu sözüm üzerine arkadaşım bana döndü. Sorduğu soru sessizdi ama yarattığı etki daha açık konuşmama neden oldu. "Bunu nasıl yapacaklarını bilmiyorlar, şimdilik... Ama anlamaya çalışıyorlar. Şimdilik yalnızca uzaklarda görünüyorlar... tuhaf yerlerde, yükseklerde, kule tepelerinde, çatılarda, pencerelerin dışında, göl kıyılarında; fakat her iki taraf da aradaki mesafeyi kısaltmak ve engelleri aşmak adına ince hesaplar yapıyor gibi; ve bu şeytanların amaçlarına ulaşması an meselesi. Tehlikeli olduklarını ima etmeye devam etmeleri yeterli."

"Çocuklar yanlarına gelsin diye mi?"

"Ve bunu yaparken helak olsunlar diye!" Bayan Grose yavaşça ayağa kalktı, bense evhamlı bir şekilde ekledim: "Tabii, biz engel olmazsak!"

Ben yerimde otururken o karşımda duruyor, belli ki meseleyi zihninde tartıyordu. "Bu işe amcalarının engel olması gerek. Onları alıp başka yere götürmeli."

"Peki onu buna kim ikna edecek?"

O âna kadar uzaklara bakan Bayan Grose bu sorum üzerine dönüp boş gözlerle bana baktı. "Siz, küçükhanım."

"Ona bu evin zehirlenmiş olduğunu ve küçük yeğenlerinin delirdiğini yazarak mı?"

"Ama ya durum öyleyse, küçükhanım?"

"Yani benim de mi delirdiğimi söylemek istiyorsun? İşte bu tek görevi ona dert çıkarmamak olan bir mürebbiyeden gelecek nefis bir haber olur."

Bayan Grose çocukları izleyerek biraz daha düşündü.

"Evet, dert çıkmasından nefret eder. Zaten bu yüzden..."

"Bu yüzden mi bu iblisler onu bunca süre kandırmayı başardı?

Hiç şüphesiz öyle ama beyefendinin kayıtsızlığı da çok fenaymış. Ayrıca ben de iblis olmadığıma göre onu kandırmamalıyım."

Arkadaşım bir süre cevap vermeden durduktan sonra yeniden oturdu ve kolumu tuttu. "Ne olursa olsun size gelmesini sağlayın."

Bakakaldım. "Bana mı?" Birden Bayan Grose'un neler yapabileceğini düşünerek korktum. "Beyefendinin mi?"

"Burada olması lazım... yardım etmeli."

Hızla ayağa kalktım. Bayan Grose'a çok tuhaf bir ifadeyle bakmış olmalıyım. "Ondan gelip benimle görüşmesini mi isteyeyim yani?" Hayır, yüzümdeki ifadeyi gördüğüne göre bunu istiyor olamazdı. Bilakis, kadınlar birbirlerinin zihnini okuyabildiğine göre, benim gözümün önüne gelen şeyi o da görüyor olmalıydı; beyefendinin alaycı ifadesini, benimle dalga geçişini, evde tek başına kalma kararlılığımın çökmesini ve dikkatini kaybolmakta olan cazibeme çekmek için yaptığım küçük numaraları hor görmesini. Ona hizmet etmekle ve yaptığımız anlaşmaya bağlı kalmakla ne kadar gurur duyduğumu bilmiyordu; fakat yine de, galiba, yaptığım uyarıyı dikkate almıştı. "Eğer onu benim adıma buraya çağırmak gibi bir delilik yaparsan..."

Şu an gerçekten korkmuştu. "Evet, küçükhanım?"

"Onu da seni de derhal bırakıp giderim."

XIII

Çocukların yanına gitmekte bir sorun yoktu fakat onlarla konuşmak gücümün çok ötesinde bir çaba gerektiriyor, başa çıkılmaz zorluklar doğuruyordu. Bu durum bir ay devam etti, hem de başta öğrencilerimin ince alayları olmak üzere giderek daha çetrefilli bir hal alarak. O zaman emin olduğum gibi şu an da eminim ki bu benim cehennemlik hayal gücümün bir ürünü değildi; çocukların içinde olduğum zor durumun farkında oldukları açıkça görülebiliyordu ve bu garip ilişki uzun bir süre boyunca ruh halimizi etkiledi. Benimle gizliden gizliye dalga geçtikleri veya bana karşı kaba bir davranışta bulundukları söylenemez, çünkü onların tehlikeli oldukları konu bu değildi. Diğer yandan dile getirilmeyen ve dokunulmayan bu şeyin ilişkimizdeki her şeyin üzerine çıktığı ve aramızda adamakıllı bir zımni anlaşma olmadan kendimizi bu durumdan bu kadar başarılı bir şekilde sakınamayacak olduğumuz söylenebilir. Sanki ara sıra karşısında kalakaldığımız nesnelere rastlıyor, çıkmaz olduğunu sandığımız sokaklardan birden geri dönüveriyor, düşüncesizce açtığımız kapıları bizi birbirimize baktıracak şekilde hafifçe çarparak (çünkü tüm kapı çarpmalar gibi onlar da niyet ettiğimizden daha gürültülü olurdu) kapatıyorduk. Bütün yollar Roma'ya çıkar; bizim de neredeyse her çalışma veya sohbet konusunun yasak bölgelere saptığını fark ettiğimiz anlar oluyordu. Yasak bölge dediğim şey genel olarak ölülerin hayata geri dönmesi, bilhassa da çocukların kaybettikleri arkadaşlarının anılarından geriye kalan herhangi bir şey oluyordu. Bazı günler çocuklardan birinin ötekini gözle görü-

lür şekilde dürterek şunu dediğini duyduğuma yemin edebilirim: "Bu sefer başaracağını sanıyor. Ama başaramayacak!" "Başarmak" dedikleri şey, örneğin (ve kimi zaman) onları benim disiplinli eğitimime hazırlayan hanımefendiden bahsedilmesine göz yummak olabiliyordu. Geçmişimden kesitlere karşı dinmek bilmeyen muazzam bir iştahları vardı, ben de onlara bu kesitleri tekrar tekrar sunuyordum; başıma gelen her şeye, benimle, kardeşlerimle, evdeki kedi köpekle, babamın tuhaf huylarıyla, evimizdeki mobilyalarla ve eşya düzeniyle, köyümüzdeki yaşlı kadınların sohbetleriyle ilgili tüm hikâyeleri her fırsatta dinliyorlardı. Hangisini hızlı geçtiğimi, hangisini kısa kesmem gerektiğini içgüdüsel olarak sezebilecekleri kadar fazla sohbet konumuz vardı. Anılarımın ve uydurduğum hikâyelerin iplerini kendilerine özgü bir ustalıkla yönetiyorlardı; bunları sonradan düşündüğümde anlıyorum ki, galiba başka hiçbir şey de gizlice izlendiğimiz hissini bende bu kadar yaratmıyordu. Ne de olsa doya doya konuştuğumuz şey sadece benim hayatım, benim geçmişim, benim arkadaşlarımdı. Bu da onları ara sıra hiç teklifsizce nazik uyarılar yapmaya yönelten bir durumdu. Ortada fol yok yumurta yokken Gosling Abla'nın o meşhur şakasını veya babamın papaz evindeki midillinin daha önce defalarca bahsettiğim akıllılığını bir daha anlatmam isteniyordu.

Olayların gidişatı yüzünden, içinde bulunduğum açmaz kısmen bunun gibi kısmen de bambaşka durumlarda giderek daha hassas bir hal alıyordu. Günlerin ben başka bir karşılaşma yaşamadan geçiyor olması anlaşıldığı kadarıyla sinirlerimi yatıştırmaya yönelik bir şey yapmış olmalıydı. Üst kat merdivenlerinin başında o kadını görür gibi olduğum günden beri evin içinde de dışında da görmemem gereken hiçbir şey görmemiştim. Quint'e rastlayabileceğim birçok köşe başı vardı ve Bayan Jessel'ın bir anda karşımda bitivereceği birçok durum olmuştu. Mevsim gelip geçmiş, yaz bitmişti; sonbahar Bly'ın üzerine çökmüş, mumlarımızın yarısını söndürmüştü. Yaşadığımız yer, gri gökyüzü ve kurumuş çiçekleriyle, solmuş çimenleri ve ortalığa saçılmış ölü yapraklarıyla, temsilden sonra oyun program-

ları buruşturulup yerlere atılmış bir tiyatro sahnesine benziyordu. Her yerde tam anlamıyla bana Quint'i o ilk gördüğüm haziran akşamındaki ortamın ve onu pencerenin dışında gördükten sonra bahçedeki çalıların arasında beyhude aradığım ânın hissini hatırlatan bir hal, bir ses ve durgunluk, kelimelerle anlatılamaz bir hava vardı. İşaretleri, alametleri seziyor, o anları, o yerleri fark ediyordum. Fakat bu yerler hâlâ ıssız ve boştu ve hayatıma tedirgin edilmeden devam ediyordum; tabii önsezileri körelecek yerde iyice derinleşen genç bir kadına tedirgin edilmemiş denebilirse. Bayan Grose'a göl kenarında Flora'yla şahit olduğumuz korkunç manzarayı anlatırken o andan itibaren gücümü kaybetmektense korumanın beni çok daha fazla tedirgin edeceğini söylemiş, bu sözlerimle de kafasını epey karıştırmıştım. O gün ona zihnimde berrak bir şekilde duran şeyi ifade etmiştim: Çocuklar gerçekten bir şey görmüş olsa da olmasa da (ki bu henüz kesin olarak ortaya çıkmamıştı) bir hami olarak ne gelecekse benim başıma gelmesini tercih ettiğim hakikatini. Öğrenilebilecek en kötü şeyi öğrenmeye hazırdım. O an anladığım şey, onların gözleri apaçıkken benim gözlerimin mühürlenmiş olabileceğiydi. Eh, belli ki benim gözlerim gerçekten de mühürlüydü ve bunun için Tanrı'ya şükretmemek kâfirlik olurdu. Heyhat, bunda da bir zorluk vardı; Tanrı'ya tüm benliğimle şükredebilirdim ama öğrencilerimin benden bir şeyler gizlediğine de bir o kadar emindim.

Bu takıntımın aldığı tuhaf halleri bugün nasıl anlatabilirim acaba? Çocuklarla birlikteyken bedenen orada olduğum ama duyularımla doğrudan algılayamadığım anlarda tanıdıkları ve varlıklarından memnuniyet duydukları ziyaretçilerin geldiğine yemin edebileceğim durumlar oluyordu. Böyle anlarda, kaçınılması gereken zararlardan daha büyük bir zarar verebileceğim düşüncesi beni alıkoymasa, ağzımdan sevinç çığlıkları çıkabilirdi. "Geldiler, işte buradalar, sizi küçük hınzırlar," diye bağırırdım, "artık inkâr edemezsiniz!" Bu küçük hınzırlar ise nehirdeki bir balık gibi bir anda beliriveren bu dalga geçme fırsatını kaçırmaz, o şen şakrak halleriyle bunu inkâr ederlerdi. Gel gör ki yaşadığım şok içime, yıldızların altında

Quint'i veya Bayan Jessel'ı görmek için dışarı çıkıp Miles'ın görür görmez hemen bana çevirdiği tatlı bakışlarının az önce yönelmiş olduğu pencerede duran Quint'in o iğrenç hayaletine bakakaldığım gece zannettiğimden daha fazla işlemişti. Mesele korkmaksa, o an fark etmiş olduğum şey beni her şeyden daha fazla korkutmuştu ve sonraki çıkarımlarımı bu korkunun yarattığı asap bozukluğuyla yapmıştım. Beni öyle bir taciz ediyorlardı ki, bazen, tuhaf anlarda, kendimi odama kapatıp bu konuyu nasıl açabileceğimi yüksek sesle prova ediyordum; bu da beni bir yandan müthiş rahatlatırken bir yandan da çaresizliğimi pekiştiriyordu. Odada kendimi kaptırıp bir o yolu bir bu yolu deniyordum ama ne zaman o korkunç isimleri telaffuz etsem nutkum tutuluyordu. Kelimeler boğazımda düğümlendikçe onları telaffuz edersem, herhalde bugüne kadar hiçbir ders odasında görülmemiş içgüdüsel bir nezaketi ihlal edecek olsam bile, çirkin bir şeyi temsil etmelerine mani olmamam gerektiğini telkin ediyordum kendime. Kendime, "Onlar sessiz kalacak kadar terbiyeli, sense, sana bu kadar güvenilmesine rağmen konuşacak kadar rezilsin!" dedikçe kıpkırmızı oluyor, ellerimle yüzümü kapatıyordum. Bu gizli sahnelerden sonra iyice çenem düşüyor, o müthiş, elle tutulabilir sessizliklerimizden biri ancak tuhaf, sersemletici olarak adlandırabileceğim bu yükselişi veya yüzüşü (doğru tabiri bulmaya çalışıyorum!) o anda çıkarmaya çalıştığımız gürültüyle hiç ilgisi olmayan ve onca şenliğin, hızlandırılarak okunan ezberlerin, acemice çalınan piyanonun tıngırtısının arasında hâlâ duyabildiğim bir durağanlığa, tüm hayatın bir anda duruşuna dönüştürene kadar yüksek sesle konuşmaya devam ediyordum. Sonra o ötekiler, o yabancılar geliyordu. Melek olmamalarına rağmen, Fransızların tabiriyle, "yanımızdan geçiyorlar", bir an için durduklarında küçük kurbanlarına bana ilettiklerinden daha şeytani bir mesaj iletecekler, daha canlı bir görüntü sunacaklar diye korkudan tir tir titrememe neden oluyorlardı.

Kurtulmanın en imkânsız olduğu şey, Miles ve Flora'nın benim gördüğümden daha fazlasını gördükleri düşüncesiydi; berbat, akla

hayale gelmedik, geçmişteki korkunç ilişki anlarından kalma şeyler. Tabii böyle şeyler de hissettiğimizi fevri bir şekilde reddettiğimiz bir ürperti bırakıyordu yüzeyde; bizse, üçümüz birden, tekrar ede ede öyle şahane bir eğitim almıştık ki, her seferinde, olayın sona erdiğini birbirimize belletmek için, neredeyse otomatikleşmiş bir şekilde bire bir aynı hareketleri yapıyorduk. Yine de çocukların her seferinde büyük bir kayıtsızlıkla beni şapır şupur öpüp hiç şaşmadan birçok cendereden kurtulmamızı sağlayan o kıymetli soruyu şu ya da bu şekilde sormaları çok dikkat çekiciydi: "Sence ne zaman gelecek? Acaba bir mektup yazmamız gerekir mi?" Hiçbir şeyin zor bir durumu bu soru kadar ortadan kaldırmadığı tecrübeyle sabitti. "Ne zaman gelecek?" diye sordukları kişi elbette Harley Sokağı'ndaki amcalarıydı; bizse onun her an gelip aramıza katılabileceğine dair teoriler üretip duruyorduk. Çocukların bu hevesi ancak bu kadar kırılabilirdi fakat sığınabileceğimiz bu teoriler olmasaydı birbirimizi en güzel gösterilerimizden mahrum bırakmış olurduk. Amcaları çocuklara hiç mektup yazmıyordu. Bu bencilce bir davranış olabilirdi ama bir yandan da bana olan güvenini gösteren bir inceliktı; çünkü bir erkeğin bir kadına saygısını gösterme şekli genellikle sadece rahatının kutsal yasalarından birini şölen havasında idrak ederek olur; ben de öğrencilerimin yazdıkları mektupların sadece şirin edebi denemeler olduğunu anlamalarını sağlayarak onu tedirgin etmeyeceğime dair verdiğim sözü yerine getirdiğimi düşünüyordum. O mektuplar da postalanamayacak kadar güzeldi; onları kendime saklıyordum; hâlâ da hepsi elimdedir. Bu da beyefendinin her an aramızda olabileceği varsayımıyla sürekli bunaltılıyor olmamın üzerimde yarattığı müstehzi etkiyi iyice artıran bir durumdu. Sanki öğrencilerim benim için neyin daha utanç verici olduğunu biliyor gibilerdi. Yine de şimdi geriye dönüp bakıyorum da, galiba bütün bu garipliklerin içinde, benim gerginliğime, onlarınsa zaferine rağmen onlara karşı sabrımı hiç yitirmiyordum. Demek gerçekten çok sevimlilermiş ki, o günlerde onlardan nefret etmiyordum! Peki ama acaba yaşayacağım rahatlama ânı biraz daha gecikse, hiddetime so-

nunda yenik düşer miydim? Bunun pek önemi yok, çünkü rahatlama ânı gelmişti. Rahatlama diyorum ama bu yalnızca gergin bir ipe atılan bir fiskenin ya da bunaltıcı bir günde patlayan fırtınanın getirdiği türden bir rahatlamaydı. Ama en azından bir değişimdi ve bir anda gelivermişti.

XIV

Bir pazar sabahı, yanımda küçük Miles, epey önümüzde ise Bayan Grose ve Flora, kiliseye doğru yürüyorduk. Uzun süredir görülmeyen serin, bulutsuz bir gündü; geceden kalma bir ayazla iyice ferahlatıcı bir hal alan sonbahar havası yüzünden kilise çanları insanın kulağına neredeyse neşeli geliyordu. Tam da böyle bir anda küçük öğrencilerimin itaatkârlığına minnetle hayret ediyor olmam tuhaf bir tesadüftü. Yanlarında sürekli benim gibi insafsız birinin olmasından neden hiç yılmıyorlardı acaba? Birden nasıl olduysa oğlanı şalıma âdeta mıhladığımı ve önümde uygun adım yürüyen yol arkadaşlarımın yanında onu sanki bir ayaklanma tehlikesine karşı koruyormuş gibi görünüyor olabileceğimi fark etmiştim. Muhtemel sürprizleri ve firarileri kolaçan eden bir gardiyana benziyordum. Fakat bütün bunlar, yani çocukların bu harikulade teslimiyeti, o uğursuz olaylar silsilesi yüzündendi. Pazar ayini için amcasının güzel yelekleriyle ve havalı halleriyle meşhur o pahalı terzisi tarafından özel olarak giydirilen Miles'ın tüm bağımsızlığı, cinsiyetine ve durumuna özgü hakları üzerine öyle bir yapıştırılmıştı ki çocuk özgür kalmak için birden fırlayıp kaçsa tek bir söz söyleyemezdim. Ne tesadüf ki ben de olur da bir isyan çıkarsa ona ne derim diye düşünüyordum. İsyan diyorum çünkü şimdi düşününce söylediği o sözle yaşadığım dramın üzerindeki perdenin nasıl kalktığını ve felaketin yavaş yavaş nasıl yaklaştığını görüyorum. "Baksana canım," dedi Miles olanca şirinliğiyle, "acaba okula ne zaman döneceğim?"

Bu cümle burada bu şekilde aktarılınca kulağa gayet zararsız ge-

liyor, hele ki muhatabına, özellikle de uzatmalı mürebbiyesine, o tatlı ve ince sesiyle sanki bir demet gül uzatır gibi teklifsizce söylenmişse. Bu ses tonunda insanı "gafil avlayan" bir şey vardı ve ben de öyle bir gafil avlanmıştım ki sanki parktaki ağaçlardan biri yola devrilmiş gibi olduğum yerde kalakalmıştım. Oracıkta aramızda yeni bir şey oluştu. Miles da bunu fark ettiğimi anlamıştı. Hoş, bunu fark etmem için her zaman olduğundan zerre kadar daha az içten ve şirin görünmesine gerek yoktu ya. İlk başta söyleyecek hiçbir şey bulamayışımdan bana karşı nasıl bir avantaj elde ettiğini çoktan anlamış olduğunu görebiliyordum. Ben bir cevap bulmakta çok geç kalınca onun müstehzi gülümsemesiyle devam edecek bolca vakti oldu: "Biliyorsun canım, bir adamın sürekli bir hanımefendiyle olması..." Bana sürekli "canım" diyordu. Başka hiçbir şey de öğrencilerimle aramda olmasını istediğim duyguyu bu kelimenin samimiyetinden daha iyi ifade edemezdi. O kadar saygılı bir içtenlikle söyleniyordu ki.

Bense, ah, o an nasıl da kendi hitap biçimimi bulmam gerektiğini düşünüyordum! Zaman kazanmak için gülmeye çalıştığımı, beni izleyen o güzel yüze kim bilir nasıl da çirkin ve tuhaf göründüğümü hatırlıyorum. "Hem de hep aynı hanımefendiyle mi?" dedim.

İrkilmedi, gözünü bile kırpmadı. Aramızdaki her şey apaçık ortadaydı. "Ah, tabii, o çok hoş, 'mükemmel' bir hanımefendi ama ne de olsa ben de bir erkeğim yani, öyle değil mi? Hem de... artık büyümüş bir erkek."

Orada büyük bir keyifle bir süre oyalandık. "Evet, büyüyorsun." Ah ama kendimi biçare hissediyordum!

Miles da bunun farkındaydı ve bunun üzerine gidiyordu; bu yürek parçalayıcı düşünceyi de bugüne kadar kimseye söylememişimdir. "Çok iyi birisi olmadığımı da söyleyemezsin herhalde, değil mi?"

Elimi omzuna koydum, çünkü yürümeye devam edebilseydim ne kadar iyi olacağını bilmeme rağmen yürüyemiyordum. "Hayır, söyleyemem, Miles."

"O gece hariç tabii!"

"Hangi gece?" Yüzüne onun bana baktığı gibi dimdik bakamıyordum.

"Hangi gece olacak, aşağı indiğim gece. Hani şu evden çıktığım."

"Ha, evet. Ama niye çıkmıştın, unuttum."

"Unuttun mu?" dedi çocuksu bir sitemin o tatlı ölçüsüzlüğüyle. "Niye olacak, sana bunu yapabileceğimi göstermek için!"

"Ya, evet, yapabildin."

"Ve yine yapabilirim."

Bir yolunu bulup soğukkanlılığımı koruyabileceğimi düşünüyordum. "Elbette. Ama çıkmayacaksın."

"Hayır, çıkmam artık. Anlamsız bir hareketti."

"Anlamsız bir hareketti," dedim. "Neyse, gel, yolumuza devam edelim biz."

Koluma girdi ve yolumuza devam ettik. "Peki ne zaman geri döneceğim okula?"

En sorumluluk sahibi halimi takınarak cevap verdim: "Okulda çok mu mutluydun?"

Biraz düşündü. "Ben her yerde gayet mutluyum!"

"Tamam o zaman," dedim sesim titreyerek, "burada da öyle mutluysan...."

"E ama mutlu olmak her şey demek değil ki! Sen tabii çok şey biliyorsun..."

"Ama sen de neredeyse benim kadar bilgilisin. Bunu mu demek istiyorsun?" demeyi göze aldım bir an duraksayınca.

"Bilmek istediklerimin yarısını bile bilmiyorum!" dedi Miles dürüstçe. "Ama konu bu değil."

"Ne peki?"

"Şey, dünyayı daha fazla tanımak istiyorum."

"Anlıyorum, anlıyorum." Kiliseyi ve bir kısmı kiliseye doğru yürüyen, bir kısmı kapıda toplanmış bizi bekleyen, aralarında Bly ahalisinden de birkaç kişinin olduğu çeşitli insanları görebileceğimiz bir yere varmıştık. Adımlarımızı sıklaştırdım; aramızdaki mesele iyice derinleşmeden kiliseye varmak istiyordum; Miles'ın bir saati

aşkın bir süre boyunca sessiz kalmak zorunda olacağını düşünüyordum kara kara; bir yandan da kilise sıralarının göreceli loşluğunu ve üzerinde diz çökeceğim yastığın bana sunacağı neredeyse ruhani yardımı düşünüyordum gıpta ederek. Miles'ın beni gark etmek üzere olduğu bir kafa karışıklığı içerisinde âdeta yarışırcasına yürüyordum fakat daha kilisenin avlusuna girmeden söylediği sözle bu yarışı onun kazandığını anladım.

"Ben kendim gibi biriyle olmak istiyorum!"

Bunu duyunca resmen yerimden hopladım. "Senin gibisi pek yok, Miles!" dedim gülerek. "Belki küçük Floracık olabilir!"

"Sen beni o bebekle bir mi tutuyorsun yani?"

Beni zayıf yerimden yakalamıştı. "Sen bizim tatlı Flora'mızı sevmiyor musun ki?"

"Sevmiyor olsam... hem seni de; sevmiyor olsam..." dedi sanki üzerime atlamaya çalışır gibi ama bir yandan da cümlesini kilisenin kapısına geldiğimizde kolunu bastırıp beni durdurarak mecburen yarıda kesip. Bayan Grose ve Flora kiliseden içeri girmiş, diğerleri onları takip etmişti, bizse Miles'la eski mezarların arasında yalnızdık. Kapıya doğru giden yolda, alçak, dikdörtgen, masaya benzeyen bir mezarın önünde durmuştuk.

"Evet, sevmeseydin?"

Ben cevabını beklerken etraftaki mezarlara şöyle bir bakındı. "Anlarsın işte!" Fakat yerinden kıpırdamadı, sonra dinlenmek istermiş gibi birden taş tablanın üzerine çöküvermeme neden olan bir şey söyledi. "Amcam da senin gibi mi düşünüyor?"

Alenen dinleniyordum. "Sen benim ne düşündüğümü nereden biliyorsun ki?"

"Ha, şey, tabii ki bilmiyorum; ama sen de bana hiç söylemiyorsun ki zaten. Demek istediğim, amcam biliyor mu?"

"Neyi biliyor mu, Miles?"

"Neyi olacak, benim durumumu."

Bu soruya işverenimi harcayacak bir şey söylemeden bir yanıt veremeyeceğimi hemen anladım. Bir yandan da, Bly'da hepimizin

zaten yeterince harcanmış olması bunu affedilebilir kılıyordu. "Bence amcanın pek umurunda değil."

Bu sözüm üzerine Miles yüzüme bakakaldı. "Peki umurunda olmam sağlanamaz mı sence?"

"Nasıl sağlanır ki bu?"

"Nasıl olacak, buraya gelmesiyle."

"Buraya gelmesini kim sağlayacak peki?"

"Ben!" dedi oğlan gözleri ışıldayarak ve kelimenin üzerine basa basa. O ifadeyle bana bir kez daha baktı ve tek başına hızla kiliseye girdi.

XV

Peşinden gitmediğim anda mesele kendiliğinden çözüldü. Bu kışkırtmaya zavallı gibi yenik düşmüştüm ama bunun farkında olmak da her nedense kendimi toparlamama yetmiyordu. Mezarın üstünde öylece oturup kalmıştım ve küçük dostumun bana söylediği şeyin tam olarak ne anlama geldiğini kavramaya çalışıyordum; kavradığım anda da öğrencilerime ve cemaatin geri kalanına kiliseye geç kalışım için sunabileceğim bir mazeretim olmadığını fark etmiş oldum. Kendime söylediğim tek şey Miles'ın içimdeki bir şeyi dışarı çıkardığı, böyle çöktüğüm yerde kalakalmamı da bunun ispatı olarak göreceğiydi. İçimde çok korktuğum bir şey olduğunu ve muhtemelen bu korkumdan daha fazla özgürlük elde etmek için faydalanabileceğini görmüştü. Korkum okuldan neden atıldığına dair o dayanılmaz soruyla muhatap olmaktı, çünkü bu soru aslında arka planda toplanmış olan dehşet verici şeylerle ilgiliydi. Amcasının gelip beni bu sorulara maruz bırakacak olması, doğrusunu söylemek gerekirse, esasen artık istediğim bir çözüm yolu olmalıydı; fakat bunun tatsızlığıyla ve acısıyla o kadar yüzleşemiyordum ki yapabildiğim tek şey bunu ertelemek ve mevcut durumla idare etmekti. Oğlan bu kaygılı halime ne dese haklıydı: "Ya amcama neden okula gidemediğimi izah edersin ya da benden artık sana bir oğlan için hiç de normal olmayan bu hayatta eşlik etmemi beklemeye bir son verirsin." Sorumluluğum altındaki bu çocuk için hiç normal olmayan şey aniden bir bilincin ve planın ortaya çıkmasıydı.

Beni bitiren, kiliseden içeri girmeme engel olan şey de işte buy-

du. Kilisenin etrafında yürüyor, duruyor, oyalanıyordum; onun yanındayken kendime telafi edilemez şekilde zarar vermiş olduğumu düşünüyordum. Dolayısıyla hiçbir şeyi düzeltemezdim ve gidip kilise sırasında yanına sığışmak aşırı zor bir çaba gerektirecekti. O da hiç olmadığı kadar kendinden emin bir şekilde kolunu koluma geçirecek, konuşmamız hakkında yorumlar yaparak beni bir saat o şekilde sessizce oturtacaktı. Geldiği günden beri ilk kez ondan uzak durmak istiyordum. Kilisenin doğu yönündeki pencerenin altında durmuş içerideki ayinin seslerini dinlerken, kendimi birazcık bile teslim etsem beni tamamen ele geçirebilecek bir dürtüye kapıldım. Oradan giderek çektiğim çileye kolayca bir son verebilirdim. İşte elime bir fırsat geçmişti; beni durduracak kimse yoktu; her şeyden vazgeçip arkamı dönüp gidebilirdim. Yapmam gereken tek şey birkaç küçük hazırlık yapmak için hizmetçilerin hemen hepsi kilisede olduğu için neredeyse bomboş olan eve koşup gitmekti. Çaresizlik içinde çekip gidersem kimse beni suçlayamazdı. Akşam yemeğinde kalkıp geri döneceksem kaçmamın ne anlamı vardı? Akşam yemeği bir-iki saat içinde yenecek, yemeğin sonunda, artık rahatlıkla öngörebildiğim üzere, küçük öğrencilerim derste beni göremeyince meraklanacaklardı.

"Seni yaramaz, ne yaptın sen? Neden bizi kapıda bırakıp korkuttun öyle? Aklımızın başımızdan gideceğini bilmiyor muydun?" Ne bu sorulara bir cevabım vardı ne de onlar bunları sorarken o güzel gözlerine bakabilirdim; yine de beni bekleyen şey o kadar açıktı ki, sahne gözümün önünde iyice net bir şekilde belirince artık kendimi koyuverdim.

İlk iş olarak oradan uzaklaştım; kilise avlusundan çıkıp derin düşünceler içerisinde parka yöneldim. Eve vardığımda kaçıp gideceğime kesin karar verdiğimi düşünüyordum. Kimseciklerin olmadığı evin girişindeki ve içindeki pazar sükûneti, bir fırsat yakaladığım hissiyle beni epey heyecanlandırmıştı. Hemen çıkıp gideceksem hiçbir sorun çıkarmadan, tek kelime etmeden gitmeliydim. Ne var ki gerçekten çok hızlı olmalıydım ve eşyalarımı nasıl taşıyacağım

sorusunun bir cevabı yoktu. Holde acılar içerisinde zorlukları ve engelleri aşmaya çalışırken merdivenlerin başında yere oturup kaldığımı, birden en alt basamağa kendimi bıraktığımı, sonra birden bu basamağın bir ay önce, gecenin karanlığında, tıpkı o anki gibi kötülüklerden belim bükülmüş haldeyken, inanılmaz korkunç bir kadın hayaletiyle karşılaştığım yer olduğunun aklıma gelmesiyle irkildiğimi hatırlıyorum. Bunun üzerine ayağa kalktım; merdivenlerin geri kalanını da çıktım; almam gereken eşyaların olduğu ders odasına gittim. Fakat kapıyı açtığım anda bir kez daha gözlerim fal taşı gibi açıldı. Gördüğüm şeyle dizlerimin bağı çözüldü.

Parlak öğlen ışığında, geçmiş deneyimlerim olmasaydı ilk bakışta evle ilgilenmek için burada kalmış ve hazır kimse yokken fırsattan istifade ders odasındaki kalemleri, mürekkebi ve kâğıdı almış, harıl harıl sevgilisine mektup yazan bir hizmetçi kız zannedebileceğim birinin masamda oturduğunu gördüm. Kollarını masaya dayamış, başını bariz bir bitkinlikle ellerine yaslamış haliyle biraz zorlanıyor gibiydi; fakat bunu gördüğüm anda içeriye girmeme rağmen nedense istifini hiç bozmadığını da fark ettim. Sonra kendini göstermek istercesine duruşunu değiştirince, kimliği bir anda ortaya çıktı. Beni duymuş gibi değil de, tarif edilemez, muazzam hüzünlü bir kayıtsızlıkla ayağa kalktı. Birkaç metre ötemde o rezil selefim duruyordu. Onursuz ve acınası haliyle karşımdaydı; fakat ben gözlerimi dikmiş, zihnime kazımak istercesine ona bakarken o berbat halinden eser kalmadı. Siyah elbisesi içinde gece yarısı gibi kapkaranlık haliyle, yabani güzelliğiyle ve tarif edilemez kederli gözlerle bana sanki nasıl benim onun masasına oturmaya hakkım varsa onun da benimkine oturmaya hakkı olduğunu söylemek istermiş gibi uzun uzun baktı. Bu bakışma sona erdiğinde esas istenmeyen misafir benmişim gibi bir hisse kapılıp ürperdim. Bu hissiyatla feveran edivermişim. "Seni rezil, sefil kadın!" Sesimin açık kapıdan geçip uzun koridorda ve boş evde çınlayışını duydum. Dediğimi duymuş gibi bana bakıyordu, bense kendimi toparlamıştım. Bir sonraki an odada güneş ışığından ve bu evde kalmam gerektiği hissinden başka bir şey yoktu.

XVI

Kendimi öğrencilerim döndüğünde öyle büyük bir şenliğe hazırlamıştım ki geldiklerinde yokluğum hakkında hiçbir şey söylememelerine çok bozuldum. Beni neşeyle kınayıp kucaklayacakları yerde onları bırakıp gidişime dair tek kelime dahi etmediler; bense onlar gibi hiçbir şey söylemediğini fark ettiğim Bayan Grose'un tuhaf suratına bakıyordum. Bunu çocukların ona susması için bir tür rüşvet verip vermediklerini anlamak için yapıyordum ve bu suskunluğunu ilk fırsatta bozmam gerektiğini düşünüyordum. Beklediğim fırsatı akşam çayından önce buldum; onu hizmetçi odasında, alacakaranlıkta, fırından yeni çıkmış ekmek kokuları içinde, her yer süpürülmüş ve toplanmış halde şöminenin karşısında hülyalı gözlerle otururken yakalayınca beş dakikalık bir görüşme yapmayı başardım. Onu hâlâ o haliyle, daha dünmüş gibi hatırlıyorum; pırıl pırıl, loş odada iskemlesini ateşin karşısına çekmiş, çekmeceleri kapatıp kilitlemiş, derdine derman bulamaz bir halde dalıp gitmiş birinin kocaman, net görüntüsünü.

"Ha, evet, benden hiçbir şey söylemememi istediler; ben de tabii onları mutlu etmek için söz verdim. Peki ama hakikaten ne oldu size?"

"Şöyle bir yürüyüşe çıktım," dedim. "Sonra da bir arkadaşımla buluşmak üzere buraya geldim."

Şaşırdı. "Bir arkadaş mı? Siz mi?"

"Ah, evet, bir karı koca!" dedim gülerek. "Peki çocuklar sana neden susmanı istediklerini söylediler mi?"

"Bizi bırakıp gitmeniz konusunda mı? Evet, öyle tercih ettiğinizi söylediler. Öyle mi tercih ediyorsunuz?"

Yüzümün aldığı hali görünce üzüldü. "Hayır, hiç de öyle tercih etmiyorum!" Hemen ardından ekledim: "Neden öyle tercih ettiğimi söylediler mi?"

"Hayır. Sadece küçükbey, 'Nasıl istiyorsa öyle yapalım,' dedi!"

"Keşke öyle yapsa! Flora ne dedi peki?"

"Bayan Flora çok tatlıydı. 'Ah, tabii, tabii,' dedi. Ben de aynısını dedim."

Biraz düşündüm. "Sen de çok tatlıymışsın. Sesinizi duyar gibiyim. Neyse, sonuçta Miles'la aramda her şey bitti."

"Her şey bitti mi?" dedi arkadaşım yüzüme bakarak. "Ne bitti, küçükhanım?"

"Her şey. Önemi yok. Kararımı verdim. Eve geldim, canım," diye devam ettim, "Bayan Jessel'la konuşmak için."

O âna kadar Bayan Grose'u böyle bir şey söylemeden önce iyice avucuma almayı alışkanlık edinmiştim; öyle ki şu an bile, daha cümlemi bitirmeden bana gözlerini kırpıştırarak bakarken nispeten sakin kalmasını sağlayabiliyordum. "Konuşmak mı? Sizinle konuşuyor mu yani?"

"Konuşmaya başladı. Eve döndüğümde onu ders odasında buldum."

"Ne söyledi peki?" Kadıncağızın sesi hâlâ kulaklarımda, o saf şaşkınlığı hâlâ gözümün önünde.

"Çok acı çektiğini..."

Beni anlamaya çalışırken söylediğim bu söz üzerine ağzı açık kaldı. "Yani," dedi kekeleyerek, "ölmüşlerin çektiği türden mi?"

"Ölmüşlerin. Lanetlenmişlerin. Ve bu yüzden, bu acıyı paylaşmak için..." Söylediğim sözün dehşetiyle ben bile duralamıştım.

Fakat hayal gücü benden daha kıt olan arkadaşım beni kendime getirdi. "Paylaşmak için mi?"

"Flora'yı istiyor." Bayan Grose bu sözüm üzerine, atik davranıp tutmasam neredeyse düşecekti. Orada olduğumu göstermek için

tutmaya devam ediyordum. "Ama dediğim gibi, önemi yok."

"Kararınızı verdiğiniz için mi? Ama neye karar verdiniz?"

"Her şeye."

"Nedir bu 'her şey' dediğiniz?"

"Ne olacak, amcalarını çağırmak."

"Ah, küçükhanım, ne olur yapmayın," dedi arkadaşım.

"Yapacağım, yapacağım! Tek çare bu. Miles'la aramızda 'bitti' dediğim şey de, eğer bunu yapmaktan korktuğumu düşünüyorsa ve bundan faydalanmayı aklından geçiriyorsa yanılıyor olduğu. Evet, evet; amcası gelince, gerekirse oğlanın da önünde, okula gitmesi için hiçbir şey yapmıyorum diye paylanacaksam..."

"Evet, küçükhanım..." diye merakla cümlemin devamını bekledi arkadaşım.

"Yani, bunun korkunç bir nedeni var."

Ortada o kadar çok korkunç neden vardı ki zavallı meslektaşım bana boş gözlerle baktığı için suçlanamazdı. "Ama... hangi biri?"

"Hangisi olacak, okuldan gelen mektup."

"Mektubu beyefendiye gösterecek misiniz?"

"Daha geldiği anda göstermem gerekirdi."

"Ah, hayır!" dedi Bayan Grose kararlı bir şekilde.

"Ona okuldan atılan bir çocuk adına soru cevaplama sorumluluğunu üstlenemeyeceğimi söyleyeceğim," dedim insafsızca.

"Zaten neden okuldan atıldığını da bilmiyoruz!" dedi Bayan Grose.

"Kötülükten. Başka neden olacak? Hele ki bu kadar akıllı, güzel ve kusursuzken. Aptal mı? Dağınık mı? Hastalıklı mı? Yaramaz mı? Çok nazik bir çocuk o. Yani tek neden bu olabilir ve her şeye ancak bu açıklık getirebilir. Zaten esas suç amcalarında," dedim, "böyle insanları burada bıraktığına göre..."

"Ama o onları hiç bilmiyordu ki. Esas suç bende." Yüzü bembeyaz olmuştu.

"Neyse, sana bir şey olmayacak," dedim.

"Çocuklara da bir şey olmayacak!" dedi kelimeleri bastıra bastıra.

Bir süre sustum, birbirimize baktık. "Peki, ne söyleyeceğim ona?"

"Bir şey söylemenize gerek yok. Ben söylerim."

Bunu kafamda tarttım. "Yani mektup mu yazarım diyorsun?" Okuma yazma bilmediğini hatırlayınca durdum. "Nasıl haber ileteceksin?"

"Kâhyaya söylerim, o yazar."

"Başımıza gelenleri mi yazmasını söyleyeceksin?"

Sorumda esasen niyet etmediğim alaycı bir vurgu vardı ve Bayan Grose'un birden kendini tutamamasına neden olmuştu. Gözlerinden bir kez daha yaşlar akıyordu. "Ah, küçükhanım, siz yazın!"

"Pekâlâ... bu gece," dedim ve ayrıldık.

XVII

Akşamüzeri işi bir başlangıç yapacak kadar ileri götürdüm. Hava yeniden dönmüş, müthiş bir fırtına başlamıştı ve odamda, lambanın altında, Flora yanımda huzurla uyurken, uzun bir süre boş kâğıda bakarak yağmurun ve rüzgârın sesini dinleyerek oturdum. Sonra bir mum alıp dışarı çıktım. Koridordan geçerken bir süre Miles'ın kapısını dinledim. Beni o bitmek bilmeyen takıntımla kapısını dinlemeye sevk eden şey uyuyup uyumadığını anlama isteğiydi ve beklediğim şekilde olmasa da uyumadığını hemen anladım. İçeriden sesi çınlıyordu. "Baksana, sen, kapıdaki... içeri gel." Koridorun loşluğu içinde nasıl da şenlikli bir sesti!

Mumum elimde içeri girince onu yatağında, cin gibi uyanık ama keyfi gayet yerinde bir halde buldum. "Ne işler karıştırıyorsun bakalım sen?" diye sordu, Bayan Grose burada olsaydı aramızda neyin bittiğini anlamak için nafile kanıt arayıp duracağı cana yakın bir zarafetle.

Elimde mumla yatağın başında duruyordum. "Orada olduğumu nasıl anladın?"

"Nasıl olacak, sesini duydum. Sen hiç gürültü yapmadığını mı zannediyorsun? Süvari birliği gibi ses çıkarıyorsun!" dedi güzel güzel gülerek.

"Uyumuyor muydun yani?"

"Pek sayılmaz! Öyle uzanmış düşünüyordum."

O bana elini dostça uzatırken mumumu dikkatle biraz uzağa koyup yatağının ucuna oturdum. "Ne düşünüyordun peki?"

"Ne düşünebilirim ki, canım, senden başka?"

"Ah, bundan gurur duyarım ama uyumanı tercih ederim."

"Şey, ayrıca, yani, şu aramızdaki garip meseleyi de düşünüyordum."

Küçük ellerinin soğukluğu dikkatimi çekmişti. "Hangi garip mesele, Miles?"

"Canım işte şu beni yetiştirme şeklin. Ve tabii diğer her şey!"

Nefesimi tuttum. Eriyip bitmek üzere olan mumumun titrek ışığında bile bana yastığından gülümseyerek baktığını görebiliyordum. "Neymiş o diğer her şey?"

"Ah, biliyorsun, biliyorsun!"

Bir süre hiçbir şey söyleyemedim ama göz göze bakıp elini tutarken sessizliğimin bu ithamı kabul etmek anlamına geldiğinin ve dünyadaki hiçbir şeyin aramızdaki ilişki kadar şahane olmadığının farkındaydım. "Okula elbette geri döneceksin," dedim, "eğer canını sıkan şey buysa. Ama eski okuluna değil. Sana başka bir okul bulacağız, daha iyisini. Ama bana bunu söylemezsen, bundan hiç bahsetmezsen, canını sıkan şeyin bu olduğunu nereden bilebilirdim ki?" O pamuk gibi beyaz suratıyla beni dinlerken çocuk hastanesindeki hüzünlü bir hasta gibi tatlı görünüyordu ve bu benzerliği kurduğum anda onu iyileştirebilecek bir hemşire veya rahibe olmak için dünyada neyim varsa verebilirdim. Aslında, belki verebilirdim de! "Bana okulunla ilgili tek kelime etmediğinin farkında mısın? Yani eski okulunla ilgili."

Şaşırmış gibiydi; aynı tatlılıkla gülümsedi. Fakat vakit kazanmak istediği açıkça belliydi; yardım istercesine bekliyordu. "Etmedim mi?" Yardım istediği ben değildim, karşılaşmış olduğum o şeydi!

Ses tonunda ve yüz ifadesinde içimi bugüne kadar hiç yaşamadığım acıyla sızlatan bir şey vardı; o küçük kafasının böyle karışmış olduğunu ve üzerindeki bu büyüyle masum ve tutarlı görünmeye çalışmasını görmek kelimelerle ifade edemeyeceğim kadar üzücüydü. "Hayır, hiç etmedin. Buraya geldiğinden beri ne öğretmenlerinden, ne okul arkadaşlarından ne de okulda başına gelen şeyden

bahsettin. Hayır, küçük Miles, sana orada ne olduğu konusunda bana en ufak bir şey anlatmadın. Bu yüzden her şeyden nasıl bihaber olduğumu tahmin edebilirsin herhalde. Hatta bu sabaha kadar geçmiş hayatınla ilgili hemen hiçbir şey anlatmadın. Hep şimdiki zamanı kabul ediyor gibi göründün." Bu gizli erken olgunlaşmışlığının (ya da yarım ağızla da olsa dillendirmeye cesaret edebildiğim bir etkinin zehrini nasıl adlandırabilirsem işte) onu, içten içe canını sıkan şeyin belli belirsiz nefesine rağmen, nasıl da yetişkin bir insan gibi, sanki benim dengimmiş gibi erişilebilir kıldığına böylesine kesin bir şekilde kanaat getirmiş olmam olağanüstü bir şeydi. "Ben seni olduğun şekilde devam etmek istiyorsun sanıyordum."

Bu sözüm üzerine yüzünün hafifçe kızardığı gözümden kaçmamıştı. Kafasını nekahet dönemindeki biri gibi bitkince iki yana salladı. "İstemiyorum... istemiyorum. Ben buradan gitmek istiyorum."

"Bly'dan mı bıktın?"

"Ah, hayır, Bly'ı seviyorum."

"Ee, o zaman?"

"Eh, oğlan çocuklarının ne istediğini sen bilirsin!"

Bunu Miles kadar iyi bilmediğimi düşünerek kaçamak bir cevap verdim. "Amcana mı gitmek istiyorsun?" Bu sorum üzerine bir kez daha, o alaycı, tatlı ifadesiyle, yastığında kıpırdandı. "Yapma, bununla kurtulamazsın!"

Bir süre sessiz kaldım. Sanırım kızarma sırası bana gelmişti. "Canım, kurtulmak istemiyorum ki!"

"İstesen de kurtulamazsın zaten. Kurtulamazsın, kurtulamazsın!" dedi yattığı yerden güzel güzel bana bakarak. "Amcamın buraya gelmesi ve her şeyi tamamen halletmeniz gerek."

"Halledersek," dedim cesaretimi biraz toplayarak, "buradan tümüyle uzak kalacağından şüphen olmasın."

"E benim tam da bunun için uğraştığımı anlamıyor musun? Ona anlatman gerek... İşleri nasıl savsakladığını. Ona bir sürü şey anlatman gerekecek!"

Bunu söylerkenki keyifli hali nasıl olduysa ona misliyle cevap

vermemi sağladı. "Peki senin ne kadar şey anlatman gerekecek Miles? Amcanın sana soracağı şeyler olacak!"

Biraz düşündü. "Olabilir. Ne soracak ki ama?"

"Bana hiç anlatmadığın şeyleri. Seninle ilgili bir karar verebilmek için. Seni geri gönderemez..."

"Ah, geri dönmek istemiyorum!" diye lafımı kesti. "Ben yeni bir alan istiyorum."

Bunu hayranlık duyulacak bir sükûnet, katıksız bir neşeyle söylemişti; üç ay aradan sonra böylesine bir cesaretle, üstelik onuru da kırılmış olarak geri dönme ihtimalinin yarattığı acıyı, o hiç de doğal olmayan çocuksu trajediyi içimde hissetmeme neden olan şey de hiç şüphesiz bu haliydi. Bu hali de beni öyle kahretmişti ki, buna dayanamayacağımı hissettim ve kendimi koyuverdim. Uzanıp, acımanın getirdiği şefkatle ona sarıldım. "Canım Milescığım benim, canım Milescığım!"

Yüzümü yaklaştırınca bu hareketimi hoşgörülü bir cana yakınlıkla karşılayarak onu öpmeme izin verdi. "Ee, hanımefendi?"

"Bana söylemek istediğin hiçbir şey yok mu yani?"

Hafifçe kafasını çevirip duvara doğru döndü ve elini kaldırıp hasta çocuk görmüş birinin ifadesiyle baktı. "Söyledim ya. Bu sabah söyledim."

Ah, onun için o kadar üzülüyordum ki! "Canını sıkmamamı istediğini mi?"

Onu anladığımın farkında olduğunu göstermek istermiş gibi bana döndü. Sonra çok nazik bir şekilde, "Beni rahat bırakmanı," dedi.

Bunu söyleyişinde tuhaf bir vakar, onu bırakıp yavaşça doğrulduğumda bir süre yanından kalkamamama neden olan bir şey vardı. Tanrı biliyor, onu kesinlikle bezdirmek istemiyordum ama bu söz üzerine ona sırt çevirmenin onu terk etmek, daha doğru bir deyişle kaybetmek demek olduğunu da biliyordum. "Amcana bir mektup yazmaya başladım," dedim.

"Ee, bitir o zaman!"

Bir süre bekledim. "Daha önce ne olmuştu?"

Yine bana baktı. "Neden önce?"

"Sen buraya gelmeden önce. Ve buradan gitmeden önce."

Bir süre sustu fakat gözlerime bakmaya devam ediyordu. "Ne olmuştu?"

Bunu söylerkenki sesinde ilk kez yelkenleri suya indirecekmiş gibi bir titreme fark edince yatağın yanında dizlerimin üzerine çöküp onu ele geçirme şansımı bir kez daha denedim. "Canım Miles'ım, canım Miles'ım, sana ne kadar yardım etmek istediğimi bir bilsen! Hepsi bu, başka istediğim yok; sana acı çektireceğime, seni üzeceğime ölürüm daha iyi. Saçının bir teline zarar geleceğine, ölürüm daha iyi. Canım Milescığım..." Fazla ileri gitmiş olmayı bile göze alarak devam ettim: "Ben senden sadece seni kurtarmama yardım etmeni istiyorum!" Ama bunu söyler söylemez fazla ileri gitmiş olduğumu fark ettim. Bu talebime anında cevap geldi ama ani bir gümbürtü ve soğuk, buz gibi bir hava, pencereyi paramparça edercesine içeri dalıp odayı tarumar eden bir rüzgâr şeklinde.

Oğlan birden kopan bu gümbürtünün içinde kaybolan ve bu kadar yakınında olmama rağmen coşkulu mu yoksa dehşetli mi olduğunu ayırt edemediğim bir çığlık attı. Birden ayağa fırladım ve karanlığı fark ettim. O halde bir süre durduk. Etrafıma bakınınca perdelerin hâlâ bozulmamış halde örtülü durduğunu ve pencerenin sımsıkı kapalı olduğunu gördüm. "E ama mum söndü!" diye bağırdım bunun üzerine.

"Mumu söndüren bendim, canım!" dedi Miles.

XVIII

Ertesi gün dersten sonra, Bayan Grose bir fırsatını bulup yanıma geldi ve sessizce sordu: "Mektubu yazdınız mı, küçükhanım?"

"Evet, yazdım." Ama şimdilik, zarfa konup üzerine adres yazılmış mektubun hâlâ cebimde durduğunu söylemedim. Postacı köye gidene kadar epey bir vaktim olacaktı. Bu arada, öğrencilerimin bundan daha parlak, daha başarılı olduğunu gördüğüm bir sabah olmamıştı. Yakın zamanda aramızda geçen sürtüşmenin üzerini örtmeye âdeta can atıyorlardı. Benim zaten yeterince cılız olan ilmimi aşan, baş döndürücü bir aritmetik performansı sergilemiş, onlarda hiç görmediğim bir neşeyle coğrafya ve tarih konulu şakalar yapmışlardı. Özellikle Miles'ın isterse beni ne kadar kolay mahcup edebileceğini göstermeye çalıştığı açıkça görülüyordu. Bu çocuk hafızamda hiçbir kelimenin layıkıyla tasvir edemeyeceği güzellik ve elemdeki bir yerde yaşıyordu; su yüzüne çıkardığı her dürtüsünde bir kendine özgülük vardı; asla basit bir çocuk değildi, ona önyargısız bakan herkes için zeki, sıradışı bir küçük adamdı. Onu tanıyan bakışlarımın beni sevk ettiği tefekküre karşı sürekli kendimi korumak, böyle bir küçük beyefendinin bu cezayı hak etmek için ne yapmış olabileceği muammasını boş bakışlarla ve yılgın iç çekişlerle çözmeye çalışıp çalışıp vazgeçmek zorunda kalıyordum. Diyelim ki, bildiğim o karanlık deha vasıtasıyla kötü mü kötü bir hayal gücü ona açılmış olsun; içimdeki tüm adalet duygusu bunun eyleme geçmiş olabileceği düşüncesiyle içimi sızlatırdı.

Yine de akşam yemeğini erken yediğimiz o korkunç gün yanıma

gelip bana yarım saat bir şeyler çalmayı teklif ettiği anki kadar beyefendi olduğunu hiç görmemiştim. Şaul'a çalan Davut bile böyle bir incelik göstermemiştir. Bu kelimenin tam anlamıyla bir zarafet, bir asalet gösterisiydi ve aslında şunları demeye geliyordu: "Hakkında kitaplar okumayı sevdiğimiz o gerçek şövalyeler asla galibiyetlerini karşısındakilerin yüzüne vurmaz. Ben artık senin ne demek istediğini anlıyorum; sen kendi başına kalmak ve takip edilmemek için artık hakkımda endişelenmeyi ve beni gizlice gözetlemeyi bırakacak, beni artık sürekli dizinin dibinde tutmayacak, arada bir gidip gelmeme izin vereceksin. Eh, gördüğün üzere, 'geliyorum' ama gitmiyorum! Gitmek için bolca vaktim olacak. Senin yarenliğinden gerçekten büyük keyif alıyorum ve sadece sana bir ilke uğruna mücadele verdiğimi göstermek istiyorum." Bu çağrıya direnmeyip onunla bir kez daha el ele ders odasına gittiğim tahmin edilebilir. Miles piyanonun başına oturdu ve bugüne kadar hiç çalmadığı gibi çalmaya başladı; eğer futbol oynasaydı daha iyi olurdu diye düşünenler varsa sadece onlarla tamamen aynı fikirde olduğumu söyleyebilirim. Çünkü etkisi altında artık zaman mevhumunu yitirdiğim bir süre sonra iskemlemde uyuyakaldığımı fark ederek sıçradım. Öğle yemeğini daha yeni yemiştik ve iskemlem ders odasındaki şöminenin hemen yanındaydı, üstelik gece hiç uyumamıştım. Ayrıca çok daha kötü bir şey yapmış, unutmuştum: Bütün bu süre boyunca Flora neredeydi? Bu soruyu Miles'a sordum. Piyanosunu bir dakika daha çaldıktan sonra sadece şunu söyledi: "Nereden bilebilirim ki, canım?" Üstüne bir de sanki ne idüğü belirsiz bir şarkıya eşlik ediyormuşçasına şen bir kahkaha patlattı.

Doğru odama gittim ama kız kardeşi orada değildi; sonra, aşağı inmeden önce, başka birkaç odaya daha baktım. Flora ortalarda olmadığına göre Bayan Grose'un yanında olmalıydı. Bu düşünceyle rahatlayarak Bayan Grose'u aramaya koyuldum. Onu geçen akşam müzeri bulduğum yerde buldum ama hızlıca sorduğum soruma bön bakışlarla karşılık verdi. Yemekten sonra çocukları alıp götürdüğümü sanıyormuş; böyle sanmakta da çok haklıydı çünkü ilk defa küçük kızı özel bir izin olmadan gözümün önünden ayırıyordum.

Kız tabii şu an hizmetçilerle birlikte de olabilirdi, bu yüzden fazla telaşa mahal vermeden onu hemen aramaya başlamak gerekiyordu. Hızlı bir şekilde bunu kararlaştırdık; fakat on dakika sonra sözleştiğimiz üzere salonda buluştuğumuzda birbirimize çekinerek durumu sorunca ikimizin de kızı bulamadığı anlaşıldı. Orada bir süre hiçbir şey söylemeden korkuyla birbirimize baktık. Arkadaşımın benim başından beri ona gösterdiğimin kat be kat fazlası ilgiyi bana gösterdiğini hissedebiliyordum.

"Yukarıdadır," dedi, "bakmadığınız odalardan birindedir."

"Hayır, uzağa gitmiş." Kararımı vermiştim. "Evden çıkmış."

Bayan Grose gözlerini belertti. "Şapkasını almadan mı?"

Benim bakışlarımın da altta kalır yanı yoktu. "O kadın da hep şapkasız değil midir zaten?"

"Flora o kadınla mı yani?"

"O kadınla!" dedim. "Onları bulmalıyız."

Arkadaşımın kolunu tutup sıktım ama söylediğim sözle afallamış olduğu için bir tepki veremedi. Onun yerine tedirgin bir şekilde sordu: "Miles Bey nerede peki?"

"Ah, o da Quint'le birlikte. Ders odasındalar."

"Tanrım, küçükhanım!" Söylediğim bir sözün, dolayısıyla sanırım ses tonumun da, bugüne kadar hiç bu kadar sakin bir itimatla karşılanmadığının farkındaydım.

"Oyun oynandı artık," diye devam ettim, "planlarını başarıyla uyguladılar. Flora gitmişken beni oyalamanın en şahane yolunu buldu, Miles."

"Şahane mi?" dedi Bayan Grose sersemlemiş bir şekilde.

"Şeytani diyelim o halde!" dedim neredeyse neşeyle. "Bu esnada kendini de sağlama aldı. Şu işe bak!"

Çaresizce üst kata doğru bakıyordu. "Yani siz Miles'ı onunla..."

"Quint'le yalnız bıraktım, evet. Bu şimdi umurumda değil."

Bayan Grose böyle anlarda daima gelip elimi tutar, böylece beni durdurmuş olurdu. Fakat bu ani teslimiyetim üzerine bir an afalladı, sonra, "Mektubunuz yüzünden mi?" diye sordu.

Cevap vermek yerine hızla cebimdeki mektubu çıkarıp önce ona uzattım, sonra geri çekip havaya kaldırdım, sonra da kolumu elinden kurtarıp salondaki büyük masanın yanına gittim ve mektubu masaya koydum. "Luke alır mektubu," dedim Bayan Grose'un yanına geri dönerken. Evin kapısına gittim, kapıyı açtım, merdivenleri inmeye başladım.

Arkadaşım hâlâ tereddüt içindeydi. Sabaha kadar devam eden fırtına artık dinmişti ama hava hâlâ nemli ve griydi. Ben yola indiğimde Bayan Grose kapının eşiğinde duruyordu. "Üzerinize bir şey almadan mı gidiyorsunuz?"

"Çocuğun üzerinde hiçbir şey yokken umurumda olur mu? Giyinmeye vaktim yok," diye seslendim. "Sen giyeceksen giy. Bu arada üst kata da bir bakarsın."

"Onlara mı yani?" Ah, bu sözüm üzerine zavallı kadıncağız hemen koşup yanıma geldi!

XIX

Doğru Bly'da göl tabir edilen yere gittik. Burası her ne kadar benim dünyayı gezip görmemiş gözlerime göründüğünden daha önemsiz bir su birikintisi olsa da bunun doğru tabir olduğunu söyleyebilirim. Su birikintilerine pek bir aşinalığım yoktu ve Bly gölü de iskelesinde bağlı duran, bize tahsis edilmiş o düz tabanlı eski kayığa öğrencilerimin himayesinde binip üzerinde gezinmeye razı olduğum o nadir anlarda gözüme fazlasıyla büyük ve çırpıntılı gelmişti. Kayığın her zaman bağlı olduğu iskele eve yarım mil mesafedeydi ama içimden bir ses Flora her neredeyse, eve yakın bir yerde değil diyordu. Bugüne kadar hiç yanımdan kaybolup bir yerlere gittiği olmamıştı ama göl kıyısındaki o malum günden sonra yaptığımız yürüyüşlerde nereye gitmeye teşne olduğunun farkındaydım. Bu yüzden şu an Bayan Grose'u kararlı adımlarla peşime katmıştım. Onun da fark ettiği anda çok şaşırarak itiraz ettiği bir yöne doğru gidiyorduk. "Göle mi gidiyoruz, küçükhanım? Sizce Flora gölün içinde mi?"

"Olabilir, gerçi sanırım su çok derin değil ama. Büyük ihtimalle sana geçen gün o söylediğim şeyi gördüğümüz yerde."

"Hani şu görmemiş gibi yaptığı şey mi?"

"Hem de ne muazzam soğukkanlılıkla! Oraya tek başına gitmek isteyeceğinden hep emindim zaten. Ağabeyi de bunu yapabilmesi için her şeyi ayarladı işte."

Bayan Grose hâlâ az önce durduğu yerde duruyordu. "Onlarla hâlâ konuştuklarını mı düşünüyorsunuz?"

Buna çok kesin bir cevap verebilirdim! "Hem de duysak ağzımızın açık kalacağı şeyler konuşuyorlar."

"Peki ya gerçekten Flora oradaysa..."

"Evet?"

"Bayan Jessel da mı orada?"

"Hiç şüphen olmasın. Göreceksin."

"Ah, istemez," dedi arkadaşım. Olduğu yere öyle bir mıhlanmıştı ki, yerinden kıpırdamayacağını anlayınca tek başıma ilerlemeye başladım. Fakat gölün kıyısına geldiğimde Bayan Grose hemen arkamdaydı ve başıma ne gelirse gelsin o an en güvenli yerin benim yanım olduğunu düşündüğünün farkındaydım. Sonunda gölün büyük bir kısmını görebileceğimiz bir noktaya gelip kızın suda olmadığını anlayınca derin bir oh çekti. Gölün bizim tarafımızdaki kıyısında da, yaklaşık yirmi metrelik bir kısmını suya doğru eğilmiş bir çalının kapladığı karşı kıyısında da Flora'dan eser yoktu. Boyu eninden uç noktasını göremeyeceğimiz kadar uzun olan bu göl sığ bir nehir zannedilebilirdi. Boş göle bir süre baktık, sonra arkadaşımın gözlerindeki ifadeyi hissettim. Ne demek istediğini anlamıştım ve kafamı iki yana sallayarak reddettim.

"Hayır, dur bir dakika! Kayığı almış."

Arkadaşım bir boş iskeleye, bir göle baktı. "Nerede peki kayık?"

"Kayığı göremiyor olmamız en güçlü kanıt. Kayığı alıp karşı kıyıya gitmiş, orada da bir yere saklanmış olmalı."

"Tek başına mı? O çocuk haliyle..."

"Tek başına değil. Ayrıca böyle zamanlarda hiç de çocuk gibi değil; yaşlı bir kadın gibi oluyor." Kıyıyı gözüm alabildiğince süzdüm. Bu esnada Bayan Grose ona söylemiş olduğum bu tuhaf şeyi o meşhur tevekkülüyle düşünüyordu; sonra kayığın bal gibi de göldeki girintilerden birinin oluşturduğu korunaklı küçük bir yerde, kıyıdaki bir tümseğin veya göl kenarındaki bir ağaç kümesinin arkasında olabileceğini söyledim.

"Peki kayık oradaysa Flora nerede?" diye sordu arkadaşım endişeyle.

"Bizim de işte bunu öğrenmemiz gerekiyor." Yürümeye başladım.

"Gölün etrafından dolaşarak mı?"

"Elbette. Biraz uzak ama olsun. En fazla on dakikamızı alır ama kızın yürümemeyi tercih etmesine neden olacak kadar uzak. Dümdüz gitmiş olsa gerek."

"Ama yarabbi!" dedi arkadaşım tekrar; sunmuş olduğum bu mantık silsilesi ona çok fazla gelmişti. Anında peşime takılmıştı; çamurlu bir zeminde, otlarla kaplı, dolambaçlı bir patikada oldukça yorucu bir yürüyüşten sonra yarı yola geldiğimizde nefeslenmesi için durdum. Tutunması için minnettar bir şekilde kolumu uzatıp bana çok büyük yardımı dokunabileceğine onu temin ettim. Böylece bir kez daha yola koyulduk. Birkaç dakika sonra kayığı tam tahmin ettiğim yerde bulduğumuz bir noktaya geldik. Kayık mümkün olduğunca görünmeyecek şekilde oraya bırakılmış ve göl kıyısına kayıklar bağlansın diye çekilmiş çitin direklerinden birine bağlanmıştı. Sudan alınıp güzelce kayığın içine konmuş küreklerin küçük bir kız için oldukça büyük olduğunu fark ettim; fakat burada geçirdiğim süre zarfında öyle mucizelere şahit olmuş, o kadar çok tuhaflığa ağzım açık bakakalmıştım ki! Çitte bir gedik vardı. Gedikten geçip kısa bir yürüyüşten sonra açıklığa çıktık. Sonra, "İşte orada!" diye bağırdık aynı anda.

Flora az ileride, çimenlerin üzerinde karşımızda duruyor, sanki gösterisi artık sona ermiş gibi gülümsüyordu. Yaptığı bir sonraki şey ise öne eğilip sanki tam bu işi yapmak için oradaymış gibi, yerden kocaman, çirkin, solmuş bir eğreltiotunu koparmak oldu. Çalıların arasından az önce çıktığından anında emin oldum. Adım atmadan bizi bekliyordu. Ona yaklaşırkenki büyük ciddiyetimizin farkındaydım. O ise sürekli gülümsüyordu. Sonunda yanına gittik. Bütün bunlar alenen uğursuz bir sessizlik içinde gerçekleşmişti. Büyüyü ilk bozan Bayan Grose oldu: Dizlerinin üzerine çöküp çocuğu kendine çekti ve o küçük, narin vücudunu göğsüne bastırıp uzun uzun kucakladı. Bu sessiz çırpınış sürerken yapabildiğim tek şey onları

izlemekti; Flora'nın arkadaşımın omzunun üzerinden bana yan yan bakan yüzünü görünce iyice dikkat kesildim. Bu artık ciddi bir suratttı, ışıltısı gitmişti; fakat Bayan Grose'la olan ilişkisinin basitliğini kıskanmamla birlikte içimdeki sızıyı da artırmıştı. Yine de bütün bu süre içerisinde aramızda Flora'nın elindeki o aptal eğreltiotunu yere atması dışında bir şey geçmedi. Birbirimize âdeta artık bahanelerin işe yaramayacağını söylüyorduk. Bayan Grose nihayet ayağa kalkınca çocuğu elinden tuttu, böylece ikisi karşımda duruyordu; bu tuhaf suskunluğumuz Bayan Grose'un bana fırlattığı o içten bakışla iyice belirgin bir hal almıştı. "Ölsem de konuşmam!" diyordu bu bakış.

Suskunluğu ilk bozan, saf bir hayretle beni baştan aşağı süzen Flora oldu. Serpuşsuz halimize şaşkınlıkla bakıyordu.

"Şapkalarınız nerede sizin?"

"Seninki nerede ki canım?" dedim ben de anında.

O şen haline geri dönmüştü ve bunu gayet yeterli bir cevap olarak algıladığı anlaşılıyordu. "Miles nerede peki?" diye sordu.

Bu acar hali beni bitirmişti. Kınından çekilmiş bir kılıcın ışıltısı gibi ağzından bir anda çıkan bu üç kelime haftalardır elimde tuttuğum, ağzına kadar dolu olan bardağı taşıran ve şu an sel olup aktığını hissettiğim son damla olmuştu. "Sen bana söylersen ben de sana söylerim," dediğimi, sonra da bunu söylerken titreyen sesimi duydum.

"Eh, ne soracaksın ki?"

Bayan Grose endişeli gözlerle bana bakıyordu ama artık çok geçti. Ağzımdaki baklayı çıkardım. "Bayan Jessel nerede, yavrucuğum?"

XX

Tıpkı Miles'la kilise bahçesinde olduğu gibi, her şey bir anda oldu. Bu ismin aramızda bir kez dahi olsun zikredilmemiş olmasına rağmen, çocuğun ismi duyunca gözlerinin bir anda parlamasıyla sessizliği sanki bir camı şangır şungur kırarak bozmuş gibi olmuştum. Bayan Grose aynı anda, bu yaman darbemi savuşturmak istercesine, korkmuş, daha doğrusu yaralanmış bir hayvan gibi çığlık attı. Birkaç saniye sonra bu çığlığa ben de eşlik ettim. Arkadaşımın koluna yapıştım. "Orada, orada!"

Bayan Jessel karşı kıyıda, tam geçen sefer durduğu yerde duruyordu. İçimde oluşan ilk duygunun, ne tuhaftır ki, iddialarımın kanıtlanıyor olmasının yarattığı büyük mutluluk olduğunu hatırlıyorum. Oradaydı, haklı çıkmıştım; oradaydı ve ben zalim de değildim deli de. Zavallı ve korkmuş Bayan Grose için oradaydı ama en çok da Flora için oradaydı; burada geçirdiğim korkunç zamanın hiçbir ânı ise ona bilinçli bir şekilde, sanki bu solgun yüzlü ve aç iblis beni anlayabilecekmiş gibi, içimden bir şükran mesajı yolladığım an kadar sıradışı değildi. Az önce arkadaşımla birlikte durmuş olduğumuz yerde dikiliyordu ve ulaşabildiği her yere kötülük saçıyordu. Bu ilk görsel ve duygusal canlılık birkaç saniye sürmüş, bu süre içinde Bayan Grose'un gösterdiğim yere gözlerini kırpıştırarak şaşkınlıkla bakması onun da nihayet görmüş olduğunun net bir göstergesi olmuş, gözlerimi derhal çocuğa çevirmeme neden olmuştu. Flora'nın hali ise açıkçası beni çok şaşırtmıştı; onu sadece tedirgin bir halde görseydim çok daha az şaşırırdım. Böyle dehşete düşmesi elbette

beklediğim bir şey değildi. Onu takip ettiğimizi bildiği için hazır ve tetikte olduğundan hiçbir duygusunu belli etmeyecekti; bu yüzden onu hiç beklemediğim bir halde görmek beni çok sarsmıştı. Onu küçük, pembe suratında en ufak bir kıpırtı olmadan, göstermiş olduğum olağanüstü şeye dönüp bakmaya tenezzül bile etmez halde, aksine bana dönüp onda bugüne kadar hiç görmediğim durgun bir ciddiyetle, sanki aklımı okumuş da beni suçluyor ve yargılıyormuş gibi bakarken görmek.. İşte bu Flora'yı korkuya kapılmama neden olacak bir varlığa dönüştüren darbe olmuştu. Her şeyi olanca netliğiyle gördüğüne hiç olmadığım kadar emin olmama rağmen korkuya kapılmıştım ve kendimi savunma ihtiyacıyla bana şahitlik etmesi için heyecanla seslendim. "İşte orada, seni küçük mutsuz şey... işte, işte, işte, sen de görüyorsun onu, tıpkı beni gördüğün gibi!" Daha az önce Bayan Grose'a Flora'nın böyle anlarda küçük bir çocuk değil, koca bir kadın olduğunu söylemiştim. Bu tanım Flora'nın bu sözlerime cevaben gözlerinde en ufak bir ödün, en ufak bir ikrar olmadan, giderek derinleşen, bir anda çehresine yerleşen bir kınamayla bana bakınca olanca çarpıcılığıyla tasdik edilmiş oldu. O an, nasıl diyeyim, onun ancak bu tavrı olarak tabir edebileceğim şeye her şeyden çok şaşırmış olsam da, aynı anda Bayan Grose'u da, hem de adamakıllı hesaba katmam gerektiğini fark etmiştim. Arkadaşım da hemen akabinde kıpkırmızı olmuş suratı ve beni fevri bir şekilde kınayan yüksek sesi dışında her şeyi bir anda silip attı. "Bu da neyin nesi şimdi, küçükhanım! Ne görüyorsunuz ki siz?"

Ne demek istediğini bir anda anlayamadım, çünkü o konuşurken bile bu iğrenç varlık apaçık bir şekilde, kılını kıpırdatmadan karşımızda duruyordu. Zaten bir dakikadır o haldeydi, ben meslektaşımı tuttuğum gibi âdeta sürüklercesine ona doğru götürüp üstüne bir de elimle işaret ederken de aynı halde dikiliyordu. "Sen de bizim gördüğümüzü aynen görmüyor musun? Şu an mı görmüyorsun acaba? Şu an mı? Alev alev yanan bir ateş gibi kocaman! Baksana, ablacığım, bak!" Baktı ve olumsuzlama, reddetme, acıma dolu bir iniltiyle, biraz da bu işin dışında bırakılmış olmanın getir-

diği rahatlamayla, bana o an bile etkileyici gelecek şekilde, elinden gelse beni destekleyeceğini hissettirdi. Bu desteğe de ihtiyacım olabilirdi, çünkü gözlerinin tamamen mühürlü olduğunu fark etmemle aldığım yaman darbeyle un ufak olduğumu, kurşuni selefiminse bu mağlubiyetimi olduğu yerden üzerine başa basa ilan ettiğini hissettim. Hepsinin ötesinde Flora'nın bu şaşılası tavrından ne çıkarmam gerektiğinin farkındaydım. Bayan Grose da anında bu tavra bürünmüş, muazzam bir kişisel zaferin üzerine yaşadığım yıkım duygusunu delip geçerek, soluk soluğa kızı rahatlatmaya çalışıyordu. "Orada öyle biri yok, küçükhanım, kimse yok orada... bir şey görmedin, tatlım! Zavallı Bayan Jessel nasıl orada olsun? Öldü o kadıncağız. Bunu biliyoruz, değil mi, tatlım?" gibi saçma sapan sözler söyleyerek kıza yaklaşıyordu. "Bütün bunlar küçük bir yanlışlık. Şaka bu. Gel biz hemen eve gidelim!"

Dostumuz ise bu sözlere tuhaf, hızlı, yapmacık bir terbiyeyle karşılık verdi ve bir kez daha Bayan Grose'la birlikte ayakta, bana inadına muhalefet edercesine hemhal olmuş bir şekilde duruyorlardı. Flora yüzündeki o küçük kınama maskesiyle gözlerini dikmiş bana bakıyor, bense o orada arkadaşımızın elbisesini sımsıkı tutmuş halde dururken yüzündeki o benzersiz çocuksu güzelliğin bir anda yitip gittiğini görür gibi oldum diye Tanrı'ya beni affetmesi için yakarıyordum. Daha önce de söylemiştim, Flora kelimenin tam anlamıyla, fena halde sertti; bayağılaşmış, neredeyse çirkinleşmişti. "Ne demek istediğini anlamıyorum. Ben kimseyi görmüyorum. Hiçbir şey görmüyorum. Hiç görmedim. Bence sen kötü kalplisin. Seni sevmiyorum!" Ancak arsız bir sokak çocuğunda görülebilecek bu çıkıştan sonra Bayan Grose'a iyice sıkı sarılıp o korkunç küçük suratını eteğine gömdü. O haldeyken neredeyse öfkeli bir sesle feryat ediyordu: "Götür beni, götür beni... ah, kurtar beni ondan!"

"Benden mi?" dedim nefesim kesilerek.

"Senden, senden!" diye bağırdı.

Bayan Grose bile korkulu gözlerle bana bakıyordu. Benimse karşı kıyıda kıpırtısız bir halde, sanki ta oradan seslerimizi hâlâ du-

yuyormuş gibi kaskatı duran, sanki bana yardım etmek için değil, felaketim olmak için orada olan o şahısla yeniden iletişime geçmekten başka yapabileceğim bir şey yoktu. Lanet olasıca çocuk insanın yüreğine hançer gibi saplanan o kelimeleri sanki dışarıdaki bir kaynaktan çekip almış gibi konuşmuştu, bu yüzden her şeyi çaresizce kabullenerek kafamı kederle iki yana sallamakla yetindim. "Bugüne kadar bazı şüphelerim olduysa da, şu an tüm şüphelerim kayboldu. Bunca zamandır bu sefil hakikatle yaşıyordum ama artık bu hakikat her yanımı iyice kuşattı. Tabii seni kaybetmiş oldum. Ben aranıza girdim, sense onun buyruğu altına," dedim, bir yandan da gölün karşı kıyısındaki şeytani şahidimize bakarak, "buna mani olmanın kolay ve kusursuz yolunu buldun. Ben elimden geleni yaptım ama seni kaybettim. Hoşça kal." Bayan Grose'a da buyurgan, neredeyse çılgın bir sesle, "Gidin, gidin!" diye bağırdım. O da muazzam bir ıstırapla ama hiç sesini çıkarmadan kızı alıp hiçbir şey görmemesine rağmen korkunç bir şey olduğuna ve büyük bir çöküntünün bizi çepeçevre kuşattığına kani olmuş bir şekilde arkasını döndü ve geldiğimiz yoldan olabildiğince hızlı adımlarla yürümeye başladı.

Tek başıma kaldığımda ilk olarak ne olduğuyla ilgili herhangi bir anım yok. Yalnızca, sanırım çeyrek saat sonra, derdimi delip geçen buz gibi, leş kokulu bir rutubetin ve sertliğin çılgınca bir kedere gark olarak kendimi yüzükoyun yere atmış olduğumu anlamama neden olduğunu biliyorum. O halde hüngür hüngür ağlayarak çok uzun süre kalmış olmalıyım, çünkü kafamı kaldırdığımda güneş batmak üzereydi. Ayağa kalkıp bir süre alacakaranlıkta gri göle ve boş, bomboş kıyısına baktım, sonra kasvetli ve zorlu yoluma düşüp eve doğru yola koyuldum. Çitteki gediğin oraya geldiğimde kayığın yerinde olmadığını şaşkınlıkla görünce Flora'nın içinde olduğumuz duruma nasıl da sıradışı bir şekilde hâkim olduğunu bir kez daha anladım. O geceyi Bayan Grose'la birbirlerine tek kelime etmeden, ayrıca saçma sapan olmayacağını bilsem mutlu diyebileceğim bir şekilde geçirdiler. Eve döndüğümde ikisini de görmemiştim ama sanki bunu telafi etmek istermiş gibi Miles'ı bol bol gördüm. Hatta

o kadar çok gördüm ki (başka da bir tabir kullanamıyorum), sanki bugüne kadar hiç o kadar görmemişim gibi geldi. Bly'da geçirdiğim hiçbir gece o geceki kadar meşum değildi. Yine de o uğursuzluğa, ayaklarımın altına serilen onca kasavete rağmen o çöken hakikat içerisinde düpedüz tatlı bir hüzün vardı. Eve vardığımda oğlanı pek aramadım; üzerimi değiştirmek ve Flora'yla aramızın bozuluşuna dair somut bir kanıt olup olmadığına hızlıca bir bakmak için doğruca odama çıktım. Flora'nın eşyaları alınıp götürülmüştü. Sonra ders odasındaki şöminenin karşısında otururken hizmetçi kız çayımı getirdiğinde diğer öğrencim hakkında hiçbir şey sormadım. Onun artık böyle bir özgürlüğü vardı, hem de sonuna kadar! Evet, gerçekten özgürdü ve bu özgürlük, en azından kısmen, saat sekize doğru yanıma gelip benimle sessizce oturmaktan ibaretti. Çay bardakları ve tabakları toplanırken mumları söndürmüş ve iskemlemi iyice ateşe yaklaştırmıştım. İçeride bir ölümlü soğukluğu olduğunun farkındaydım ve sanki bir daha asla ısınamayacakmışım gibi hissediyordum. Yani Miles kapıda belirdiğinde ateşin karşısında düşünceli düşünceli oturuyordum. Kapıda sanki bana bakarmış gibi bir süre durdu, sonra düşüncelerimi paylaşmak istercesine, şöminenin öbür tarafına geçip bir iskemleye çöktü. Çıt çıkarmadan oturuyorduk ve galiba Miles yanımda olmak istiyordu.

XXI

Daha doğan güneş odamdan içeri girmeden gözlerimi iyice beter haberlerle yatağımın başucuna gelen Bayan Grose'a açtım. Flora öyle bir ateşlenmişti ki galiba bir hastalık kapıdaydı; eski mürebbiyesiyle zerre kadar ilgisi olmayan tamamen yeni mürebbiyesi hakkında korkularla dolu, aşırı huzursuz bir gece geçirmişti. İtirazı Bayan Jessel'ın yeniden ortaya çıkma ihtimaline değil, açıkça ve hiddetle banaydı. Tabii derhal yataktan kalktım, soracak bir sürü şeyim vardı; arkadaşım da zaten sorularımı cevaplamaya dünden hazırdı. Bunu ona çocuğun samimiyetine mi yoksa benimkine mi inandığını sorduğum anda anladım. "Orada ya da başka bir yerde bir şey gördüğünü ısrarla inkâr mı ediyor?"

Konuğumun derdi gerçekten büyüktü. "Ah, küçükhanım, bu onu zorlayabileceğim bir konu değil ki! Ayrıca zaten buna pek gerek duymadığımı söylemeliyim. Bu olanlar onu, her santimini yaşlandırdı."

"Evet, onu çok iyi anlıyorum. Samimiyetine inanılmayıp töhmet altında kalınca küçük bir zat-ı muhterem gibi herkese içerledi. 'Bayan Jessel, öyle mi?' Ah, seni 'muteber' yumurcak! Bende dün bıraktığı intiba, inan ki, çok garipti; diğerlerine hiç benzemiyordu. Bu sefer baltayı taşa vurdum! Benimle bir daha asla konuşmayacak."

Bütün bu söylediklerim çok çirkin ve anlaşılmaz şeyler olduğu için Bayan Grose bir süre sessiz kaldı, sonra sözlerimi arkasında başka şeyler olduğunu anladığım bir içtenlikle doğruladı. "Bence de öyle, küçükhanım, asla konuşmayacak. Bu konuda gerçekten kararlı bir hali var!"

"Şu anki durumunun sebebi de işte bu hal!" diye özetledim vaziyeti.

Ah, başka hiçbir şeyi değilse de işte o hali konuğumun yüzünde görebiliyordum! "Üç dakikada bir acaba siz mi geliyorsunuz diye soruyor bana."

"Anlıyorum, anlıyorum." Benim dilimin ucunda da söyleyebildiklerimden çok daha fazlası vardı. "Sana dünden beri Bayan Jessel hakkında, öyle berbat bir şeyle tanışık olduğunu inkâr etmek dışında, herhangi bir şey söyledi mi?"

"Tek kelime etmedi, küçükhanım. Ayrıca biliyorsunuz ki," diye devam etti arkadaşım, "göldeyken, en azından o anda ve orada, hiç kimse olmadığını söyledi bana."

"Öyle bir vardı ki! Sen tabii onun sözlerine itibar ediyorsun."

"Karşı çıkmıyorum. Başka ne yapabilirim ki?"

"Hiçbir şey! Karşında dünyanın en akıllı çocuğu var. Bunlar, yani o iki arkadaşları, bu çocukları doğanın yapabileceğinden de akıllı yaptılar; çünkü ellerine işleyecek harikulade bir malzeme geçti! Artık Flora'nın elinde sızlanacak bir konu var ve bunu sonuna kadar kullanacak."

"Evet, küçükhanım ama ne amaçla?"

"Ne amaçla olacak, beni amcasıyla muhatap etmek için. Beni ona rezil rüsva edecek!"

O sahneyi düşünen Bayan Grose'un suratını görünce irkildim; bir süre sanki onları bir arada görmüş gibi baktı. "Hele ki beyefendi sizin hakkınızda o kadar iyi düşünürken!"

"Ama bunu, şimdi anlıyorum ki, gösterme şekli çok tuhaf!" dedim gülerek. "Fakat bunun önemi yok. Flora'nın istediği şey benden kurtulmak."

Arkadaşım cesurca mutabık oldu. "Bir daha yüzünüzü bile görmek istemiyor."

"Yani sen şimdi beni bir an evvel yolcu etmeye mi geldin?" diye sordum. Ama sorumu yanıtlamasına fırsat vermeden atıldım. "Benim daha iyi bir fikrim var. Düşüne taşına vardığım bir sonuç. Bu-

radan gitmem doğru görünebilir, ayrıca pazar günü gitmeye de çok yaklaşmıştım. Ama yine de bu işe yaramayacak. Gitmesi gereken sensin. Flora'yı götürmelisin."

Konuğum bunun üzerine uzun uzun düşündü. "Peki ama nereye?"

"Buradan uzağa. Onlardan uzağa. En önemlisi, benden uzağa. Doğru amcasına."

"Sırf sizi şikâyet etmesi için mi?"

"Hayır, 'sırf' onun için değil! Beni derdimin çaresiyle bırakmak için de."

Hâlâ tam anlayamamıştı. "Neymiş ki derdinizin çaresi?"

"En başta senin sadakatin. Sonra da Miles'ınki."

Dikkatle bana baktı. "Sizce o..."

"Fırsatını bulduğu anda bana düşman olmaz mı diyeceksin? Evet, bu da aklıma gelmiyor değil. Ama ne olursa olsun denemek istiyorum. Kız kardeşini bir an önce alıp git buradan ve beni onunla yalnız bırak." Hâlâ biraz da olsa keyfimin olması beni çok şaşırtıyordu, dolayısıyla Bayan Grose'un bu halimin güzel bir örneğini görmesine rağmen tereddüt içinde olması birazcık canımı sıkıyordu. "Bir şey daha var tabii," diye devam ettim, "Flora buradan gitmeden birbirlerini üç saniye bile görmemeliler."

Sonra birden Flora'nın gölden döndüğümüzden beri kendini odasına kapatmış olmasına rağmen çok geç kalmış olabileceğimizi fark ettim. "Yoksa görüştüler mi?" diye sordum endişeyle.

Bu sorum üzerine Bayan Grose'un yüzü kıpkırmızı oldu. "Ah, küçükhanım, o kadar da aptal değilim! Onu mecburen üç-dört kere yalnız bıraktım ama her seferinde yanında hizmetçi kızlardan biri vardı, şimdi de yalnız ama kapısı kilitli. Yine de... yine de!" Çok fazla şey vardı.

"Yine de ne?"

"Şey, küçükbeyden emin misiniz?"

"Senden başka hiçbir şeyden emin değilim. Ama dün akşamdan sonra yeniden ümitlendim. Galiba bana bir çıkış yolu vermek is-

tiyor. Zavallı kibar çocukcağız, benimle konuşmak istiyor sanırım. Dün akşam ateşin karşısında benimle sanki kelimeler dilinin ucundaymış gibi iki saat oturdu."

Bayan Grose pencereden dışarı bakıp ağarmaya başlayan günü uzun uzun seyretti. "Konuştu mu peki?"

"Hayır, çok bekledim ama konuşmadı. Sessizliği hiç bozmadan kız kardeşinin durumundan ve yokluğundan şöyle bir bahsettik ve birbirimize iyi geceler dileyerek öpüşüp ayrıldık. Yine de," diye devam ettim, "amcası Flora'yı görecek olursa, işler böylesine sarpa sardığı için oğlana biraz daha vakit tanımadan kızın ağabeyiyle görüşmesine izin veremem."

Arkadaşım her ne hikmetse hâlâ tereddüt içindeydi. "Biraz daha vakitten kastınız nedir?"

"Bir-iki gün işte. Adamakıllı konuşması için. Sonra benim tarafıma geçer, ki sen de bunun önemini biliyorsun. Hiçbir şey olmazsa başarısız olduğumla kalırım, sen de hiç değilse şehre vardığında elinden geleni yaparak bana yardım etmiş olursun." Bunları söyledim ama bir süre daha o anlaşılmaz çekingenliği devam edince bir kez daha imdadına koştum. "Tabii," dedim, "gitmek istemiyorsan başka."

Nihayet yüzünde bir aydınlanma gördüm; yemin eder gibi elini bana doğru uzattı. "Gideceğim, gideceğim. Bu sabah gidiyorum."

Çok hakkaniyetli olmak istiyordum. "Yine de beklemek istersen Flora'nın beni görmemesini sağlarım."

"Hayır, hayır. Sorun burası. Buradan ayrılması gerek." Bir an kederli gözlerle bana baktı, sonra devam etti: "Dediğiniz doğru, küçükhanım. Benim..."

"Ee?"

"Benim de artık burada durmamam gerekiyor."

Bunu söylerkenki bakışları bütün olasılıkları bir anda düşünmeme neden oldu. "Sen, yani, dünden beri, onu gördün mü?"

Kafasını vakarla iki yana salladı. "Duydum."

"Duydun mu?"

"Çocuktan. Korkunç şeyler! Orada!" dedi acı dolu bir rahatlamayla iç çekerek. "Şerefim üzerine yemin ederim, küçükhanım, öyle şeyler söylüyor ki..." Bunları demesiyle birlikte aklına gelenlerle sinirleri bozuldu; birden ağlamaya başlayarak kendini koltuğuma bıraktı ve onda daha önce de gördüğüm üzere kendini kedere teslim etti.

Bense kendimi bambaşka bir şekilde koyuverdim. "Ah, Tanrı'ya şükür!"

Bu sözüm üzerine yeniden ayağa kalktı ve inleyerek gözlerini sildi. "Tanrı'ya şükür mü?"

"Bu beni o kadar haklı çıkarıyor ki!"

"Çıkarıyor, küçükhanım!"

Bunu üzerine basa basa söylemeyi daha fazla arzulayamazdım ama yine de tereddüt ettim. "O kadar mı korkunç?"

Meslektaşımın kendini nasıl ifade edeceğini bilemediğini görebiliyordum. "Gerçekten çok şaşırtıcı."

"Peki benim hakkımda mı?"

"Madem öğrenmek istiyorsunuz, sizin hakkınızda. Küçük bir hanımefendiden hiç beklenmeyecek sözler. Bu lafları da nereden öğreniyorsa..."

"Benim için kullandığı o korkunç sözleri mi? Ben biliyorum!" diye araya girdim gayet manidar olduğu su götürmeyen bir şekilde gülerek.

Bunun üzerine arkadaşımın suratı iyice asıldı. "Eh, herhalde ben de biliyorum. Ne de olsa bazılarını daha önce de duymuşluğum var. Yine de zoruma gidiyor," dedi kadıncağız, bir yandan da masamın üzerindeki saate bakarak. "Ama şimdi gitmem gerekiyor."

Ama onu alıkoydum. "Ah, madem zoruna gidiyor..."

"Onunla nasıl duruyorsun diyorsunuz. Nasıl olacak, sadece şu sebepten: onu buradan götürmek için. Buradan, onlardan uzaklaştırmak için."

"Farklı olabilsin, özgür olabilsin diye mi?" Neredeyse mutlulukla tuttum onu. "O halde, dün olanlara rağmen, inanıyor musun yani?"

"Böyle şeylere mi?" Suratındaki ifadeye bakılırsa, onlardan kastının ne olduğu açıkça ortadaydı. Zaten hemen akabinde ondan hiç görmediğim bir açık yüreklilik gösterdi. "İnanıyorum."

Evet, bu bir mutluluktu ve hâlâ omuz omzaydık; bunun böyle süreceğini bilsem, yaşanan diğer olaylara hiç aldırmazdım. İlk zamanlarda nasıl sırdaşlığa ihtiyacım vardıysa, felaket zamanında vereceğim destek de aynı olur, arkadaşım dürüstlüğüme kefil olursa ben de onun her şeyine kefil olurdum. Yine de ondan ayrılma noktasında hâlâ biraz utanç duyuyordum. "Tabii şunu da unutmamamız gerek. Göndereceğim uyarı mektubu şehre senden önce varacak."

Şu âna kadar lafı ağzında nasıl geveleldiğini ve bu son sözlerimin onu nasıl yorduğunu gördüm. "Mektubunuz oraya varmayacak. Hiç yola çıkmadı ki."

"Ne oldu peki mektuba?"

"Tanrı bilir! Küçükbey Miles..."

"O mu aldı yani mektubu?"

Konuşmak istemiyordu ama bu gönülsüzlüğünü yendi. "Yani demek istiyorum ki, dün Bayan Flora'yla eve döndüğümüzde mektubun koyduğunuz yerde olmadığını gördüm. Akşamüzeri bir punduna getirip Luke'a sordum, o da ne görmüş ne dokunmuş." Bunun üzerine yapabildiğimiz tek şey o meşhur bakışmalarımızdan biriydi. Ağzındaki baklayı neredeyse memnuniyetle ilk çıkaran da Bayan Grose oldu. "Görüyorsunuz işte!"

"Evet, mektubu Miles almışsa muhtemelen okuyup yok etmiştir."

"Başka bir ihtimal olamaz mı peki?"

Bir an acı bir gülümsemeyle baktım. "Şu an gözlerinin benimkilerden bile açık olması dikkatimi çekiyor."

Gerçekten de öyleydi ama yine de, neredeyse bunu göstermek istercesine, yüzü kızarabiliyordu. "Okulda ne yapmış olabileceğini anlıyor gibiyim." Gülünç denebilecek bir kırgınlıkla, o kendine has basit keskin hareketlerle başını salladı. "Hırsızlık yaptı!"

Biraz düşündüm. Ondan daha hakkaniyetli olmaya çalışıyordum. "Yani, olabilir."

Beni hiç beklenmedik bir şekilde soğukkanlı bulmuş gibi baktı. "Mektupları çaldı!"

Neden bu kadar sığ bir şekilde sakin olduğumu bilemezdi; bu yüzden ona bu sükûnetimin nedenini elimden geldiğince gösterdim. "Herhalde bunu şimdikinden daha iyi bir amaç uğruna yapmıştır! Gel gör ki dün masaya koyduğum mektubun," diye devam ettim, "ona pek bir faydası olmaz, çünkü mektupta yalnızca bir görüşme talebi vardı. Bu yüzden bu kadarcık bir şey uğruna böylesine ileri gittiği için utanıyor olmalı. Dün akşam kafasındaki şey de kesinlikle yaptığı şeyi itiraf etmekti." O an her şeyi ustaca gördüğümü düşünüyordum. "Sen git, bırak bizi." Çoktan kapıya gitmiş, Bayan Grose'u bir an önce yollamaya çalışıyordum. "Ben onun ağzından lafı alırım. Benimle konuşacak, itiraf edecek. İtiraf ederse kurtulur. Kurtulursa da..."

"Siz de kurtulmuş olursunuz." Kadıncağız beni öptü ve vedalaştık. "Ben sizi o olmadan da kurtarırım!" diye bağırıyordu giderken.

XXII

Esas büyük cendere Bayan Grose gider gitmez (ki onu anında özlemiştim) başladı. Bir anda Miles'la baş başa kalmanın bana kazandıracağı şeyin boyumun ölçüsünü almak olduğunu anında görmüştüm. Bu evde geçirdiğim hiçbir an aşağı inip Bayan Grose'u ve küçük öğrencimi taşıyan at arabasının çoktan bahçe kapısından çıkıp gittiğini öğrendiğim an kadar endişeyle dolu olmamıştı. İşte şimdi hakikatle yüz yüzeyim diyordum kendime ve günün geri kalan kısmının çoğunda bir yandan güçsüzlüğümle savaşırken bir yandan da ziyadesiyle gözü karalık ettiğimi düşünüyordum. Artık hiç olmadığım kadar köşeye sıkışmış haldeydim; üstelik ilk defa etrafımdakilerin yüzünde içinde bulunduğumuz buhranın yansımasını da görebiliyordum. Yaşanan olaylar yüzünden doğal olarak afallamışlardı; biz ne kadar izah etmeye çalışırsak çalışalım, meslektaşımın bu ani hareketini kavramakta güçlük çekiyorlardı. Hizmetçiler ve uşaklar boş boş bakıyordu; bu da asabımı öyle bir bozuyordu ki sonunda bunu müspet bir yardıma dönüştürme ihtiyacı hissettim. Kısacası, dümeni sıkı sıkı tutup geminin alabora olmasını engellemiştim; bütün bunlara göğüs germek için de o sabah çok azametli ve çok mesafeli bir tavra büründüm diyebilirim. Yapmam gereken çok fazla şey olduğu düşüncesi hoşuma gidiyordu. Tek başıma kaldığım için de bu konuda çok kararlı olduğumun bilinmesini sağlamıştım. Sonraki bir iki saat boyunca bu tavırla, herhangi bir hamleye hazırmış gibi görünerek evin her yerini dolaştım. Bu şekilde, ilgili herkesin iyiliği için, kederli bir şekilde arz-ı endam ettim.

Konuyla en ilgisiz görünen kişi ise küçük Miles oldu. Evin içindeki gezintim boyunca ona hiç rastlamamıştım ama bu sayede ilişkimizde evvelki gün Miles'ın piyanonun başındayken beni Flora'nın planlarını gerçekleştirmesi için kandırıp aptal yerine koymasıyla birlikte başlayan değişim herkes tarafından öğrenilmişti. Bu durum Flora'nın kendini odasına kapatıp ortadan kaybolmasıyla zaten iyice aleni bir hal almıştı ama şu an her zamanki ders saatinde ders odasında olmamamız bu değişimin açık ilanıydı. Alt kata inerken odasının kapısını açtığımda Miles çoktan gitmişti. Aşağıda Miles'ın (bir-iki hizmetçi kız eşliğinde) Bayan Grose ve kız kardeşiyle kahvaltısını ettiğini öğrendim. Sonra da şöyle bir dolaşmaya gideceğini söyleyerek evden çıkmıştı; bu da sanırım görevimdeki ani değişikliğe nasıl baktığını en iyi açıklayan şeydi. Bu görevin artık nelerden ibaret olacağına daha sonra karar verecekti. Yine de bir hak talebinden feragat edilmiş olması, özellikle de benim için, tuhaf bir şekilde rahatlatıcı olmuştu. Su yüzüne çok şey çıkmış olsa da, en üste çıkan şeyin benim hâlâ ona öğretecek bir şeylerim olduğu yalanını uzatmanın saçmalığı olduğunu söylersem abartmış olmam. Gururumun kırılmaması adına benden çok onun çaba gösterdiği üstü kapalı küçük numaralarla, gerçek kapasitesine ulaşmak için çırpınmaktan beni kurtarması için Miles'a sığındığım artık gün gibi aşikârdı. Hiç değilse artık özgürlüğüne kavuşmuştu; bir daha bu özgürlüğe asla dokunamayacaktım; üstelik önceki gece ders odasında yanıma geldiğinde, sona ermiş olan bu devir hakkında ne bir itirazda ne de bir imada bulunmuştum. O andan itibaren kafamda bir sürü başka düşünce vardı. Fakat Miles nihayet yanıma geldiğinde, o lekelenmemiş ve üzerine gölge düşmemiş güzel varlığı gördüğüm anda, bu düşünceleri uygulamanın zorluğu, dağ gibi birikmiş dertlerim bir anda kafama dank etti.

Evde tesis ettiğim o azametli hali pekiştirmek için oğlanla yemek yiyeceğimiz sofranın alt kat tabir ettiğimiz yerde kurulmasını buyurmuştum; bu yüzden penceresinin önünde o ilk korkutucu pazar günü Bayan Grose'dan pek de aydınlatıcı denemeyecek o ilk intibaı

edinmiş olduğum odanın tatsız şatafatı içinde Miles'ı bekliyordum. Burada dengemin nasıl da o katı irademin, gözlerimi muhatap olduğum şeyin doğaya fena halde aykırı olduğu gerçeğine sımsıkı yumma iradesinin başarısına bağlı olduğunu, her seferinde olduğu üzere bir kez daha hissediyordum. Sadece ve sadece "doğa" dediğim şeyi bir sır olarak içimde saklayarak, bu dev eziyete beni sıradışı ve tabii nahoş ama ne de olsa sıradan insan ruhunu biraz daha sıkıştıran bir burgu olduğu için zahmetli bir yöne doğru ittiren bir güç muamelesi yaparak devam edebilecektim. Yine de hiçbir teşebbüs insanın tüm doğayı böyle kendine mal etmeye kalkışması kadar incelik gerektiremezdi. Acaba bu durumdan biraz bile olsa yaşananlardan bahsetmeyi engellemek için faydalanabilir miydim? Diğer yandan, bu berbat belirsizliğe bir kez daha dalmayı göze almadan olan bitenlerden nasıl bahsedebilirdim? Neyse ki bir süre sonra bunlara bir cevap bulur gibi oldum ve bu cevap küçük dostumda nadir olan şeyin hızla gözlerimin önünden geçmesiyle su götürmez bir şekilde teyit edilmiş oldu. Sanki şu an bile beni rahatlatmanın zarif bir yolunu, derslerde de sıkça yapmış olduğu üzere, bulmuştu. Yalnızlığımızı paylaşırken o âna kadar hiç sönmemiş aldatıcı bir ışıltıyla parlayan hakikatte bile bir ışık yok muydu? Böylesine meziyetli bir çocuğu insanın mutlak akılla güçbela elde edebileceği yardımdan (hem de şu anki gibi kıymetli bir fırsat varken) mahrum bırakmanın saçma olacağı hakikatinde? Bu akıl ona kendisini kurtarmaktan başka hangi neden için bahşedilmiş olabilirdi ki? İnsan onun zihnine ulaşmak için kişiliğine dil uzatmayı göze alamaz mıydı? Miles sanki, onunla yemek odasında karşılıklı otururken, bana bunun yolunu göstermişti. Sofradaki rostoyu kimsenin yardımı olmadan kesiyordum. Miles ise masaya oturmadan önce bir süre elleri ceplerinde durup sanki şakayla karışık bir şeyler söylemek istermiş gibi kuzu budunun eklem yerine baktı. Sonrasında söylediği şey ise şu oldu: "Canım, baksana, o gerçekten çok mu hasta?"

"Floracık mı? Çok kötü değil, yakında daha iyi olur. Londra'da ona iyi bakarlar. Bly artık ona iyi gelmiyordu. Haydi, gel de etini al."

Sözümü dinleyip tabağını aldı ve dikkatle yerine taşıdı. Masaya oturunca devam etti. "Bly ona birdenbire mi kötü gelmeye başladı?"

"O kadar birdenbire değil. Böyle olacağı belliydi."

"Öyleyse niye onu daha önce göndermedin?"

"Neden önce?"

"Seyahat edemeyecek kadar hasta olmadan önce."

Nasıl olduysa anında cevap verdim. "Seyahat edemeyecek kadar hasta değil. Ama biraz daha burada kalsaydı olabilirdi. Tam zamanında davrandık. Bu yolculuk hastalığın etkilerini azaltacak." Ah, nasıl da ağırbaşlıydım! "Sonra da Flora iyileşecek."

"Anlıyorum, anlıyorum." Miles da ağırbaşlıydı doğrusu. Buraya geldiği günden beri beni sürekli onu ikaz etme iticiliğinden kurtaran o cici "sofra adabıyla" yemeğini yemeye başladı. Okuldan uzaklaştırılma sebebi hiçbir şekilde çirkin yemek yemesi olamazdı. Bugün de her zamanki gibi terbiyeliydi fakat daha bilinçli olduğu da gözden kaçmıyordu. Birinin yardımı olmadan kolay kolay anlayamayacağı şeyleri doğal karşılamak için çaba sarf ettiği açıkça ortadaydı; bu durumu hissettiğinde de huzurlu bir sessizliğe gömüldü. Yemeğimiz çok kısa sürmüştü. Ben zaten yer gibi yapmıştım. Sofrayı hemen kaldırttım. Bu esnada Miles tekrar elleri küçük ceplerinde, sırtı bana dönük bir şekilde ayağa kalkıp evvelki gün aklımı başımdan alan şeyi görmüş olduğum büyük pencereden dışarı bakmaya başladı. Hizmetçi yanımızdayken suskun bir şekilde durduk; garip bir şekilde, balayında kaldıkları otelde garsonun yanında konuşmaya utanan yeni evli bir çift gibi suskunduk. Sonra Miles garson gidince bana döndü. "Hah, sonunda yalnız kaldık!"

XXIII

"Eh, öyle sayılır," dedim sanırım solgun bir gülümsemeyle. "Tam değil ama. Öyle olmasını istemezdik!" diye devam ettim.

"Hayır. Herhalde istemezdik. Tabii bizde ötekiler var."

"Bizde ötekiler var. Gerçekten de ötekiler var," dedim.

"Gerçi varlar ama," dedi elleri hâlâ ceplerinde, karşımda dikilerek, "pek de var sayılmazlar, öyle değil mi?"

Elimden geleni yapmama rağmen kendimi bitkin hissediyordum. "'Pek'ten kastının ne olduğuna bağlı!"

"Evet," dedi tüm iyi niyetiyle, "her şey bir şeye bağlıdır!" Fakat bunu söyledikten sonra yeniden arkasını döndü ve tedirgin, huzursuz, hesaplı adımlarla pencereye gitti. Alnını cama dayayıp bir süre o aptal çalıları ve kasım kasvetini izleyerek öylece durdu. Bense o her zamanki "çalışma" kisvesi altında gidip koltuğa oturdum. Çocukların benim men edildiğim şeye merak sardığını bildiğim anlar olarak tanımladığım o işkence anlarında hep yaptığım üzere kendimi işime vererek, en kötüsüne hazırlıklı olma alışkanlığıma yeterince itaat ettim. Fakat oğlanın mahcup duran sırtından bir anlam çıkarmamla birlikte bir anda bende sıradışı bir intiba oluştu; bu da artık hiçbir şeyden men edilmediğim intibaıydı. Bu çıkarımım birkaç dakika içinde iyice kesinlik kazandı ve esas men edilmiş olanın o olduğu algısıyla ilgiliymiş gibi göründü. Büyük pencerenin çerçeveleri ve kareleri onun için bir tür başarısızlığın resmi gibi bir şeydi. Onu içeriye veya dışarıya hapsedilmiş olarak gördüğümü hissettim. Hayranlık duyulasıydı fakat rahat değildi. Bunu bir anda kalbim umutla çarparak anlamıştım. O

uğursuz pencereden dışarı göremeyeceği bir şeye bakmıyor muydu? Ve bütün bu olup bitenler süresince ilk defa böyle bir çöküş yaşamıyor muydu? İlk defa, ilk. Bunun harikulade bir alamet olduğunu düşündüm. Kendini izliyor olmasına rağmen, bu onu huzursuz ediyordu; zaten gün boyunca huzursuzdu ve o her zamanki usluluğuyla sofrada otururken bile bunu örtbas etmek için o küçük dehasına ihtiyacı vardı. Sonunda dönüp bana baktığında sanki bu deha yitip gitmişti. "Sanırım Bly'ın bana iyi gelmesine memnunum!"

"Sen tabii şu son yirmi dört saatte Bly'la ilgili hiç görmediğin kadar çok şey görmüş olmalısın," dedim cesurca. "Umarım keyfin yerindedir."

"Ya, evet, ta nerelere gittim. Her tarafı gezdim. Hiç bu kadar özgür olmamıştım."

Hakikaten kendine özgü bir tavrı vardı, benim yapabildiğim tek şeyse ona ayak uydurmaya çalışmaktı. "Eh, hoşuna gidiyor mu peki?"

Gülümseyerek öylece duruyordu; sonra iki kelimeye ("Ya senin?") hayatımda hiçbir iki kelimede duymadığım kadar ayrımcılık sığdırdı. Ben daha bunu içime sindirmeye fırsat bulamadan sanki bu yumuşatılması gereken bir densizlikmiş gibi devam etti. "Hiçbir şey bunu kabullenişinden tatlı olamaz, çünkü şu an seninle yalnız kalmış olsak da esas yalnız olan sensin. Ama herhalde," diye atıldı, "bu çok umurunda değildir!"

"Seninle yalnız kalmak mı?" diye sordum. "Yavrucuğum, nasıl umurumda olmaz? Seninle arkadaş olma hakkımdan vazgeçmiş olsam da, çünkü sen artık beni çok aştın, en azından bundan büyük keyif duyuyorum. Yoksa niye hâlâ burada durayım?"

Daha fazla yüzüme bakmaya başlamıştı. Suratındaki artık daha ciddi bir hal alan ifadede bugüne kadar hiç görmediğim bir güzellik olduğunu fark ettim. "Sadece bunun için mi duruyorsun burada?

"Elbette. Arkadaşın olarak buradayım ve sana karşı duyduğum büyük ilgi yüzünden senin için beklediğine değecek bir şeyler yapılana kadar da durmaya devam edeceğim. Bu seni şaşırtmasın." Sesim öylesine titriyordu ki vücudumun titremesini bastırmamın

olanaksız olduğunu anladım. "O fırtınalı gece gelip yatağının başucuna oturduğumda sana dünyada senin için yapmayacağım bir şey olmadığını söylediğimi hatırlamıyor musun?"

"Evet, evet!" Gerginliği gözle görülür bir şekilde arttığından ses tonunu kontrol etmesi gerekiyordu; fakat bu konuda benden çok daha başarılı olduğu için o ciddi ifadesinin altından gülerek sanki birbirimize iltifatlar ediyormuşuz gibi yapabiliyordu. "Ama galiba bu senin için bir şey yapmamı istediğin içindi!"

"Biraz bir şey yapmanı sağlamak içindi," dedim. "Ama sen yapmadın onu."

"Ha, evet," dedi olabilecek en yapmacık şevkle, "sana bir şey söylememi istiyordun."

"Tamam işte. Dosdoğru söylemeni istemiştim. Aklında ne olduğunu yani."

"Ha, demek bunun için burada durdun, öyle mi?"

Sesinde kırgınlıktan kaynaklanan küçücük bir titreme sezebildiğim bir neşeyle konuşuyordu; ama biraz bile olsa teslim olmaya başlamasının üzerimde yarattığı etkiyi ne yapsam anlatamam. Sanki bunca zamandır hasretle beklediğim şey bir anda karşıma çıkmış gibiydi. "Şey, evet. Sanırım suçumu kabul etsem iyi olacak. Tastamam bunun içindi."

O kadar uzun süre bekledi ki bunu burada kalışımın nedeni olan varsayımı çürütmek için yaptığını düşündüm; fakat sonra şunu söyledi: "Yani şimdi mi? Burada mı?"

"Daha iyi bir yer veya zaman olamaz." Huzursuzca etrafına bakındı, bense onda yaklaşan bir korkuya ait ilk belirtileri bende nadiren rastlanan (amma tuhaf!) bir şekilde görür gibi olmuştum. Sanki bir anda benden korkmuş gibiydi, bu da galiba ona hissettirebileceğim en iyi şeydi. Yine de bu çabanın içimde yarattığı sızıyla katı olmaya çalışmanın beyhude olduğunu hissettim. Bir sonraki an ise neredeyse gülünç denebilecek acayiplikteki sesimi duydum: "Yoksa yine dışarı mı çıkmak istiyorsun?"

"Hem de nasıl!" Bir kahraman edasıyla bana gülümsüyor, yüzünün acıyla kıpkırmızı olması bu etkileyici cesaret gösterisinin etki-

sini iyice artırıyordu. Yanında getirdiği şapkasını almış, ben tam sonuca varmak üzereyken yaptığım şeyden sapkınca bir dehşete kapılmama neden olacak şekilde elinde çevirip duruyordu. Bu yaptığım nereden bakılırsa bakılsın zorbalıktı çünkü bana güzel bir ilişkinin mümkün olduğunu gösteren küçücük bir çocukcağızın aklına zorla kötülük ve suçluluk düşüncesini sokmaktan başka ne işe yarıyordu ki? Böylesine zarif bir varlığı hiç aşina olmadığı bir garabetle karşı karşıya bırakmak adilik değil miydi? Sanırım artık durumumuzu zamanında başaramadığım bir açıklıkla yorumlayabiliyordum, çünkü zavallı gözlerimizin yaklaşan bir acının önsezisiyle çakmak çakmak olduğunu görür gibi olmuştum. Bu yüzden birbirine yaklaşmaya cesaret edemeyen savaşçılar gibi, korku ve tereddüt içinde birbirimizin etrafında daireler çizip duruyorduk. Fakat aslında birbirimiz adına korkuyorduk! Bu bir süre daha muallakta ve yaralanmamış halde kalmamızı sağlamıştı. "Sana her şeyi anlatacağım," dedi Miles. "Yani ne istersen anlatacağım. Sen sadece benimle kal, ikimiz de iyi olalım ki anlatayım. Anlatacağım. Ama şimdi değil."

"Neden şimdi değil?"

Bu ısrarım bir kez daha bana arkasını dönüp yere iğne düşse duyulacak bir sessizlik içinde penceresinin önünde durmasına neden oldu. Sonra dışarıda onu adamakıllı hesaplaşması gereken biri bekliyormuş gibi bir edayla yeniden bana döndü. "Luke'u görmem gerek."

Onu hiç bu kadar galiz bir yalan söylemeye mecbur bırakmamıştım, bu yüzden bir o kadar utanç içindeydim. Ama ne kadar korkunç olsa da bu yalanı benim hakikatimi oluşturuyordu. Düşünceler içinde nakşıma birkaç ilmek daha attım. "Pekâlâ, git bakalım Luke'a. Ben de söz verdiğin şey için seni bekleyeyim. Ama bunun karşılığında gitmeden önce küçücük bir isteğimi yerine getirmen gerek."

Hâlâ biraz pazarlık edebilecek konumda olmayı başardığını düşünürmüşçesine baktı. "Küçücük mü?"

"Evet, bütünün ufacık bir parçası. Söyle bana," (ah, aklım işimdeydi ve hazırlıksız yakalanmıştım!), "dün öğleden sonra, salondaki masadan mektubumu aldın mı?"

XXIV

Bu sorumu nasıl algıladığına yönelik hissiyatım bir an için sadece dikkatimin darmadağın olması şeklinde nitelendirebileceğim bir şeye uğradı. İlk önce ayağa fırladığım anda yalnızca onu tutup kendime çektiğim, bir yandan da en yakındaki mobilyaya tutunmaya çalışırken onu içgüdüsel olarak pencereye sırtı dönük bir şekilde tuttuğum bir darbeye. Daha önce de muhatap olmak zorunda kalmış olduğum görüntü tam karşımızda duruyordu: Peter Quint bir hapishane nöbetçisi gibi zuhur etmişti. Bir sonra gördüğüm şey ise dışarıdan pencerenin önüne kadar geldiği, cama iyice yaklaşıp içeriye düşmanca bakarak bir kez daha o lanetli beyaz suratını bize gösterdiği oldu. Onu gördüğüm anda kararımı vermiş olduğumu söylersem içimde yaşadığım şeyi ziyadesiyle tasvir etmiş olurum; herhalde aklı bu denli başından giden hiçbir kadın yapacağı harekete bu kadar kısa bir süre içinde vakıf olmamıştır. Burnumun dibinde bitiveren bu varlığın dehşetiyle yapmam gereken hareketin karşımdaki bu şeye bakmaya devam etmek, bir yandan da oğlanın bunu fark etmemesini sağlamak olduğunu anında anlamıştım. Bunu nasıl da ihtiyari bir biçimde, nasıl bir aşkınlıkla yapabileceğim de bana âdeta (başka bir tabir bulamıyorum) vahyolunmuştu. Sanki bir can için bir iblisle savaşıyordum; bunu idrak ettiğim anda ise titreyen ellerimin arasındaki bu canın güzelim alıncağızının boncuk boncuk terlediğini gördüm. Hemen önümde duran surat, cama dayanmış surat gibi bembeyazdı ve bu surattan ne alçak ne zayıf ama sanki çok uzaklardan geliyormuş gibi, tatlı bir meltemin taşıyıp getirdiği hoş bir kokuymuşçasına içime çektiğim bir ses geldi.

"Evet, ben aldım."

Bu söz üzerine bir mutluluk nidasıyla ona sarılıp iyice kendime çektim; bir yandan onu bağrıma basar, birden ateş basan o minik vücudunda küçük kalbinin inanılmaz bir hızla attığını hissederken, bir yandan da penceredeki şeyden gözlerimi ayırmıyor, onun hareket ettiğini ve duruşunu değiştirdiğini görüyordum. Onu bir hapishane nöbetçisine benzetmiştim ama bu yavaş hareketi aslında afallamış bir hayvanın etrafı kolaçan edişine benziyordu. Fakat o anki atik cesaretim öyle bir hal almıştı ki, içeri girmesine engel olmak için tabiri caizse ateşimi gölgelemem gerekiyordu. Bu esnada o öfkeli bakışlı surat yeniden pencerede belirmiş, alçak herif sanki izleyip beklermiş gibi gözlerini bize dikmişti. Devam etmemi sağlayan şey ise onu artık geri çevirebileceğime olan inancım ve çocuğun şuurunu yitirdiğini kesinlikle anlamam oldu. "Neden aldın peki?"

"Hakkımda ne dediğini görmek için."

"Açtın mı mektubu?"

"Açtım."

Kollarımı yeniden biraz gevşetirken gözlerim artık Miles'ın suratındaydı; az önceki alaycı ifadenin tamamen kaybolmuş olması huzursuzluğun yarattığı harabiyetin ne kadar büyük olduğunu gösteriyordu. İyi olan şey ise benim sayemde nihayet duyularının kapanması ve dış dünyayla iletişiminin kesilmesiydi. Orada bir şey olduğunu biliyor ama bu şeyin ne olduğunu bilmiyordu; benim de orada olduğumun ve bu şeyin ne olduğunu bildiğimin ise pek farkında değildi. Peki ama gözlerimi tekrar pencereye çevirdiğimde tek gördüğüm şey pırıl pırıl gökyüzüyken ve (bu kişisel zaferim sonucunda) yaşanan tüm etkiler geçmişken bu sorunlar silsilesinin ne önemi vardı ki? Pencerede hiçbir şey yoktu. Davayı kazandığımı ve mükâfatın tamamını benim almam gerektiğini düşündüm. "Ve hiçbir şey bulamadın!" dedim kıvançla.

Kafasını mahzun, efkârlı bir şekilde iki yana salladı. "Hiçbir şey."

"Hiçbir şey, hiçbir şey!" dedim mutluluktan neredeyse bağırarak.

"Hiçbir şey, hiçbir şey," diye tekrar etti üzüntüyle.

Alnından öptüm, sırılsıklamdı. "Ne yaptın peki mektubu?"

"Yaktım."

"Yaktın mı?" Ya şimdi soracaktım ya hiç. "Okulda yaptığın bu muydu yani?"

Ah, bu soru nelere kadir oldu! "Okulda mı?"

"Mektupları mı alıyordun? Ya da başka şeyleri?"

"Başka şeyleri mi?" Şu an sanki çok uzaklardan, zihnine sadece endişesinin yarattığı baskının arasından sızarak ulaşan bir şey düşünüyor gibiydi. Bu şey yine de ulaştı. "Çalıyor muydum diye mi soruyorsun?"

Saçlarımın dibine kadar kıpkırmızı olduğumu hissederken, acaba bir beyefendiyi böyle bir soruya maruz bırakmanın mı, yoksa bu soruyu onu bu hallere getiren bir hoşgörüyle karşılarken görmenin mi daha garip olduğunu düşündüm. "Bu yüzden mi okula geri dönemeyecektin yani?"

Hissettiği tek şey oldukça hazin bir şaşkınlık olmuştu. "Geri dönemeyebileceğimi biliyor muydun?"

"Her şeyi biliyorum."

Bunun üzerine bana çok tuhaf bir ifadeyle uzun uzun baktı. "Her şeyi mi?"

"Her şeyi. Yani sen gerçekten..." Ama bu kelimeyi bir daha telaffuz edemedim.

Miles ise rahatlıkla edebildi. "Hayır. Çalmadım."

Yüzümden ona sonuna kadar inandığım anlaşılıyor olmalıydı; ellerim ise (salt şefkatle) neden, boşu boşuna mı bana aylardır eziyet çektirdiğini sormak ister gibi sarsalıyordu onu. "Ne yaptın öyleyse?"

Belli belirsiz bir acıyla gözlerini odanın tavanında gezdirdi ve üst üste iki-üç kere, biraz da zorlanır gibi, nefes aldı. Sanki denizin dibinde duruyordu ve soluk yeşil bir ışık görmek umuduyla yukarı bakıyordu. "Şey... Bir şeyler söyledim."

"Bu mu yani?"

"Onlar bu kadarının yeterli olduğunu düşündü!"

"Okuldan atmak için mi?"

Herhalde "okuldan atılan" hiç kimse bunun nedenini açıklamak için bu küçük adam kadar az çaba göstermemiştir! Sorduğum soruyu kafasında tartıyor gibiydi ama oldukça ilgisiz ve neredeyse umarsız bir tavırla. "Eh, galiba söylememem gerekiyordu."

"Kime söyledin bunları peki?"

Hatırlamaya çalıştığı aşikârdı ama aklına gelmedi. Unutmuştu. "Bilmiyorum!"

Bu teslimiyetinin çaresizliğiyle bana neredeyse gülümsüyordu ve bu teslimiyet öyle katıksızdı ki aslında konuyu orada kapatmam gerekiyordu. Ama deliye dönmüş gibiydim; zafer gözlerimi kör etmişti; gelgelelim onu bana yakınlaştırması gereken bu etki bizi birbirimizden iyice ayırıyordu. "Herkese mi söyledin?"

"Hayır, sadece..." Kafasını bitkince iki yana salladı. "İsimlerini hatırlamıyorum."

"Çok mu fazla kişiye söyledin?"

"Hayır, sadece birkaç kişiye. Sevdiklerime."

Sevdiklerine mi? Aydınlığa çıkacağıma iyice koyu bir karanlığa gömülmüştüm. Yaşadığım acıma hissiyle bir dakika içinde masum olabileceğine dair müthiş bir telaşa kapıldım. Bu o an için kafa karıştırıcı ve anlaşılmaz bir histi, çünkü eğer o masumsa, ben neydim ki? Bu sorunun kafamdan şöyle bir geçmesiyle bile elim kolum tutmaz olunca onu biraz saldım, o da derin bir oh çekerek tekrar bana sırtını döndü; böylece o boş pencereye bakarken ben artık onu sakınmam gereken bir şey kalmadığı düşüncesine göğüs germeye çalışıyordum. "Peki onlar söylediğin şeyi başkalarına mı söylediler?" dedim bir süre sonra.

Hâlâ derin derin soluyarak ve her ne kadar öfkesi geçtiyse de isteği dışında burada tutuluyormuş gibi bir tavırla benden biraz uzaklaştı. Daha önce de yapmış olduğu üzere, bir kez daha sanki şu âna kadar onu ayakta tutan şeylerden geriye anlatılmaz bir endişe dışında hiçbir şey kalmamış gibi kafasını kaldırıp bulanık gökyüzüne baktı. "Ha, evet," dedi yine de, "söylemiş olmalılar. Kendi sevdiklerine," diye de ekledi.

Beklediğimden daha az şey söylemişti ama yine de bir kez daha düşündüm. "Peki bu konuşulanlar öğretmenlerin kulağına..."

"Evet, gitti!" dedi. "Ama söyleyeceklerini bilmiyordum."

"Öğretmenlerin mi? Söylemediler ki. Onlara hiçbir şey söylenmemiş. Ben de bu yüzden sana soruyorum zaten."

Ateşler içindeki güzel yüzünü tekrar bana çevirdi. "Evet, çok kötüydü."

"Çok mu kötüydü?"

"Bazen söylediğim şeyler. Eve mektup yazmak."

Böyle bir konuşmacıyla böyle bir konuşma arasındaki tezadın insanda nasıl bir acıma hissi uyandırdığını anlatamam; sadece cana yakın bir sesle ağzımdan şu sözlerin çıktığını biliyorum: "Daha neler!" Fakat hemen akabinde söylediğim şeyde sesim gayet sert çıkmış olmalı. "Neymiş bakalım söylediğin bu şeyler?"

Aslında bu sertlik tamamen onun yargıcına, onun infazcısına karşıydı; yine de bir kez daha pencereye dönmesine, bu hareketi ise tek hamlede ve mani olamadığım bir çığlıkla üzerine atlamama neden oldu. Çünkü pencerede bir kez daha, sanki Miles'ın itiraflarını boşa çıkartmak ve vereceği cevabı geciktirmek istermiş gibi, tüm dertlerimizin adi müsebbibi, lanetin beyaz yüzü duruyordu. Zaferimin elimden kayıp gitmesi ve savaşımın olduğu gibi geri gelmesiyle öyle bir başım döndü ki bu vahşice atlayışım beni olduğu gibi ele vermekten başka hiçbir işe yaramadı. Bu hareketimin arasında Miles'ın orada bir şey olduğunu sezdiğini gördüm ve şu an bile sadece tahmin ettiğini, pencereyi de hâlâ boş olarak gördüğünü anlayınca korkusunun doruk noktasını özgürlüğünün kanıtına dönüştürmek için içimdeki dürtünün alevlenmesine izin verdim. "Yeter artık, yeter artık, yeter artık!" dedim ziyaretçime çığlık çığlığa, Miles'ı göğsüme bastırırken.

"Burada mı o kadın?" dedi Miles hızlı hızlı soluyarak, seslendiğim doğrultuya bakarak. Ben kullandığı bu tuhaf "kadın" kelimesiyle bocalayıp nefesim kesilerek bu kelimeyi tekrar ederken birden ani bir öfkeyle, "Bayan Jessel, Bayan Jessel!" dedi.

Tahmin ettiği şeyin ne olduğunu şaşkınlık içinde fark ettim; Flora'ya yapmış olduğumuz şeyin bir devamıydı fakat bu seferki sadece ona bunun ondan da iyi olduğunu gösterme isteği uyandırdı. "O Bayan Jessel değil! Ama pencerede, tam karşımızda duruyor. İşte orada. Korkak herif, son kez orada!"

Bunun üzerine, bir saniye içinde kafasıyla koku peşindeki şaşkın bir köpek gibi bir hareket yapıp hava ve ışık için hummalı bir şekilde çırpındıktan sonra, her tarafa beyhude bakınıp bana göre odayı zehir gibi dolduran o boğucu varlığı hiçbir şekilde hissedemeyerek büyük bir öfkeyle bana döndü. "Adam burada mı peki?"

Tüm kanıtları elde etmeye o kadar kararlıydım ki bir anda buz keserek sordum. "Kim ki 'adam' dediğin?"

"Peter Quint! Seni şeytan!" Havale geçirircesine yalvaran bir ifadeyle etrafına bakınıyordu. "Nerede?"

Bu ismi nihayet teslim edişi ve ona olan sadakatime hürmeti hâlâ kulaklarımda. "Onun artık ne önemi var ki, birtanem? Ne önemi olabilir ki? Sen benimsin," dedim canavarın üzerine yürüyerek, "ama o seni sonsuza kadar kaybetti!" Sonra eserimi göstermek için, "İşte, işte orada!" dedim Miles'a.

Ama o çoktan arkasını dönmüş, öfkeyle pencereye bakmış fakat dışarıdaki sakin günden başka hiçbir şey görmemişti. Çok gurur duyduğum bu kayboluşun yarattığı darbeyle uçurumdan yuvarlanan bir yaratık gibi bir çığlık attı, ben de o yuvarlanan yaratığı yakalar gibi tuttum onu. Onu yakalamıştım, evet, tutuyordum onu. Bunu büyük bir tutkuyla yaptığımız zannedilebilir. Ama bir dakika sonra tuttuğum şeyin aslında ne olduğunu anlamaya başladım. Bu sakin günde yalnızdık ve Miles'ın içi boşalmış küçük kalbi durmuştu.

